medicalstus.ir

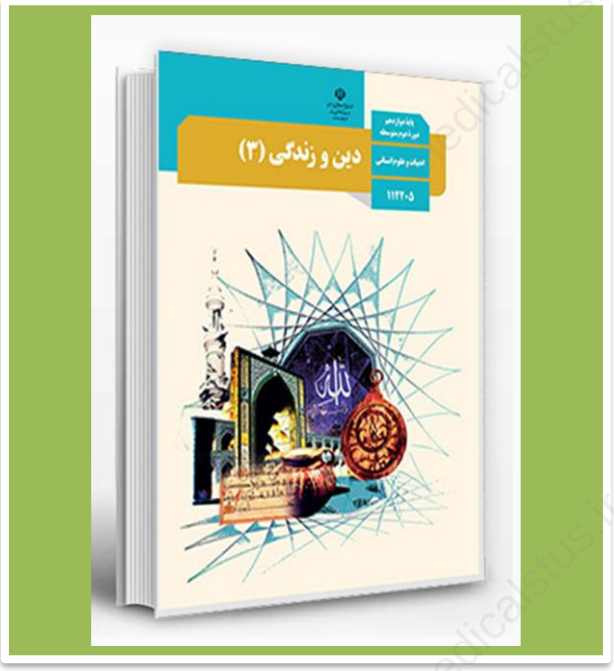
بسم الله الرحمن الرحیم

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
معاونت آموزش متوسطه
دفتر آموزش متوسطه نظری

دبیرخانه راهبری کشوری دروس
دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی

بانک سوال

دین و زندگی ۳

دبیرخانه دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی مستقر در استان کرمانشاه

medicalstus.ir

سپاس ویژه از همکاران بزرگواری که در تهیه ، گردآوری و ویرایش این مجموعه با دبیرخانه دین و زندگی همکاری داشته اند؛

آقای حجت‌اله فرتاش و خانم‌ها؛ سهیلا کهراریان، زینب نوروزی، نسیم کرمی، رومینا شاهین‌فرد

خانم‌ها و آقایان:

زهرا سلیمانی.....آذربایجان غربی

زینب مامقانی.....آذربایجان شرقی

فریبا چایچی.....اردبیل

رقیه شمسی فرد.....البرز

زهرا وظیفه دان.....اصفهان

بتول احمدی.....بوشهر

مهری گودینی .....تهران

آذر حیدری.....ایلام

فریده توفیقی..... شهرستان‌های استان تهران

حمید نصرتی.....سیستان و بلوچستان

عصمت گنج بخش.....خراسان رضوی

فاطمه رازی.....خراسان شمالی

بی بی طاهره فاطمی.....خراسان جنوبی

فریده نعیمی نیا.....خوزستان

علی مسلمی.....زنجان

medicalstus.ir

فاطمه زهرا ایوبی.....سمنان

زهره آخری.....فارس

مهوش آل علی.....جهارمحال و بختیاری

حمیده ساعدی نیا.....کردستان

ملک سادات هاشمی.....قم

نسیم قادریان.....کرمانشاه

ملیکه عرب‌پور.....کرمان

معصومه صادقی.....گیلان

فاطمه رضایی.....گلستان

زهرا کرم بین.....مازندران

سید علی نجف زاده.....لرستان

سیما خضریان.....همدان

راضیه برزگر دهجی.....یزد

اسلام مریدی.....همدان

medicalstus.ir

فهرست مطالب:

درس اول..... ۸

درس اول ۱۳

درس اول ۱۸

درس دوم..... ۲۲

درس دوم ۲۷

درس سوم ۳۱

درس سوم ۳۵

درس سوم ۴۰

درس چهارم..... ۴۴

درس چهارم ۴۹

درس پنجم ۵۳

درس پنجم ۵۸

درس پنجم ۶۲

درس ششم..... ۶۸

درس ششم ۷۳

درس ششم..... ۷۹

درس هفتم ۸۳

درس هفتم ۸۸

درس هشتم ۹۳

درس هشتم ۹۸

درس هشتم ۱۰۳

درس نهم ۱۰۶

درس نهم ۱۱۱

درس دهم ۱۱۶

درس دهم ۱۲۱

درس یازدهم ۱۲۶

درس یازدهم ۱۳۱

درس دوازدهم ۱۳۵

درس سیزدهم ۱۴۰

درس سیزدهم ۱۴۴

medicalstus.ir

	دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی **مستقر در استان کرمانشاه**
کتاب: دین و زندگی ۳	**درس: اول (هستی بخش)** — **طراحی توسط: خانم زهرا سلیمانی(استان آذربایجان غربی / ارومیه)**
رشته: ادبیات و علوم انسانی	**پایه: .... دواز دهم ....** — **سال تحصیلی : ۱۴۰۴ –۱۴۰۳**

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	باتوجه به فرموده پیامبر (ص)« أفضَلُ العِبادةِ اِدمانُ التَّفَكُّرِ فی اللهِ وفی قُدرتِهِ» برترین عبادت چیست؟	۲
۲	با توجه به آیه شریفه «يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ » به سؤالات داده شده پاسخ دهید . الف) این آیه را ترجمه کنید. ب) نیاز انسان به خدا شامل چه چیزهایی می شود؟	۱۰
۳	با توجه به آیه شریفه به سؤالات داده شده پاسخ دهید. ﴿ يَسأَلُه و مَن فِي السَّماواتِ وَ الأَرضِ / كُلَّ يَومٍ هُوَ فی شَأنٍ ﴾ الف) چرا موجودات پیوسته از خداوند درخواست دارند؟ ب) چرا خداوند هر لحظه دست اندرکار امری است؟	۱۰
۴	موضوع و مفهوم این حدیث را بنویسید. (اَللهُمَّ لا تَكِلنی إلی نَفسی طَرفَةَ عَينٍ أبدًا)	۱۱
۵	باتوجه به کلام امیرالمؤمنین علی(ع)که می فرماید:«ما رَأيتُ شَيئًا الا رَأيتُ اللهَ قَبلَه وَ بَعدَه وَ مَعَه» مقصود از اینکه قبل و بعد و همراه هر چیزی خدا را دیدم چه می باشد؟	۱۲
۶	با توجه به حدیث (تَفَكَّروا فی كُلِّ شَیءٍ وَلا تَفَكَّروا فی ذاتِ اللهِ) تفکر درباره چه چیزی جایز نیست؟	۱۳
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۷	«ذات نایافته از هستی بخش چون تواند که بود هستی بخش»بیانگر نیازمندی جهان به خدا در پیدایش است.	۷
۸	قرآن کریم راه های گوناگونی برای درک وجود خدا وشناخت ذات خدا به ما نشان می دهد.	۷
۹	شناخت اولیه ما از خداوند بر اساس فطرت خویش می باشد.	۷
۱۰	هرموجودی نیاز به آفریننده دارد.	۸
۱۱	خداوند حقیقتی محدود دارد ؛ در نتیجه ذهن ما می تواند به حقیقت او احاطه پیدا کند و ذاتش را شناسایی نماید .	۱۲
۱۲	درک نیازمندی به خداوند معرفتی عمیق است که در نگاه نخست مشکل به نظر می رسد اما هدفی بسیار آسان است.	۱۲

medicalstus.ir

	ج)گزینه صحیح	
۱۳	یک موجود در چه صورت برای موجود شدن نیازمند دیگری نیست؟ الف) پدیده ای باشد که هستی اش مقدم بر نیستی است ب) پدیده ای که خودش ذاتا موجود باشد ج) پدیدآورنده باشد د) مخلوق باشد	۷
۱۴	نیاز انسان به خداوند چگونه است وچه کسانی به آن بی توجه اند؟ الف) دائمی – انسان های نا آگاه ب) دوره ای – افراد متظاهر ج) دائمی – افراد متظاهر د) دوره ای – نسان های نا آگاه	۱۰
۱۵	اگر بگوییم: «هر موجودی در حدّ خودش تجلی‌بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است» پیام کدام ایه را ترسیم کرده‌ایم؟ الف) ﴿ وَ اللّهُ هُوَ الْغَنِیُّ الْحَمِیدُ ﴾ ب) ﴿ کُلّ یَوْمٍ هُوَ فِی شَأْنٍ ﴾ ج) ﴿ اللهُ نُورُ السّمَوَتِ وَالْأَرْضِ ﴾ د) ﴿ یَا أَیُّهَا النَّاسُ أَنتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَی اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِیُّ الْحَمِیدُ ﴾	۱۱
۱۶	لازمه‌ی شناخت هر چیزی چیست؟ الف) احاطه و دسترسی به آن ب) توانایی تصور نمودن آن در ذهن ج) ایمان به آن د) معرفت عمیق	۱۲
	د)کشف ارتباط	
۱۷	الف)فقیر ۱) هر فردی بر اساس آن خدا را می‌یابد. ۱۰ ب) فطرت ۲) تسلسل علل ازنظر عقلی ۷ ج) نامحدود ۳) قرآنِ کریم، انسان را با این صفت یاد کرده است. ۱۲ د) محال ۴) حقیقت خدا این گونه است. ۸	
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۸	پدیده :	۷
۱۹	نور:	۱۱
۲۰	موضوعات نامحدود:	۱۲
	و)درک متن	
۲۱	*علی و رضا دوستان مسجدی بودند و هر عملی را از روی اعتقاد عمل میکردند علی به دوستش رضا گفت آیا میتوان خداوند را با چشم ظاهری دید رضا جواب داد:غیر رویت خدا با چشم غیر ممکن است و با چشم مادی نه در این جهان و نه در جهان آخرت قابل مشاهده نیست. دیدن خدا فقط با قلب میسر است که اینچنین عبادت میکنم.* *۱-چرا رضا خدا را عبادت می کرد؟* ۲ -دیدن خدا چگونه ممکن است؟	۱۰
	ز)پاسخ کوتاه	
۲۲	پدیده ها که وجود شان از خودشان نیست برای موجود شدن نیازمند چه کسی هستند ؟	۷

medicalstus.ir

۲۳	اگر به خود و موجودات جهان نظر کنیم خود را چگونه می یابیم؟	۷
۲۴	یکی از راه های معرفت عمیق تر درباره خداوند چیست؟	۷
۲۵	در آفرینش یک موجود فقط در چه صورتی در وجود خود نیازمند به دیگری نیست ؟	۷
۲۶	چه زمانی انسان نیاز به خدا را بیشتر احساس و ناتوانی و بندگی خود را بیشتر ابراز می کند؟	۷
۲۷	درک بیشتر فقر ونیاز انسان منتهی به چه چیزی می شود؟	۱۰
۲۸	چرا پیامبر اسلام (ص) عاجزانه از خداوند می خواهد که او را به حال خود واگذار نکند؟	۱۱
۲۹	قرآن رابطه میان خداوند وجهان هستی را با چه کلمه ای بیان می کند ؟	۱۱
۳۰	خداوند نور هستی است.یعنی چه؟	۱۱
۳۱	چرا نوجوانان وجوانان در معرفت خداوند موفق تر هستند ؟	۱۲
۳۲	چرا رسول خدا (ص) می فرماید (در همه چیز تفکر کنید ولی در ذات خداوند تفکر نکنید)؟	۱۲
۳۳	چه اموری در حوزه شناخت ذهن انسان قرار نمی گیرد ؟	۱۲
	ح)پاسخ تشریحی	
۳۴	نیازمندی جهان به خدادر پیدایش را با دو مقدمه ویک نتیجه استدلال نمایید ؟	۸
۳۵	آیا رابطه جهان با خدا نیز مانند رابطه بنّا با مسجد است؟ چرا ؟	۹
۳۶	در مقام مثال می توان گفت که رابطه خداوند با جهان،همانند رابطه چه چیزی با چیز دیگر است ؟	۹
۳۷	ثمرهٔ درک نیازمندی به خدای بی نیاز چیست ؟	۱۰
۳۸	منظور از اینکه خداوند نور هستی و و نور آسمان ها و زمین است چیست ؟	۱۱
۳۹	آیا می توان به ذات خداوند پی برد و چیستی او را مشخص کرد؟	۱۲
۴۰	با وجود شباهت های ظاهری رابطه خدا و جهان با رابطه ساعت ساز و ساعت،تفاوت های این دو رابطه را بنویسید.	۱۴

ردیف	پاسخنامه سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	اندیشیدن درباره خدا	۲
۲	الف) ای مردم شما به خداوند نیازمند هستید و خدا است که[تنها] بی نیازِ ستوده است. ب) قران کریم نیاز انسان به خدا راکلی گفته یعنی ما در همه امور وچیزها فقیر ونیازمند هستیم وبه خدایی که غنی به ذات هست نیازمندیم.	۱۰
۳	الف) چون همه مو جودات همه در پیدایش و هم در بقا به خداوند نیازمند هستند. ب) چون خداوند قدرت بر هر کاری دارد و هیچ محدودیتی برای خداوند در هر کاری مطرح نیست و خداوند هر آن چه را که اراده کند انجام میشود.	۱۰

medicalstus.ir

۴	مفهوم : ثمره و نتیجه درک نیازمندی به خدای بی نیاز- پیامبر گرامی ما، با آن مقام و منزلت خود در پیشگاه الهی، عاجزانه از خداوند می خواهد که برای یک لحظه هم، لطف و رحمت خاصش را از او نگیرد و او را به حال خود واگذار نکند.	۱۱
۵	این است که خداوند نور هستی است ونورش تمامی وجود اشیاء را در برگرفته است .	۱۲
۶	ذات خداوند	۱۳
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۷	صحیح	۷
۸	غلط	۷
۹	صحیح	۷
۱۰	غلط	۸
۱۱	غلط	۱۲
۱۲	غلط	۱۲
	ج)گزینه صحیح	
۱۳	گزینه ب	۷
۱۴	گزینه الف	۱۰
۱۵	گزینه ج	۱۱
۱۶	گزینه الف	۱۲
	د)کشف ارتباط	
۱۷	الف) ۳ ص ۱۰ ب) ۱ ص ۷ ج) ۴ ص ۱۲ د) ۲ ص ۸	
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۸	پدیده موجودی است که وجودش از خودش نیست و نیازمند به پدید آورنده است.	۷
۱۹	آن چیزی است که خودش پیدا و آشکار است وسبب پیدایی و آشکار شدن چیز های دیگر نیز می شود.	۱۱
۲۰	موضوعاتی که ذهن ما گنجایش درک آنها را ندارد.	۱۲
	و)درک متن	
۲۱	الف) چون به خداوندمتعال معتقد بودند. ب)دیدن خداوند با قلب ممکن است .	۱۲
	ز)پاسخ کوتاه	
۲۲	یکی از این راه ها تفکر درباره نیازمند بودن جهان، در پیدایش خود ، به آفریننده است.	ص ۷

medicalstus.ir

۲۳	خود را پدیده ای می یابیم که وجود و هستی مان از خودمان نیست	۷
۲۴	برای موجود شدن نیازمند به پدید آورنده ای هستند که خوشان پدیده نباشند بلکه وجودش از خودش باشد.	۷
۲۵	فقط در صورتی در وجود خود نیازمند به دیگری نیست که خودش ذاتا موجود باشد.	۷
۲۶	هرچه معرفت انسان به خود و رابطه اش با خدا بیشتر شود، نیاز به او را بیشتر احساس و ناتوانی و بندگی خود را بیشتر ابراز می کند.	۱۰
۲۷	افزایش بندگی	۱۰
۲۸	چون افزایش معرفت و درک بیشتر فقر و نیاز را به دنبال دارد و پیامبر (ص) هم که به این مقام و منزلت رسده بود بیشتر احساس فقرو نیاز به خداوند می کرد.	۱۱
۲۹	نور هستی	۱۱
۳۰	خداوند نور هستی است .یعنی تمام موجودات «وجود» خود را از او می گیرند، به سبب او پیدا وآشکار شده و پا به عرصه هستی می گذارند و وجودشان به وجود او وابسته است.	۱۱
۳۱	پاکی و صفای قلب	۱۲
۳۲	چون نمی توانیم ذات وچیستی او را دریابیم.	۱۲
۳۳	امور نامحدود	
	ح)پاسخ تشریحی	
۳۴	مقدمه اول: ما واین جهان پدیده هایی هستیم و وجودمان از خودمان نیست. مقدمه دوم:موجوداتی که پدیده هستند و وجودشان از خودشان نیست درموجود شدن نیازمند به وجودی هستند که پدیده نباشد بلکه وجودش از خودش باشد. نتیجه: پس ما و همه ی پدیده های جهان، نیازمند به آفریننده ای هستیم که وجودش از خودش باشد وسرچشمه هستی باشد که این وجود برتر ومتعالی خداست.	۸
۳۵	خیر، زیرا اگر اندکی دقت کنیم، در می یابیم که یک تفاوت بنیادین میان این دو رابطه وجود دارد .مسجد گوهرشاد از مصالح ساختمانی مانند خاک و سنگ و گچ و چوب و کاشی و ...تشکیل شده که هیچ کدام از آنها را بنّا به وجود نیاورده است .هریک از این مصالح نیز خواصّی دارند که بنّا آن را ایجاد نمی کند .بنّا نه چسبندگی گچ را ایجاد می کند و نه سختی و استحکام سنگ را؛ به عبارت دیگر بنّا نه اجزای ساختمان را پدید آورده و نه خواص آن اجزا را .کار بنّا فقط جابه جا کردن مواد و چینش آنها است.	۹
۳۶	در مقام مثال می توان گفت که رابطه خداوند با جهان، تا حدی شبیه رابطه مولدّ برق با جریان برق است؛ همین که مولدّ متوقف شود جریان برق هم قطع می گردد و لامپ های متصل به آن نیز خاموش می شوند.	۹

medicalstus.ir

۳۷	امّا انسان های آگاه دائماً سایه لطف ورحمت خدا را احساس می کنند و خود را نیازمند عنایات پیوسته او می دانند .هرچه معرفت انسان به خود و رابطه اش با خدا بیشتر شود، نیاز به او را بیشتر احساس و عجز و بندگی خود را بیشتر ابراز می کند. افزایش خودشناسی ← درک بیشتر فقر و نیاز ← افزایش عبودیت و بندگی	۱۰
۳۸	قرآن کریم، رابطه میان خداوند و جهان هستی را با خداوند نور آسمان ها و زمین است بیان می کند ، خداوند نور هستی است .یعنی تمام موجودات «وجود »خود را از او می گیرند و به سبب او پیدا وآشکار شده و پا به عرصه هستی می گذارند .درواقع، هر موجودی در حدّ خودش تجلّی بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است .از همین رو آنان که به دقت و تأمل در جهان هستی می نگرند، در هر چیزی خدا را مشاهده می کنند و علم و قدرت او را می بینند.	۱۱
۳۹	خیر زیرا خداوند نامحدود است و ذهن ما گنجایش درک آو را ندارد و ما انسان ها ما به دلیل محدود بودن ذهن خود نمی توانیم ذات امور نامحدود را تصور کنیم. بنابراین، با اینکه ما به وجود خداوند به عنوان آفریدگار جهان پی می بریم و صفات و اسماء او را می توانیم بشناسیم، امّا نمی توانیم ذات و چیستی او را دریابیم.	ص ۱۲
۴۰	اگر اندکی دقت کنیم، در می یابیم که یک تفاوت بنیادین میان این دو رابطه وجود دارد ساعت از «عقربه، شیشه، جنس و ...تشکیل شده که هیچ کدام از آنها راساعت ساز به وجود نیاورده است .هریک از این اجزاء نیز خواصّی دارند که ساعت ساز آن را ایجاد نمی کند .کارساعت ساز فقط جابه جا کردن اجزاء و چینش آنها است .اما خداوند، خالق جنس ساعت و فلز ویا پلاستیک ساعت و عقربه ها و خوّاص آنها و حتّی خالق خود ساعت ساز است.	ص ۱۴

	دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی **مستقر در استان کرمانشاه**	
کتاب: دین و زندگی	**درس: اول(هستی بخش)**	**طراحی توسط : زینب مامقانی(استان آذربایجان شرقی / گوگان)**
رشته: ادبیات و علوم انسانی	**پایه: .....دوازدهم.....**	**سال تحصیلی : ۱۴۰۴ –۱۴۰۳**

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	با توجه به آیه (انتم الفقراء الی الله و هو الغنی الحمید) نیاز انسان به خدا شامل چه چیزهایی می شود؟	۱۰
۲	با توجه به آیه(یساله من فی السماوات و الارض کل یوم هو فی شان)منظور از اینکه خداوند هر لحظه دست اندر کار امری است،چیست؟	۱۰
۳	چرا پیامبر اکرم (ص) می فرمایند «خدایا مرا هیچ گاه چشم بر هم زنی به خودم وا مگذار؟	۱۰-۱۱

medicalstus.ir

۴	با توجه به آیه(الله نور السماوات والارض) نور بودن خداوند به چه معناست؟	۱۱
۵	بر اساس حدیث(تفکرو فی کل شیء ولا تفکرو فی ذات الله) چرا انسان از تفکر در ذات الهی نهی شده است؟	۱۳
۶	حدیث(تفکرو فی کل شیء ولا تفکرو فی ذات الله) در بردارنده چه پیامی است؟	۱۳
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۷	هر پدیده ای که وجودش از خودش نباشد،برای موجود شدن نیازمند پدیده ای است که ذاتا موجود باشد.	۷
۸	هر موجودی نیازمند پدید آورنده است.	۸
۹	نیازمندی موجودات به خداوند، منحصر به مرحله به وجود آمدن و پدیدار شدن است.	۹
۱۰	همچنان که یک مسجد پس از ساخته شدن بی نیاز از بنا است،موجودات نیز پس از پیدایش بی نیاز از خدایند.	۹
۱۱	زبان حال دائمی موجودات،عرض نیاز به موجودات هم در مرحله پیدایش هم در مرحله بقاست.	۷و۹
	ج)گزینه صحیح	
۱۲	رابطه جهان با خداوند بیشتر مشابه کدام رابطه است؟ الف) ساعت با سازنده آن ب) مولد برق با جریان برق ج) مسجد با بنا د)اتومبیل با سازنده آن	۹
۱۳	خداوند در قرآن کریم برای بیان وابستگی هستی انسان‌ها به اراده خداوند از کدام تعبیر استفاده کرده است؟ الف)مسکین ب) فقیر ج)عزیز د)یتیم	۱۰
۱۴	اگر موجود بودن جزء ذات ما قرار داشت آنگاه.... الف- پدیده بودیم و از غیر خود بی‌نیاز ب- می‌توانستیم باشیم و می‌توانستیم نباشیم ج-از پدیده بودن خارج می‌شدیم د- ذات ما مساوی با موجود بودن نبود	۷
۱۵	یک چیز در چه صورت برای موجود بودن به دیگری نیازمند نیست؟ الف- در صورتی که ذاتش مساوی با موجود بودن باشد. ب- در صورتی که وجودش ازدیگری سرچشمه نگیرد . ج- در صورتی که بین صفات و ذاتش دوگانگی وجود داشته باشد. د- در صورتی که افعالش از ذاتش سرچشمه بگیرد.	۷
۱۶	لازمه شناخت هر چیزی..... آن است و عدم توانایی درک چیستی..... خداوند نامحدود بودن اوست الف-مادی دانستن -علت ب- احاطه و دسترسی به -علت ج- مادی دانستن -معلول د- احاطه و دسترسی به -معلول	۱۲
	د)کشف ارتباط	

medicalstus.ir

	الف	ب	
۱۷	۱- به روشنی در می یابیم که جهان دارای آفریننده ای حکیم است. ۲-موضوعاتی که ذهن ما توان و گنجایش فهم چیستی و ذات آنها را دارد. ۳-موضوعاتی که نمی توانیم چگونگی وجودشان را دریابیم ۴-لازمه شناخت هر چیزی می باشد.	امور نامحدود خدایابی فطری احاطه و دسترسی امور محدود	۱۲۷-
	ه)تعریف اصطلاحات		
۱۸	پدیده		۷
۱۹	نور		۱۱
۲۰	امور محدود		۱۲
۲۱	امورنامحدود		۱۲
	و)درک متن		
۲۲	*روزی جوانی از استادی پرسید: «چرا نمی‌توان خداوند را دید یا به ذات او دست یافت؟» استاد ظرف آبی در دست داشت و گفت: «این آب را تصور کن که دریا شود؛ آیا می‌توانی تمام دریا را در دست بگیری؟» جوان پاسخ داد: «نه، دریا بی‌پایان است و دست‌های من کوچک.» استاد گفت: «ذات خداوند مانند آن دریاست، بی‌نهایت و فراتر از تصور ما. اما همان‌طور که قطره‌های کوچک، نشانه‌ای از دریاست، آثار خداوند نیز نشانه‌ای از او در این جهان است.»* **با توجه به متن به سوالات پاسخ دهید.** **۱- چرا استاد از مثال دریا و آب برای توضیح ذات خداوند استفاده کرد؟** **۲-از این حکایت درباره نقش نشانه‌ها در شناخت خداوند چه نتیجه‌ای می‌توان گرفت؟**		۱۲
	ز)پاسخ کوتاه		
۲۳	برترین عبادت از نظر پیامبر اکرم (ص) چیست؟		۲
۲۴	در آفرینش یک موجود در چه صورت نیازمند دیگری نیست؟		۷
۲۵	پدیده هایی که وجودشان از خودشان نیست برای موجود شدن نیازمند چه چیز هستند؟		۷
۲۶	چرا نوجوانان و جوانان در معرفت خداوند موفق تر هستند؟		۱۲
	ح)پاسخ تشریحی		
۲۷	آیا این جمله که(هر موجودی نیازمند آفریننده است)صحیح است؟ توضیح دهید.		۸
۲۸	مفهوم تسلسل علت ها را بنویسید.		۸
۲۹	تفاوت مسجد و ساختمان را با پدیده ها در مرحله پیدایش مقایسه کنید.		۹
۳۰	نور بودن خداوند به چه معناست؟		۱۱
۳۱	نیازمندی جهان به خدا را با دو مقدمه و یک نتیجه اثبات کنید.		۸
۳۲	با ذکر استدلال اثبات کنید که ذات و چیستی خداوند قابل شناخت نیست.		۱۲
۳۳	موضوعاتی که می خواهیم در مورد آنها شناخت پیدا کنیم به چند دسته تقسیم می شوند؟		۱۲

medicalstus.ir

۳۴	آیا خدا را در دنیا و آخرت با چشم سر می توان دید؟	۱۳

ردیف	پاسخنامه سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	نیاز در پیدایش و بقا	۱۰
۲	زیرا خداوند هستی بخش است و به درخواست پیوسته موجودات خویش پاسخ می دهد.	۱۰
۳	هر چه معرفت انسان به خود و رابطه اش با خدا بیشتر شود،نیاز به اورا بیشتر احساس و اتوانی و بندگی اش را بیشتر ابراز می کند.	۱۰
۴	یعنی تمام موجودات وجودشان را از او می گیرند و به واسطه او پا به عرصه هستی می گذارند.	۱۱
۵	به دلیل نامحدود بودن ذات الهی و محدود بودن ذات انسان	۱۲
۶	بااینکه ما به وجود خداوند به عنوان آفریدگار جهان پی می بریم و صفات او را می توانیم بشناسیم،اما ذات و چیستی او را می توانیم بشناسیم.	۱۳
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۷	صحیح	۷
۸	غلط	۸
۹	غلط	۹
۱۰	غلط	۹
۱۱	صحیح	۹و۷
	ج)گزینه صحیح	
۱۲	ب-مولد برق با جریان برق	۹
۱۳	ب- فقیر	۱۰
۱۴	ج- از پدیده بودن خارج می شدیم	۷
۱۵	الف- در صورتی که ذاتش مساوی با موجود بودن باشد	۷
۱۶	ب- احاطه و دسترسی به -علت	۱۲
	د)کشف ارتباط	
۱۷	۱-خدایابی فطری ۲-امور محدود ۳-امور نامحدود ۴-احاطه و دسترسی	۱۲و۷
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۸	موجوداتی که وجودشان از خودشان نیست.	۷

medicalstus.ir

۱۹	آن چیزی که خودش پیدا و آشکار است و سبب آشکار شدن و پیدایی چیزهای دیگر می شود.	۱۱
۲۰	موضوعاتی که در محدوده شناخت ما قرار می گیرند.	۱۲
۲۱	موضوعاتی که نامحدودند و ذهن ما گنجایش درک آنها را ندارد.	۱۲
	و)درک متن	
۲۲	۱.-استاد از مثال دریا و آب استفاده کرد تا نشان دهد که ذات خداوند بی‌پایان و فراتر از فهم انسان است. همان‌طور که انسان نمی‌تواند دریا را در دست بگیرد، نمی‌تواند به طور کامل و مستقیم ذات خداوند را درک کند. این مثال به محدودیت‌های انسان در درک مفاهیم نامحدود اشاره دارد. ۲-از این حکایت می‌توان نتیجه گرفت که شناخت خداوند تنها از طریق نشانه‌ها و آثار او در جهان ممکن است. مانند قطره‌هایی که نشان‌دهنده دریا هستند، درک ما از خداوند نیز از طریق نشانه‌های او در طبیعت و زندگی بشر امکان‌پذیر است، هرچند که خود او قابل مشاهده یا دسترسی مستقیم نیست.	۱۲
	ز)پاسخ کوتاه	
۲۳	اندیشیدن مدام درباره خدا و قدرت او	۲
۲۴	خودش ذاتا موجود باشد	۷
۲۵	نیازمند پدید آورنده ای که خودش پدیده نباشد.	۷
۲۶	به دلیل داشتن پاکی و صفای قلب	۱۲
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۷	خیر اگر کسی این را بگوید باید نتیجه بگیرد که خدا هم به آفریننده نیازمند است نتیجه چنین حرفی این است که هیچ چیزی وجود پیدا نکند زیرا هم موجودی را که ما فرض کنیم باید قبل از آن موجودی باشد تا آن را پدید آورد و این سلسله تا بی‌نهایت پیش خواهد رفت و هیچگاه هیچ موجودی پدید نخواهد آمد.	۸
۲۸	یعنی یعنی اینکه سلسله علت و معلول‌ها تا بی‌نهایت ادامه یابد و به علتی نخستین ختم نشود و این مطلب از نظر عقلی محال است.	۸
۲۹	مسجد با ساخته شدن از بنا بی‌نیاز می‌شود اما موجودات چنین نیستند و پس از پیدایش نیز همچنان مانند لحظه نخست خلق شدن به خداوند نیازمند هستند از این رو دائماً با زبان حال به پیشگاه الهی عرض نیاز می‌کنند.	۹
۳۰	خداوند نور هستی است یعنی تمام موجودات وجود خود را از او می‌گیرند به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می‌گذارند و وجودشان به وجود او وابسته است به همین جهت هر چیزی در این جهان بیانگر وجود خالق و آیه‌ای از آیات الهی محسوب می‌شود.	۱۱
۳۱	مقدمه اول ما و موجودات این جهان پدیده‌هایی هستیم که وجودمان از خودمان نیست مقدمه دوم موجوداتی که وجودشان از خودشان نیست برای موجود شدن نیازمند پدیدآورنده‌ای هستند که خودش پدیده نباشد و وجودش از خودش باشد نتیجه ما و همه پدیده‌های جهان در پدید آمدن خود به آفریننده نیازمندیم که خودش پدیده نباشد که آن همان خداوند سرچشمه هستی است.	۸

medicalstus.ir

۳۲	لازمه شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است در واقع ما به دلیل محدود بودن ذهن خود نمی‌توانیم ذات امور نامحدود را تصور کنیم و چگونگی وجودشان را دریابیم خداوند حقیقتی نامحدود دارد در نتیجه ذهن ما نمی‌تواند به حقیقت احاطه پیدا کند و ذاتش را شناسایی نماید.	۱۲
۳۳	دو دسته دسته اول موضوعاتی هستند که در محدوده شناخت ما قرار می‌گیرند مانند گیاهان حیوانات دسته دوم موضوعاتی هستند که نامحدودند و ذهن ما گنجایش درک آنها را ندارد.	۱۲
۳۴	رویت خدا با چشم غیر ممکن است زیرا چشم ساختار مادی و جسمانی دارد و فقط از اشیا می‌تواند عکسبرداری کند آن هم اشیایی که طیف نوری قابل درک برای چشم را منعکس کنند به موجودات غیر مادی مانند فرشتگان و از این بالاتر به وجود مقدس خداوند که هیچ شکل و تصویر و هیچ طول و عرض و ارتفاعی ندارد.	۱۳

دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی

مستقر در استان کرمانشاه

کتاب: دین و زندگی	**درس: درس اول (هستی بخش)**	**طراحی توسط : فریبا چایچی (استان اردبیل)**
رشته: ادبیات و علوم انسانی	**پایه: .....دوازدهم.....**	**سال تحصیلی : ۱۴۰۴ –۱۴۰۳**

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	با توجه به آیه شریفه «اللّهُ نُورُ السّماواتِ وَ الْأَرْضِ» منظور از نور بودن خداوند چیست؟	۱۱
۲	پیام آیه شریفه «یَا أَیُّهَا النّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَی اللّهِ وَاللّهُ هُوَ الْغَنِیُّ الْحَمِیدُ» را بنویسید.	۱۰
۳	با ندبّر در آیه شریفه «یَسْأَلُهُ مَنْ فِی السّماواتِ وَ الْأَرْضِ کُلّ یَوْمٍ هُوَ فی شَأْنٍ» به سوالات زیر پاسخ دهید؟ الف) چرا موجودات پیوسته از خداوند درخواست دارند؟ ب) چرا خداوند هر لحظه دست‌اندرکار امری است؟	۱۰
۴	با تدبر در حدیث پیامبر اکرم (ص) « تَفَکّروا فِی کُلِّ شَیءٍ وَ لا تَفَکّروا فی ذاتِ اللهِ» استدلال کنید چرا نمی‌توانیم در ذات خداوند تفکر کنیم؟	۱۲
۵	با توجه به فرمایش پیامبر (ص) اندیشه به چه شرطی می‌تواند برترین عبادتها باشد؟	۲
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۶	هر یک از ما براساس نیاز خویش خدا را در می‌یابیم و حضورش را درک می‌کنیم.	۷
۷	یک موجود در صورتی در وجود خود نیازمند به دیگری نیست که خودش ذاتاً موجود باشد.	۷
۸	رابطه جهان با خدا مانند رابطه بنّا با ساختمان است.	۹
۹	نیازمندی موجودات به خداوند منحصر به مرحله بوجود آمدن و پدیدار شدن است.	۷
۱۰	خداوند حقیقتی نامحدود دارد و انسان نمی‌تواند به حقیقت او احاطه پیدا کند و ذاتش را بشناسد.	۱۲

medicalstus.ir

۱۱	ذهن ما توان و گنجایش فهم و چیستی و ذات کهکشان‌های بسیار دور را هم دارد.	۱۲
۱۲	نیازمندی موجودات به خداوند، منحصر به مرحله «پیدایش» است.	۹
۱۳	رابطه خدا با انسان مانند رابطهٔ مسجد با سازنده آن است که قطع نمی‌شود.	۹
	ج)گزینه صحیح	
۱۴	رابطه خداوند با جهان را تا حدی می‌توان به چه چیزی تشبیه نمود؟ الف) ساعت‌ساز با ساعت ب) مولّد برق با جریان برق	۹
۱۵	پیام کدام آیه شریفه بیانگر این است که هر موجودی در حدّ خودش تجلّی خداوند و نشانگر حکمت و قدرت الهی است؟ الف) کل یوم هو فی شان ب) الله نور السماواتِ و الارضِ	۱۱
۱۶	نیازمندی پدیده‌ها به پدیدآورنده‌ای که خودش پدیده نباشد مفهوم کدام بیت است؟ الف) ذات نایافته از هستی بخش/چون تواند که بود هستی بخش ب) دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید اول خدا دید	۷
	د)کشف ارتباط	
۱۷	هر یک از عبارت‌های سمت راست با کدام یک از عبارت‌های سمت چپ بیشتر ارتباط دارد؟ (در ستون چپ یک مورد اضافی است) الف)ذات نایافته ازهستی□بخش/چون□تواند□که بودهستی بخش ب) برترین عبادت ج) دستور رسول خدا(ص) از ممنوعیت انجام این کار □ـ تفکر در حقیقت خداوند ۲ـ مقدمه دوم در اثبات نیازمندی جهان به خدا در پیدایش ۳ـ تفکر در صفات خدا ۴ـ مقدمه اول در اثبات نیازمندی جهان به خدا در پیدایش	۷,۲,۲
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۸	پدیده:	۷
۱۹	شناخت اولیه:	۷
	و)درک متن	
۲۰	*پدر حسین معمار ساختمان است او به کمک کاگران شرکتی که در آن کار می‌کند. کار ساخت یک مدرسه خیرساز را در یکی از روستاهای استان اردبیل به پایان رساند.* الف) نیازمندی این مدرسه به سازندگان آن مربوط به چیست؟ ب) نیازمندی این مدرسه به سازندگان آن را با نیازمندی جهان به خداوند مقایسه کنید؟	۹
	ز)پاسخ کوتاه	
۲۱	سرچشمه بندگی چیست؟	۱۰
۲۲	چرا نوجوانان و جوانان در معرفت خداوند موفق‌ترند؟	۱۲

medicalstus.ir

۲۳	ذهن ما توان و گنجایش فهم چیستی و ذات چه موضوعاتی را دارد؟	۱۲
۲۴	چه چیزی بهار جوانی را پرطراوت و زیبا می‌سازد؟	۲
۲۵	در آفرینش، یک موجود در چه صورتی در وجود خود نیازمند به دیگری نیست؟	۷
۲۶	رابطه بین موجودات با خداوند رد مقام مثال شبیه چه رابطه‌ای است؟	۹
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۷	نیازمندی جهان به خدا در پیدایش را با دو مقدمه و یک نتیجه استدلال نمایید.	۷
۲۸	تفاوت انسانهای ناآگاه و انسان‌های آگاه نسبت به نیازهای دائمی به خداوند را بنویسید.	۱۰
۲۹	منظور از شناخت خدا به صورت فطری چیست؟	۷
۳۰	چرا انسان در شناخت ذات و چیستی خداوند ناتوان است؟	۱۳

ردیف	**پاسخنامه سوالات**	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	خداوند نور هستی است یعنی تمام موجودات وجود خود را از او می‌گیرند، به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصهٔ هستی می‌گذارند و وجودشان به وجود او وابسته است.	۱۱
۲	نیازمندی مخلوقات در پیدایش و بقا به خداوند و غنای ذاتی خداوند	۱۰
۳	الف) زیرا در تمامی جهات به خداوند نیازمندند. ب) نیاز دائمی موجودات لطف و فیض دائمی را طلب می‌کند او ره لحظه دارای فیضی جدید و مستمر برای آفریده‌ها است چنین نیست که عالم را آفریده و ان را به حال خود رها کرده باشد.	۱۰
۴	ما به دلیل محدود بودن ذهن خود نمی‌توانیم ذات امور نامحدود را تصوّر کنیم و چگونگی وجودشان را دریابیم خداوند حقیقتی نامحدود دارد. در نتیجه ذهن ما نمی‌تواند به حقیقت او احاطه پیدا کند و ذاتش را شناسایی نماید.	۱۲
۵	اندیشیدن مداوم دربارهٔ خداو قدرت او باشد.	۲
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۶	غ	۷
۷	ص	۷
۸	غ	۹
۹	غ	۷
۱۰	ص	۱۲
۱۱	ص	۱۲
۱۲	غ	۹
۱۳	غ	۹
	ج)گزینه صحیح	
۱۴	ب	۹

medicalstus.ir

۱۵	ب	۱۱
۱۶	الف	۷
	د)کشف ارتباط	
۱۷	الف) ۲ ب) ۳ ج) ۱	۷ ۲ ۲
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۸	وجود و هستی‌اش از خودش نباشد.	۷
۱۹	هر کدام از ما براساس فطرت خویش خدا را می‌یابیم و حضورش را درک می‌کنیم به روشنی می‌دانیم در جهانی زندگی می‌کنیم که آفریننده‌ای حکیم آن را هدایت و پشتیبانی می‌کند و به موجودات مدد می‌رساند.	۷
	و)درک متن	
۲۰	الف) در پیدایش و بوجود آمدن مدرسه است. ب) مدرسه از مصالح ساختمانی مانند خاک ـ سنگ ـ گچ و... تشکیل شده که هیچ‌کدام از آنها را بنّا بوجود نیاورده است هر یک از این مصالح نیز خواصی دارند که بنا آن را ایجاد نمی‌کند کار بنا فقط جابجا کردن و پینش آنهاست اما خداوند خالق سنگ و گچ و... و حتی خالق خود بنّاست. مدرسه با ساخته شدن از بنّا بی‌نیاز می‌شود اما موجودات چنین نیستند و پس از پیدایش نیز همچنان به خدا نیازمندند.	۹
	ز)پاسخ کوتاه	
۲۱	افزایش معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا	۱۰
۲۲	زیرا پاکی و صفای قلب دارند.	۱۲
۲۳	موضوعاتی که در محدودهٔ شناخت ما قرار می‌گیرند.	۱۲
۲۴	اندیشه	۲
۲۵	در صورتی که خودش ذاتاً موجود باشد.	۷
۲۶	شبیه رابطه مولد برق با جریان برق است.	۹
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۷	مقدمه اول:اگر به خود نظر کنیم خود را پدیده‌ای می‌یابیم که وجود و هستی‌مان از خودمان نیست. مقدمه دوم: پدیده‌هایی که وجودشان از خودشان نیست برای موجود شدت نیازمند به پدید آورنده‌ای هستند که خودش پدیده نباشد بلکه وجودش از خودش باشد. نتیجه: ما و همه پدیده‌های جهان در پدید آمدن و هست شدنِ خود به آفریننده‌ای نیازمندیم که خودش پدیده نباشد و سرچشمه هستی باشد.	۷
۲۸	انسانهای ناآگاه نسبت به نیاز دائمی انسان به خداوند بی‌توجه‌اند اما انسانهای آگاه دائماً سایه لطف و رحمت خدا را احساس می‌کنند و خود را نیازمند عنایات پیوسته او می‌دانند.	۱۰
۲۹	هر کدام از ما براساس فطت خویش، خدا را می‌یابیم و حضورش را درک می‌کنیم به روشنی می‌دانیم در جهانی زندگی می‌کنیم که آفریننده۲ای حکیم آن را هدایت و پشتیبانی می‌کند و به موجودات مدد می‌رساند.	۷

medicalstus.ir

۳۰	خداوند حقیقتی نامحدود دارد در نتیجه ذهن ما نمی‌تواند به حقیقت او احاطه پیدا کند و ذاتش را شناسایی نماید بنابراین با اینکه ما بوجود خداوند به عنوان آفریدگار جهان پی می‌بریم و صفات او را می‌توانیم بشناسیم اما نمی‌توانیم ذات و چیستی او را دریابیم.	۱۳

	دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی **مستقر در استان کرمانشاه**	
کتاب: دین و زندگی	**درس: دوم (یگانه بی همتا)**	**طراحی توسط : رقیه شمسی فرد (استان البرز)**
رشته: ادبیات و علوم انسانی	**پایه: .....دوازدهم.....**	**سال تحصیلی : ۱۴۰۴ – ۱۴۰۳**

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	هر یک از آیات قرآنی الف:«اللهُ خَالِقُ کُلِ شَیْءٍ» ب:«ما لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِی وَ لایُشْرِکُ فِی حُکْمِهِ أحدا» به ترتیب به کدام مرتبه توحید اشاره دارد؟ الف: توحید ..... ب: توحید	۱۹
۲	هر یک از آیات شریفه به ترتیب به کدام مرتبه توحید اشاره دارد؟ الف: «لله ما فی السّمَاوَاتِ وَ مَا فِی الْأَرْض». ب: «قل اَغَیرَ اللّهِ اَبغی رَبًّا وَ هُوَ رَبُّ کُلِّ شَیءٍ». الف: توحید ..... ب: توحید	۱۹ ۲۰/
۳	آیه شریفه «اَم جَعَلوا لِلّهِ شُرَکاء خَلَقوا کَخَلقِه فَتَشابَهَ الخَلقُ علیهم» و ترجمه آن «که آن شریکان هم مثل خداوند آفرینشی داشته اند و در نتیجه این دو آفرینش بر آنها مشتبه شده است و از این رو شریکان را نیز مستحق عبادت دیده اند؟!» به کدام مرتبه شرک اشاره دارد؟	۲۲
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۴	توحید مانند روحی در پیکره معارف و احکام دین حضور دارد و به آن حیات و معنا می بخشد.	۱۸
۵	مهمترین اعتقاد دینی، توحید و یکتاپرستی است.	۱۸
۶	توحید در ولایت یعنی هرکسی که چیزی را پدید می آورد مالک آن نیز است.	۱۹
۷	واگذاری ولایت خداوند به دیگری بدین معناست که خداوند آن شخص را در مسیر و مجرای ولایت خود قرار داده است.	۱۹
۸	توحید در ربوبیت بدان معناست که موجودات به خصوص انسان قدرت تدبیر ندارند.	۲۰
۹	برای قبول توحید در ربوبیت باید هر گونه اثرگذاری را از اشیاء و انسانها سلب کنیم.	۲۰
	ج)گزینه صحیح	

medicalstus.ir

۱۰	چیزی که با گفتن آن تمام احکام وحقوق اسلامی فرد به رسمیت شناخته می شود و دفاع از حقوق او بر دیگر مسلمانان واجب می گردد کدامیک از گزینه های زیر است؟ الف: الله اکبر. ب : لا اله الا الله ج : سبحان الله	۱۹
۱۱	عبارت «تنها مبداء وخالق جهان است، موجودات مخلوق اوهستند ودرکار آفرینش شریک وهمتایی ندارد» به کدام مورد زیر اشاره دارد؟ الف: توحید در ربوبیت. ب: اصل توحید. ج: توحید خالقیت	۱۹
۱۲	اعتقاد به شرک درخالقیت لزوما چه شرکی را نیز به همراه دارد؟ الف: شرک در ربوبیت. ب: شرک درمالکیت. ج: شرک در ولایت	۲۱
۱۳	اگرکسی معتقد باشد که این جهان را چند خالق آفریده اند گرفتار کدام شرک شده است؟ الف: شرک در خالقیت. ب: شرک درمالکیت. ج: شرک در ولایت	۲۱
۱۴	عبارت«اعتقاد به اینکه در کنار خداوند دیگرانی هستند که سرپرستی جهان را برعهده دارند» به کدام مرتبه شرک اشاره دارد؟ الف: شرک در ربوبیت. ب: شرک درمالکیت. ج: شرک در ولایت	۲۱
۱۵	با توجه به عبارت روبرو پاسخ صحیح را انتخاب کنید. درخواست از پیامبر و اولیای دین برای اجابت خواسته ها..... الف: باعث شرک در ربوبیت می شود. ب: باعث شرک در مالکیت می شود. ج: با توحید منافاتی ندارد.	۲۳

د)کشف ارتباط

۱۶	ارتباط میان عبارات سمت راست و چپ جدول را مشخص کنید. (در سمت چپ، یک مورد اضافی است)		
	ستون سمت راست	ستون سمت چپ	۱۹
	الف) موجودات همه مخلوق او هستند	۱_ توحید	۲۰
	ب) تدبیر و پرورش مخلوقات در دست پروردگار است	۲ _ توحید ولایت	۱۹
	ج) هرکس مالک چیزی باشد حق تصرف و تغییر درآن چیز را دارد	۳_ توحید خالقیت	۱۸
	د) مهمترین اعتقاد دینی و سرلوحه دعوت پیامبران	۴_ اصل توحید	
		۵_ توحید ربوبیت	

ه)تعریف اصطلاحات

۱۷	هر یک از اصطلاحات داده شده در زیر را تعریف نمایید. توحید درخالقیت : رب :	۲۰ ۱۹ ۲۰

medicalstus.ir

	مشرک: شرک در مالکیت:	۲۱
	و)درک متن	
۱۸	**با خواندن متن زیر و با توجه به مبحث مرز توحید و شرک به سوالات پاسخ دهید.** *دانش آموزان بعد از پایان نماز از نمازخانه مدرسه خارج می شدند، سعید به طرف امام جماعت مدرسه رفت و از امام جماعت درخواست دعا برای شفا پدرش را نمود، امام جماعت ضمن پذیرفتن درخواست دعا، رفتن به دکتر و استفاده از دارو را توصیه می کند، دوست سعید در کنارش بود و از امام جماعت می پرسد؟* **الف: میان پدیده های این عالم چه رابطه ای حاکم است؟** **ب: آیا اگر کسی دعا را وسیله شفا بداند مشرک نیست؟**	۲۳ ۲۳ ۲۳
	ز)پاسخ کوتاه	
۱۹	**قرآن کریم اخلاق، احکام و همه اعمال فردی و اجتماعی مومنان را بر چه مداری قرارداده است؟**	۱۸
۲۰	**شعار(لا اله الا الله) ازآغاز رسالت پیامبر(ص) برای مسلمانان چه ثمره ای درپی دارد؟**	۱۹
۲۱	**توحید را تعریف کرده و مراتب آن را نام ببرید؟**	۱۹
۲۲	**اگر خداوند متعال به به کسی اذن دهد تا در اشیائی تصرف نماید، این اجازه چه مفهومی دارد؟**	۱۹
۲۳	**رب به چه معناست؟**	۲۰
۲۴	**شرک را تعریف کنید؟**	۲۰
۲۵	**نتیجه شرک درخالقیت چیست؟**	۲۱
۲۶	**درچه صورت اعتقاد به توانایی پیامبر دربرآوردن حاجات موجب شرک میگردد؟**	۲۳
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۷	**آیا توحید در ربوبیت به معنای عدم قدرت تدبیر انسان است با ذکر مثالی توضیح دهید؟**	۲۰
۲۸	**چراخداوند تنها خالق جهان است و تصور چند خدایی صحیح نیست ؟ یا چرا خداوند در آفرینش جهان شریکی ندارد؟**	۲۱
۲۹	**شرک در ربوبیت را با ذکر مثال شرح دهید؟**	۲۱
۳۰	**اگرکسی شفای بیماری را از اولیای خدا درخواست کند در چه صورت گرفتار شرک شده است؟**	۲۳
۳۱	**عقیده به توانایی پیامبر(ص) و اولیای دین در برآوردن حاجات انسان در چه صورتی موجب شرک ، و در چه صورتی عین توحید است؟**	۲۳

ردیف	**پاسخنامه سوالات**	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	الف:توحید در خالقیت. ب:توحید در ولایت	۱۹
۲	الف: توحید در مالکیت ب: توحید در ربوبیت.	۲۰/۱۹

medicalstus.ir

۳	شرک در خالقیت	۲۲
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۴	صحیح	۱۸
۵	صحیح	۱۸
۶	نادرست	۱۹
۷	صحیح	۱۹
۸	نادرست	۲۰
۹	نادرست	۲۰
	ج)گزینه صحیح	
۱۰	ب: لا اله الا الله	۱۹
۱۱	ج: توحید خالقیت	۱۹
۱۲	ب: شرک درمالکیت	۲۱
۱۳	الف: شرک در خالقیت	۲۱
۱۴	ج: شرک درولایت	۲۱
۱۵	ج: با توحید ربوبیت منافاتی ندارد	۲۳
	د)کشف ارتباط	
۱۶	الف، گزینه ۳ ، توحید در خالقیت/ ب، گزینه ۵، توحید ربوبیت/ ج، گزینه ۲، توحید در ولایت/ د، گزینه ۱، توحید	۱۹ ۲۰ ۱۹ ۱۸
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۷	توحید درخالقیت : خداوند تنها مبداء وخالق جهان است، موجودات مخلوق اوهستند و درکار آفرینش شریک و همتایی ندارد. رب : رب به معنای مالک و صاحب اختیاری است که تدبیر وپرورش مخلوق به دست اوست. مشرک: هر کس که معتقد باشد خداوند شریک دارد. شرک در مالکیت: اعتقاد به اینکه علاوه بر خداوند و درکنار او، دیگرانی هم مالک بخشی ازجهان هستند.	۱۹ ۲۰ ۲۰ ۲۱
	و)درک متن	
۱۸	الف: خداوند رابطه علیّت را میان پدیده های جهان حاکم کرده است دارو سبب شفا و بهبودی است.	۲۳ ۲۳

medicalstus.ir

	ب: زیرا پزشک به واسطه استفاده از اسباب مادی این کار را انجام میدهد و اولیای الهی به واسطه اسباب غیر مادی و با اذن خداوند این کار را انجام می دهند و این کار وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم.	
	ز)پاسخ کوتاه	
۱۹	توحید	۱۸
۲۰	تمام احکام و حقوق اسلامی فرد به رسمیت شناخته می شود و دفاع از حقوق او بردیگر مسلمانان واجب می گردد	۱۹
۲۱	توحید به معنای اعتقاد به خدای یگانه است؛ یعنی خدا بی همتاست وشریکی ندارد. توحید در۱-خالقیت۲-مالکیت۳-ولایت۴-ربوبیت	۱۹
۲۲	در مسیر و مجرای ولایت الهی قرار گرفته و از خودش استقلالی ندارد.	۱۹
۲۳	رب به معنای مالک و صاحب اختیاری است که تدبیر و پرورش مخلوق به دست اوست.	۲۰
۲۴	شرک به معنای شریک قرار دادن برای خدا است.	۲۰
۲۵	اگرکسی معتقد به شرک درخالقیت باشد، معتقد به شرک درمالکیت نیزخواهد بود.	۲۱
۲۶	این توانایی را از خود آنها و مستقلا از خدا بدانیم	۲۳
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۷	توحید دررربوبیت بدان معنا نیست که موجودات، به خصوص انسان، قدرت تدبیر ندارند؛ باغبانی که زحمت می کشد و به پرورش درختان اقدام می کند، رشد این درختان نتیجه تدبیر اوست، توحید در ربوبیت بدین معناست که این باغبان و تدبیرش همه از آن خدا و تحت تدبیر اوست.	۲۰
۲۸	این تصور که چند خدا وجود دارد و هر کدام خالق بخشی از جهان اند ، یا با همکاری یکدیکراین جهان را آفریده اند، به معنای آن است که هرکدام ازآنها محدود و ناقص هستند و به تنهایی نمی توانند کل جهان را خلق کنند. همچنین به معنای آن است که هر یک از خدایان مذکور کمالاتی دارد که دیگری آن کمالات را ندارد و گرنه عین همدیگر می شوند و دیگر چندخدا نیستند چنین خدایان ناقصی، خود، نیازمند هستند و هر یک از آنها خالق کامل و بی نیازی احتیاج دارد که نیازش را برطرف نماید.	۲۱
۲۹	شرک در ربوبیت یعنی اعتقاد به اینکه علاوه بر خداوند و در کنار او دیگرانی هستند که تدبیر جهان را بر عهده دارند و مستقل از خداوند امور را تدبیر میکنند کشاورزی که رشد درخت و دانه را صرفا نتیجه کار خود بداند،گرفتار این نوع شرک شده است.	۲۱
۳۰	همانگونه که درخواست از پزشک برای درمان بیمار با توحید منافاتی ندارد درخواست از اولیای الهی برای اجابت خواسته ها نیز منافاتی با توحید ندارد؛زیرا پزشک به واسطه استفاده از اسباب مادی و اولیای الهی به واسطه اسباب غیر مادی و با اذن خداوند اینکار را انجام میدهند. این درخواست وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم.	۲۳
۳۱	وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم اما اگر این توانایی را صرفا از خدا و انجام آن را با درخواست اولیاء از خدا و به اذن خدا بدانیم عین توحید است و از این جهت مانند اثر بخشی داروست که خداوند به آن بخشیده است	۲۳

medicalstus.ir

	دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی مستقر در استان کرمانشاه
کتاب: دین و زندگی	درس: دوم(یگانه بی همتا) / طراحی توسط : زهرا وظیفه‌دان (استان اصفهان)
رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه: .....دوازدهم..... / سال تحصیلی : ۱۴۰۴ – ۱۴۰۳

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	کدام آیه زمینه پذیرش توحید در ولایت را فراهم میکند؟ الف: الله خالق کل شی ب:قل من رب السموات والارض	۱۹
۲	باتوجه به آیه « قل افاتخذتم من دونه اولیاء لا یملکون لانفسهم نفعا ولا ضرا» چه کسی نمی تواند ولی و سرپرست مردم باشد؟	۲۲
۳	عبارات زیر بیانگر کدام مراتب توحید یا شرک است؟ ۱)قل هوالله احد ۲)ولا یشرک فی حکمه احدا	۱۹
۴	عبارت قرانی «ام جعلوا لله شرکاء خلقوا کخلقه فتشابه الخلق علیهم»(یا برای خدا شریکانی قرار دادند که آن شریکان هم مثل خدا آفرینشی داشته اند و در نتیجه این دو آفرینش بر انان مشتبه شده است.» در تضاد با کدام مرتبه توحید است؟	۲۲
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۵	توانایی شفای بیمار به زمان حیات پیامبر (ص) اختصاص دارد.	۲۴
۶	خداوند پیامبر (ص) را ولی انسان ها معرفی کرده است و دیگر خودش ولایتی بر مردم ندارد.	۲۰
۷	اداره جهان و هدایت ان به سوی مقصدی که برایش معین شده است ، بیانگر توحید در ربوبیت است.	۲۰
۸	اعتقاد به تدبیر امور، مستقل از خداوند و باز کردن حساب جداگانه برای مخلوقات ، شرک در ربوبیت است.	۲۱
۹	اکر کسی معتقد به شرک در خالقیت باشد، معتقد به شرک در مالکیت نیز خواهد بود	۲۱
۱۰	از شرایط پذیرش توحید در ربوبیت این است که هر گونه اثرگذاری از انسان را سلب کنیم	۲۵
۱۱	بازتاب و نتیجه اعتقاد به ایه «ما لهم من دونه من ولی و لا یشرک فی حکمه احدا» ، توحید در ربوبیت است.	۲۰
	ج)گزینه صحیح	
۱۲	کدام عقیده و باور شرک آلود ، ما را از هستی بخش عالم دور ساخته و گرفتار «شرک در ربوبیت » می کند؟ الف)در طول ربوبیت الهی ، برای خود یا سایر مخلوقات حساب جداگانه باز کند. ب)گمان کند که کسی می تواند مستقل از خداوند ، امور را تدبیر کند.	۲۱

medicalstus.ir

۱۳	تاثیر« شفا بخشی دارو» و «صدقه در دفع بلا» ، به ترتیب ، مربوط به چه اموری بوده و بیانگر کدام مرتبه توحید است؟ الف-مادی، معنوی-ولایت ب-معنوی، معنوی-ربوبیت ج-معنوی،معنوی-ولایت د-مادی،معنوی-ربوبیت	۲۳
۱۴	اسماء الهی «رب» و «احد»به ترتیب مبین کدام یک از مراتب توحید است؟ الف-ربوبیت-همه مراتب توحید ب-خالقیت-ربوبیت ج-ربوبیت-ربوبیت د-خالقیت-همه مراتب توحید	۱۹ ۲۰
	د)کشف ارتباط	
۱۵	هر یک ازعبارات قسمت الف با کدام یک از مراتب توحید در قسمت ب ارتباط دارد؟.(در سمت چپ یک مورد اضافی است) الف)خداوند در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد. ۱)توحید در ربوبیت ب)مخلوقات فقط به اذن خدا در جهان تصرف می کنند. ۲)توحید در مالکیت ج)تدبیر و پرورش مخلوقات در دست پروردگار است. ۳)توحید در خالقیت ۴)توحید در ولایت	۱۹
۱۶	ارتباط موارد سمت راست و چپ را تعیین کنید.(در سمت چپ یک مورد اضافی است) الف)آفرینش جهان توسط چند مبدا ۱)توحید در ولایت ب) « پرورش دهنده حقیقی » بودن خداوند ۲)شرک در ربوبیت ج)حق تصرف خداوند در امور عالم ۳)توحید در ربوبیت ۴)شرک در خالقیت	۱۹
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۷	رب:	۲۰
۱۸	شرک در ولایت:	۲۱
	و)درک متن	
۱۹	"*سحر و سمانه برای سپری کردن دوران کاراموزی پزشکی خود، در بیمارستانی مشغول به کار شدند، در حین همراهی با یکی از پزشکان، که معمولا در تشخیص بسیاری از بیماریها حاذق بود، سحر به این نتیجه رسید که این پزشک توانایی فوق العاده ای دارد و گویی باید مرید او باشد و کاملا به عملکرد او ایمان داشته باشد.*" سحر به چه موضوعی درباره توانایی و استعداد پزشک توجه نداشت؟	۲۳
	ز)پاسخ کوتاه	
۲۰	هر کس مالک چیزی باشد، حق تصرف و تغییر در آن چیز را دارد، به کدام مرتبه توحید اشاره دارد؟	۱۹
۲۱	اعتقاد به تعدد خدایان چه شرکی نامیده می شود؟	۲۱
۲۲	اعتقاد به اینکه هرگونه تصرف در جهان حق و شایسته خداوند است ، بیاتگر کدام مرتبه توحید است؟	۱۹
۲۳	کدام اعتقاد دینی مانند روحی در پیکره احکام دین حضور دارد و به آن معنا می بخشد؟	۱۸

medicalstus.ir

۲۴	اولیای الهی چگونه به اجابت خواسته ها می پردازند؟	۲۳
۲۵	رابطه اصل توحید با سایر اعتقادات دینی چیست؟	۱۸
۲۶	امام علی ع به ترتیب چه چیزی را مایه عزت و افتخار خود می داند؟	۱۸
۲۷	دین توحید و کتاب توحید چیست؟	۱۸
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۸	به چه دلیل برای جهان آفرینش چند مبدا و خالق نمی توان تصور کرد؟	۲۱
۲۹	دو نمونه از توسل در قران کریم را نام ببرید؟	۲۵
۳۰	اگر کسی شفای بیماری را از اولیای خدا درخواست کند ، در چه صورت گرفتار شرک شده است؟	۲۳
۳۱	تفکر غلط جریان مشهور به جریان تکفیری درباره توحید و شرک را توضیح دهید؟	۲۴
۳۲	یک نمونه از توانایی های انسان های صالح که در قران آمده است را بنویسید؟	۲۶
۳۳	اذن الهی به مخلوقات برای تصرف در جهان به چه معناست؟	۲۰

ردیف	پاسخنامه سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	الف-الله خالق کل شی	۱۹
۲	کسی که اختیار سود و زیان خود را ندارد	۲۲
۳	۱-اصل و حقیقت توحید ۲-توحید در ولایت	۱۹
۴	توحید در خالقیت	۲۲
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۵	غ	۲۴
۶	غ	۲۰
۷	ص	۲۰
۸	ص	۲۱
۹	ص	۲۱
۱۰	غ	۲۵
۱۱	ص	۲۰
	ج)گزینه صحیح	
۱۲	ب)گمان کند که کسی می تواند مستقل از خداوند ، امور را تدبیر کند.	۲۱
۱۳	د-مادی ، معنو ی-ربوبیت	۲۳

medicalstus.ir

۱۴	الف-ربوبیت -همه مراتب توحید	۱۹
	د)کشف ارتباط	
۱۵	الف)۳-توحید در خالقیت ب)۴-توحیددر ولایت ج)۱-توحید در ربوبیت	۱۹
۱۶	الف)۴-شرک در خالقیت ب)۳-توحید در ربوبیت ج) ۱-توحید در ولایت	۱۹
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۷	رب: مالک و صاحب اختیاری است که تدبیر و پرورش مخلوق به دست اوست	۲۰
۱۸	شرک در ولایت: اعتقاد به اینکه علاوه بر خداوند و در کنار او ، دیگرانی نیز هستند که سرپرستی جهان را برعهده دارند و خودشان حق تصرف در جهان را دارا می باشند.	۲۱
	و)درک متن	
۱۹	اینکه این پزشک همه توانایی و استعدادی که دارد ، از خداست	۲۳
	ز)پاسخ کوتاه	
۲۰	توحید در ولایت	۱۹
۲۱	شرک در خالقیت	۲۱
۲۲	توحید در ولایت	۱۹
۲۳	توحید	۱۸
۲۴	با درخواست از خداوند و به اذن او	۲۳
۲۵	در اسلام بدون اعتقاد به توحید هیچ اعتقاد دیگری اعتبار ندارد.	۱۸
۲۶	عزت را در بنده خدا بودن و افتخار را در پروردگار بودن خداوند	۱۸
۲۷	اسلام دین توحید و قران کتاب توحید است	۱۸
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۸	این تصور به معنای این است که هر کدام از این خدایان محدود و ناقص هستند و به تنهایی نمی توانند کل جهان را خلق کنند یا اینکه هر یک از خدایان کمالاتی دارند که دیگری آن کمالات را ندارد وگرنه عین همدیگر می شدند و دیگر چند خدا نیستند.این خدایان ناقص ، خود نیازمند هستند و هر یک از آنها به خالق کامل و بی نیازی احتیاج دارد که نیازش را بر طرف نماید.	۲۱
۲۹	۱-قران کریم نقل می کندکه فرزندان یعقوب از پدرشان درخواست طلب آمرزش کردند و یعقوب نیز به آنان وعده دعا داد. ۲-استغفار پیامبر در حق گناهکاران موثر است	۲۵
۳۰	وقتی که این توانایی را از خود آن ها و مستقل از خدا بداند	۲۳
۳۱	آن ها می گویند توسل به پیامبر و معصومین (ع) شرک است و طلب دعا و شفیع قرار دادن دیگران برای اینکه خدا انسان را ببخشد ، شرک است و معتقدند این گونه افراد کافر هستند و مسلمان محسوب نمی شوند.	۲۴
۳۲	وزیر سلیمان در یک لحظه تخت بلقیس (ملکه سبا) را از مسافتی طولانی منتقل کرد.	۲۶
۳۳	واسطه ولایت خداوند قرار گرفتن	۲۰

medicalstus.ir

	دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی مستقر در استان کرمانشاه

کتاب: دین و زندگی۳	درس: سوم (توحید و سبک زندگی)	طراحی توسط : بتول احمدی (استان بوشهر/دشتی خورموج)
رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه: ..... دوازدهم	سال تحصیلی : ۱۴۰۴ –۱۴۰۳

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	الف ــ با توجه به آیه «اِنَّ اللهَ رَبّی و ربّکُم فَاعبدوه...» سیر حرکت انسان از کدام اعتقاد به سمت کدام رفتار خواهد بود؟	۳۲
۲	ب ــ آیه مبارکه« یَا ایُّهاالذینَ آمنَوا لا تتّخذوا عَدُوّی و عَدُوبکُم اولیاءَ تلُقون الیهِم بالموَدّۀ...» به ویژگی چه کسانی اشاره دارد؟	۳۵
۳	ج ــ در این آیه شریفه « وَ مِن النّاس مَن یَعبُد الله عَلی حرَفٍ فاِن اصَابه خیر اطمأنَّ به و اِن اصَابتهُ فتنۀ انقَلبَ علَی وَجههِ خَسِرالدُّنیا و الآخرۀ ذلک هو الخُسرانِ المُبین» چه گروهی از مردم را معرفی می کند؟ این گروه از مردم را بر چه اساسی دسته بندی می شوند؟ زیان آشکاری که در نهایت نصیب آنان می‌گردد چیست ؟	۳۴
۴	دــ «تقوای الهی پیشه کنید هم در مورد بندگان خدا هم در مورد شهرها و آبادی‌ها چرا که شما در برابر همه اینا حتی سرزمین‌ها بر چهارپایان مسئولید..... این حدیث امام علی(ع) ما را به ویژگی های چه کسانی رهنمون می کند؟	۳۳
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۵	الف ــ شناخت ریشه و منشأ هر سبکی از زندگی، کمک فراوانی به آینده نگری درست ما خواهد کرد.	۳۰
۶	ب ــ مسیر زندگی هر انسان متناسب با اعتقادات وی و همچنین رفتارهای وی نیز بر اساس همان اعتقادات است.	۳۱
۷	ج ــ میان بعد فردی و به بعد اجتماعی توحید رابطه مستقیمی وجود دارد.	۳۵
۸	د ــ اگر ما انسان‌ها لذات و شهوات چنان در دلمان فزونی یابد که جایی برای خلوت انس با خدا باقی نماند ه نوعی از شرک پیچیده امروزی دچار شده‌ایم.	۳۷
۹	ذ ــ نقطه مقابل انسان موحد انسان مشرک است که شخصیتی ناآرام و شخصیتی ناپایدار دارد.	۳۳
	ج)گزینه صحیح	
۱۰	منشا و ریشه زندگی توحیدی در کجاست؟ الف). توحید عملی ب).جهان بینی توحیدی ج)اهداف د)سبک زندگی	۳۰

medicalstus.ir

۱۱	ب ـ جامعه‌ای که..... را فرا گرفته است ان‌های ستمگر قدرت بیشتری پیدا می‌کنند و دیگران را در خدمت امیال خود به کار می‌گیرند. الف). تفرقه و تضاد ب)سلب امکان رشد و تعالی ج). عدم ایثار و تعاون د(الف و ب)	۳۵
۱۲	د ـ انسان‌های امروزی که از خدا و آخرت غافل شده‌اند و سرگرم امور دنیوی شده‌اند، به چه نوع شرکی دچار شده‌اند؟ الف). جدید و پیچیده تر از شرک قدیم ب) جدید و ساده تر از شرک قدیم ج). شرک مخفی	۳۶

د)کشف ارتباط

۱۳	موارد ستون الف را به ستون ب ارتباط دهید.(یک مورد اضافی است.) الف: ۱-جامعه ای عدالت گستر؛ ۲-انسان امیدوار؛ ۳- شرک عملی؛ ۴-کسب رضایت الهی ب: موحد؛ حکومت؛ جامعه توحیدی؛ توحید عملی؛ درگیر هوای نفس	۳۲- ۳۳- ۳۵

ه)تعریف اصطلاحات

۱۴	توحید عملی:	۳۱
۱۵	شرک عملی:	۳۳

و)درک متن

۱۶	با توجه به متن زیر به سؤالات زیر پاسخ دهید: *مریم در انتقاب شغل، دوست و تحصیل گونه‌ای عمل می‌کند که رضایت الهی را کسب نماید و تلاش می‌کند، از دایره‌ی فرمان های الهی خارج نشود و دل به هوا و هوس نمی سپرد.. و شخصیتی پایدار دارد .* الف- مریم چگونه انسانی است؟ ب- چرا مریم شخصیتی ثابت و پایدار دارد؟ ج – مریم می‌داند، اگر به هوا و هوس دل سپرد، دچار چه امری می گردد؟	۳۲

ز)پاسخ کوتاه

۱۷	انسانی که در زندگی خود از فرمان‌های خدا اطاعت کند گام در چگونه مسیری گذاشته است؟	۳۱
۱۸	از نظر انسان موحد سختی‌ها و دشواری‌های زندگی نشانه چیست؟.	۳۲
۱۹	برخورداری از شخصیتی ثابت و پایدار و همچنین درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشتن به ترتیب معرف چه انسان‌هایی است؟	۳۳

medicalstus.ir

۲۰	انسان موحد ضمن صبور بودن در برابر مشکلات، این سختی‌ها و مشکلات زندگی را زمینه چه اموری قرار می‌دهد؟	۳۲
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۱	در چه شرایطی تفرقه و تضاد جامعه را فرا می‌گیرد و امکان رشد و تعالی از بین می‌رود سه مورد بیان کنید؟	۳۵
۲۲	چه زمانی می‌توانیم بگوییم جامعی عدالت گستر حاکم است؟	۳۵
۲۳	به چه دلیل انسان موحد همواره انسانی امیدوار است؟	۳۲
۲۴	میان توحید فردی و اجتماعی چگونه رابطه‌ای وجود دارد توضیح دهید.	۳۵
۲۵	یک نمونه از شکل‌های امروزی خود را مالک ولی و پرورش دهنده جهان پنداشتن است این نوع شرک چه پیامدهایی داشته است ؟(سه مورد)	۳۶

ردیف	**پاسخنامه سوالات**	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	الف ــ از اعتقاد به توحید در ربوبیت به سمت توحید عملی می‌رود.	۳۲
۲	ب ــ جامعه توحیدی	۳۵
۳	ج ــ گروهی که خداوند را به زبان و هنگام وسعت و آسودگی عبادت و بندگی می‌کنند قسمت دوم: بر اساس شیوه بندگی قسمت سوم: زیان هم در دنیا و هم در آخرت	۳۴
۴	۴ــ توحید عملی در بعد فردی(موحد)	۳۲
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۵	نادرست	۳۰
۶	درست	۳۱
۷	نادرست	۳۵
۸	درست	۳۷
۹	درست	۳۳
	ج)گزینه صحیح	
۱۰	ب	۳۰
۱۱	الف	۳۵
۱۲	الف	۳۷

medicalstus.ir

	د)کشف ارتباط	
۱۳	۱. جامعه توحیدی ۲. موحد ۳. درگیر هوای نفس ۴. موحد	۳۵ ۳۲ ۳۳ ۳۲
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۴	انسانی که خداوند را به عنوان تنها خالق جهان پذیرفته است و ایمان دارد که او پروردگار هستی است رفتاری متناسب با این اعتقاد خواهد داشت و جهت زندگی خود را خدا قرار خواهد داد	۳۱
۱۵	اگر کسی دل به هوای نفس سپرده و او را معبود خود قرار دهد و عواملش را به فرمان‌های خداوند ترجیح دهد یا در پی کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت‌ها برآید چنین شخصی گرفتار شرک عملی شده است	۳۳
	و)درک متن	
۱۶	الف ـ انسانی موحد ب ـ چون زندگی خود را بر اساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان‌های اوست ج ـ شرک عملی	۳۲ ۳۳
	ز)پاسخ کوتاه	
۱۷	توحید عملی در بعد فردی	۳۲
۱۸	نشانه بی‌مهری خدا نیز بلکه بستری برای رشد و شکوفایی اوست	۳۲
۱۹	انسان موحد ـ انسان مشرک	۳۳
۲۰	موفقیت‌های آینده‌اش	۳۲
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۱	اگر همه فقط خواسته‌ها و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند ـ تنها منافع خود را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند ـ اهل ایثار و تاوان و خیر رساندن به دیگران نباشند .	۳۵
۲۲	یک جامعه علاوه بر رکن سیاسی دارای ارکان دیگری مانند اقتصاد و فرهنگ نیز هست جامعی که در مسیر تولید اجتماعی حرکت می‌کند اقتصاد و فرهنگ و سایر ابعاد و ارکان آن نیز به سوی اجرای فرمان‌های خدای یگانه پیش می‌رود و به صورت جامع عدالت گستر در می‌آید .	۳۵
۲۳	چون انسان موحدی حادثه‌ای در عالم را بی‌حکمت نمی‌داند گرچه حکمت آن را نداند .	۳۲
۲۴	رابطه دوسویه وجود دارد هر قدر که مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند ارکان جامعه نیز بیشتر رنگ توحیدی به خود می‌گیرد همانطور که حق از نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد زمینه برای رشد انسان‌ها و حرکت به سوی خداوند و زندگی موحدانه آسان‌تر می‌گردد.	۳۵
۲۵	تخریب محیط زیست ـ آلوده شدن طبیعت ـ پیدا شدن جوامع بسیار فقیر در کنار جوامع بسیار ثروتمند .	۳۶

medicalstus.ir

دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی مستقر در استان کرمانشاه	

کتاب: دین و زندگی ۳	درس: سوم(توحید و سبک زندگی)	طراحی توسط : مهری گودینی(تهران)
رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه: .....دوازدهم.....	سال تحصیلی : ۱۴۰۴ –۱۴۰۳

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	آیه «اِنَّ اللهَ رَبّی وَ ربُّکم فاعبُدوه هذا صِراطٌ مُستقیمٌ» همانا خدا پروردگار من و پرودگار شماست، پس او را پرستش (عبادت) کنید این راه درست و مستقیم است.» اشاره به کدام یک ازاقسام توحید دارد؟	۳۲- ۳۳- ۳۴- ۳۵
۲	با توجه به آیه «افرایتَ مَن اتَّخذَ الهَهُ هَواهُ اَ فَانتَ تکونُ عَلَیه وَکیلاً» اگر انسان با دل سپردن به..... ، اوامرش را بر فرمان‌های خدا ترجیح داده و او را معبود خود قرار دهد؛ گرفتار شرک ..... شده است.	
۳	با تفکر در عبارت شریفه «وَ مِن الناسِ من یَعبُدُ اللهَ عَلی حَرفٍ... : از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره‌ای عبادت و بندگی می‌کند.» عبادت خدا بر "یک جانب و کناره" به چه معناست؟	
۴	آیه «یا ایُّها الَّذینَ آمنوا لاتَتخذوا عَدوی و عَدُّوکم اولیاءَ...» به کدام بُعد توحید عملی، اشاره دارد؟	
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۵	فردی که خداوند را تنها خالق جهان می‌داند، در مسیر توحید عملی گام برداشته است.	۳۱
۶	مهمترین عامل در تعیین هدف ها نحوه عملکردها است.	۳۱
۷	انسان موحد در مقابل مشکلات صبور است و آنها را زمینه موفقیت‌های آینده‌اش قرار می‌دهد.	۳۲
۸	هر سبکی از زندگی، ریشه در اندیشه‌ای خاصی دارد و از جهان‌بینی ویژه‌ای سرچشمه می‌گیرد.	۳۰
	ج) انتخاب گزینه صحیح	
۹	نتیجه مطلوب اجرای فرمان‌های الهی توسط ارکان یک جامعه ..... خواهد بود. الف) گسترش عدالت ب) هماهنگی مخالفان	۳۵
۱۰	مطابق تعالیم قرآنی، علت نهی از "محبت به دشمنان خدا و مسلمانان" چیست؟ الف) ظلم و ستم به مظلومان ب) کفر ورزیدن آنان به دین حق	۳۵
۱۱	از پیامدهای شرک در ولایت و ربوبیت توسط برخی افراد و جوامع نیست. الف) تخریب محیط زیست ب) پیشرفت‌های صنعتی	۳۶

medicalstus.ir

۱۲	حضرت علی (ع) به چه کسانی نسبت به نافرمانی از دستورات خداوند درباره شهرها و آبادی‌ها هشدار داده است؟ الف) همه مومنان ب) مردمان آینده	۳۳
۱۳	آیه ۲۴ سوره نازعات «انا ربُّکم الاعلی» سخن ..... و مصداق ..... است. الف) خداوند - توحید در ربوبیت ب) فرعون - شرک در ربوبیت	۳۶
۱۴	برخی افراد، خود را شایسته تصمیم‌گیری برای دیگر جوامع می‌دانند؛ زیرا خود را ..... آن‌ها می‌پندارند. الف) خالق ب) مالک	۳۶
۱۵	کدام گزینه می تواند مصداقی از "سبک زندگی توحیدی" باشد؟ الف) پذیرش خداوند به عنوان یگانه پروردگار جهان ب) انتخاب نوع پوشش مطابق فرمان خداوند	۳۲
۱۶	شرک در مالکیت و نادیده گرفتن نظر مالک حقیقی جهان، ..... را در پی دارد. الف) تصرف خودخواهانه در طبیعت ب) نداشتن تمایل به نیایش با پرودگار	۳۶

د) کشف ارتباط

۱۷ (۳۵-۳۰-۳۲)

ستون اول	ستون دوم
۱) قدرتمندان ستمگر	الف) عزتمندی و سربلندی
۲) وظیفه جامعه توحیدی	ب) اقتصاد و فرهنگ
۳) مهم‌ترین رکن جامعه	ج) به خدمت گرفتن دیگران
۴) مطیع خدا بودن و پیروی از او	د) حکومت و نظام سیاسی
	ه)حمایت از مستضعفان

ه)تعریف اصطلاحات

۱۸	توحید عملی فردی:	۳۲
۱۹	توحید عملی اجتماعی:	۳۴

و) درک متن

۲۰	متن های زیر را بخوانید، سپس به سوالات پاسخ دهید. *متن ا:علی دانش آموز پایه دوازدهم دبیرستان، معتقد است قبولی در رشته پزشکی با نیت خدمت به خلق خدا، سرنوشت او را تغییر می‌دهد و موجب خوشبختی او را در دنیا و آخرت می‌شود؛ بنابراین تمام تلاش خود را در تحصیل به کار می‌برد و برای موفقیت در کنکور با جدیت تلاش می‌کند.* الف) چه رابطه‌ای میان اعتقاد علی و تلاش او برای موفقیت در کنکور وجود دارد؟ ب) چرا انتخاب رشته تحصیلی دانشگاه، از دیدگاه علی مهم است؟	۳۱-۳۰

medicalstus.ir

	متن ۲: در یک شهرستان کوچک دو تعمیرکار لوازم خانگی وجود دارد. "تعمیرکار الف" در کار خود خدا را در نظر تلاش می کند رضایت مشتری را در اولویت قرار دهد، اما "تعمیرکار ب" تنها به کسب ثروت ومنافع مادی توجه دارد. عملکرد "تعمیر کار الف" و "تعمیرکار ب" به ترتیب ریشه در چه نوع جهان بینی دارد؟	
	ز) پاسخ کوتاه	
۲۱	بیت " سر ارادت ما و آستان حضرت دوست که هرچه بر سر ما می رود ارادت اوست " بیانگر چه نوع جهان بینی و سبک زندگی است؟	۳۰-۳۲
۲۲	چرا انسان یکتاپرست، همواره امیدوار است؟	۳۲
۲۳	باور فرد موحد، نسبت به دشواری‌های زندگی چیست؟	۳۲
۲۴	چرا انسان پایبند به یگانگی خداوند، دارای شخصیتی آرام و پایدار است؟	۳۳
۲۵	نگرش انسان موحد نسبت به موجودات جهان، چگونه است؟	۳۳
۲۶	هدف از تشکیل حکومت اسلامی چیست؟	۳۲
	ح) پاسخ تشریحی	
۲۷	آثار تسلیم شدن در برابر "هوای نفس" و "فرمان پذیری از طاغوت" را توضیح دهید.	۳۴
۲۸	چه ارتباطی میان "بُعد فردی و اجتماعی توحید" وجود دارد؟ شرح دهید.	۳۵
۲۹	ویژگی‌های "جامعه توحیدی" را بنویسید. (۴ مورد)	۳۵
۳۰	توضیح دهید چگونه "فزونی شهوات و سرگرم شدن به امور دنیوی" زمینه ساز شرک در جوامع امروزی شده است؟	۳۷

ردیف	پاسخنامه سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	توحید در ربوبیت - توحید عملی	۳۲
۲	هوای نفس / هوی و هوس (نفس اماره) - عملی	۳۳
۳	پرستش از روی تردید: زمانی که خیری برسد و تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی انسان خدا را می‌پرستد، اما اگر بلا و شری به او برسد از خداوند رویگردان می‌شود.	۳۴
۴	اجتماعی (گروهی)	۳۵
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۵	غ	۳۱
۶	غ	۳۱
۷	ص	۳۲

medicalstus.ir

۸	ص	۳۰
	ج) گزینه صحیح	
۹	الف	۳۵
۱۰	ب	۳۵
۱۱	ب	۳۶
۱۲	الف	۳۳
۱۳	ب	۳۶
۱۴	ب	۳۶
۱۵	ب	۳۲
۱۶	الف	۳۶
	د)کشف ارتباط	
۱۷	۱) ج ۲) ه ۳) د ۴) الف	۳۵- ۳۰- ۳۲
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۸	اگر کسی در زندگی از فرمان‌های خدا اطاعت کند، گام در مسیر توحید عملی گذاشته است. چنین فردی تمایلات درونی، تصمیم‌ها و فعالیت‌های خود را در جهت خواست و رضای الهی قرار می‌دهد. (و تلاش می‌کند از دایره فرمان‌های او خارج نشود.)	۳۲
۱۹	بُعد اجتماعی توحید عملی به معنای قرار گرفتن همه ارکان جامعه در جهت خداوند و اطاعت همه جانبه از اوست.	۳۴
	و) درک متن	
۲۰	متن ۱ الف) افکار و اعتقادات علی مهم‌ترین عامل در تعیین هدف‌ها و رفتارهای اوست. ب) زیرا به عقیده علی، سرنوشتش را تغییر می‌دهد و موجب خوشبختی او را در دنیا و آخرت می‌شود. متن ۲ جهان بینی توحید (الهی) و غیر توحیدی (غیر الهی و مادی گرا)	۳۱- ۳۰
	ز)پاسخ کوتاه	

medicalstus.ir

۲۱	توحیدی (دینی)	۳۰-۳۲
۲۲	زیرا معتقد است هر حادثه‌ای در عالم بی حکمت نیست، گرچه حکمت آن را نداند.	۳۲
۲۳	باور دارد دشواری‌های زندگی نشانه بی‌مهری خدا نیست، بلکه بستری برای رشد و شکوفایی اوست.	۳۲
۲۴	چون زندگی خود را بر اساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان‌های اوست.	۳۳
۲۵	آنها را مخلوق خدا و خودشان را در برابرشان مسئول می‌داند.	۳۳
۲۶	اجرای قوانین الهی در جامعه	۳۲
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۷	تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی باعث می‌شود شخص درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد؛ زیرا از یکسو هوای نفس وی، هر روز خواسته جدیدی جلوی روی او قرار می‌دهد. از سوی دیگر، قدرت‌های مادی هر روز رنگ عوض می‌کنند و او را به بردگی جدیدی می‌کشانند.	۳۴
۲۸	میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید رابطه متقابل و دو سویه وجود دارد. هر قدر مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند، ارکان یک جامعه نیز بیشتر رنگ توحیدی به خود می‌گیرد؛ همانطور که هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد، زمینه برای رشد انسان‌ها و حرکت به سوی خداوند و زندگی موحدانه آسان‌تر می‌گردد.	۳۵
۲۹	الف) حکومت کسانی را که خداوند به آنان حق حکومت نداده است، نمی‌پذیرد. حاکم آن بر اساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و همان شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده دارا باشد و بکوشد قوانین الهی را در جامعه به اجرا در آورد. ب) اقتصاد، فرهنگ و سایر ابعاد و ارکان آن به سوی اجرای فرمان‌های خداوند پیش می‌رود و به صورت جامعه عدالت‌گستر در می‌آید. ج) با دشمنان خدا و دشمنان مسلمانان دوستی نمی‌کند. د) با ظالمان مبارزه می‌کند و از محرومان و مستضعفان حمایت می‌کند.	۳۵
۳۰	بسیاری از انسان‌ها چنان به امور دنیوی سرگرم شده‌اند که خدا را فراموش کرده که خداوند در قلب آنها جایگاهی ندارد؛ زینت دنیا و لذات و شهوات چنان در دلشان فزونی یافته که جایی برای خلوت انس با خدا و درک معنویت نیایش با پروردگار باقی نگذاشته است. گویی هوی و هوس و آنچه و آن کس که آنان را به هوس‌هایشان می‌رساند، بت و معبودشان شده است و آنها را همچون خدا می‌پرستند؛ و از ابزارهای جدید مانند سینما، تلویزیون، ماهواره، اینترنت و سایر رسانه‌ها در این راه بهره می‌گیرند و یکسره از خدا و آخرت غافل شده‌اند.	۳۷

medicalstus.ir

دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی مستقر در استان کرمانشاه	
کتاب: دین و زندگی	درس: سوم(توحید و سبک زندگی)	طراحی توسط : آذر حیدری (استان ایلام / ایوان)
رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه: .....دوازدهم.....	سال تحصیلی : ۱۴۰۴ – ۱۴۰۳

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	«ان الله ربی و ربکم فاعبدوه هذا صراط المستقیم» الف :چرا تنها باید خداوند را عبادت کرد؟ ب: چرا خداوند بندگی خود را راه راست و درست زندگی بیان کرده است ؟ ج :عبارت « فاعبدوه » در آیه ی مبارکه به کدام یک از ابعاد توحید اشاره دارد ؟	۳۲
۲	« ا رایت من اتخذ الهه هواه ا فانت تکون علیه وکیلا » الف : بر اساس آیه ی شریفه انسان دچار چه نوع شرکی شده است ؟ ب :انسان چه موقع مرتکب این نوع از شرک می شود ؟	۳۳
۳	حدیث حضرت علی (ع) "تقوای الهی پیشه کنید ،هم در مورد بندگان خدا ، هم در مورد شهرها و آبادی ها ....." با توجه به حدیث ، چرا حضرت علی (ع) انسان را مسئول سرزمینها و چهار پایان می داند ؟	۳۳
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۴	مهمترین رکن یک جامعه اقتصاد آن است .	۳۵
۵	میزان تاثیر گذاری اعتقاد به توحید در زندگی افراد ، به درجه ایمان وی بستگی دارد .	۳۲
۶	میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید عملی ، رابطه ی معکوس وجود دارد.	۳۵
۷	مهمترین عامل در تعیین هدف ها و رفتارهای فرد ، افکار و اعتقادات اوست .	۳۱
۸	سبک زندگی انسان متاثر از جهان بینی اوست.	۳۰
۹	امروزه کسی گرفتار شرک نیست و به همین جهت بشر در مسیر پیشرفت می باشد.	۳۶
	ج)گزینه صحیح	
۱۰	داشتن رفتاری متناسب با این اعتقاد که خداوند تنها خالق جهان است چه نوع توحیدی می باشد ؟ الف : توحید نظری ب : توحید عملی	۳۱

medicalstus.ir

۱۱	میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید رابطه ی ..... برقرار است. الف :رابطه متقابل ب: رابطه معکوس	۳۵
	د)کشف ارتباط	
۱۲	۱- رفتار متناسب با اعتقاد به خدای یگانه ۲- مهمترین رکن جامعه ۳- روح و محور زندگی دینی الف : توحید ب : توحید عملی ج : اقتصاد د :حکومت	۳۱ ۳۵ ۳۶
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۳	توحید عملی	۳۱
۱۴	شرک عملی	۳۳
۱۵	جامعه توحیدی	۳۵
	و)درک متن	
۱۶	" *شخصی در اداره ایی به عنوان کارمند مشغول بود ، وی برای اینکه سمت معاونت اداره را به دست بیاورد باید رضایت رییس اداره را که فردی با عملکرد نا متعارف بود ، کسب می کرد ، پس طبق دستور رییس اداره اقدام به کارهایی می کرد که بر خلاف اصول اخلاقی و اعتقادی بود .* " ۱- این شخص دچار چه نوع شرکی شده است ؟ ۲- دو مورد از پیامدهای این نوع شرک را بنویسید .	۳۳ ۳۴
	ز)پاسخ کوتاه	
۱۷	دو مورد از ویژگیهای انسان موحد را بنویسید .	۳۲
۱۸	مهمترین رکن یک جامعه چیست؟	۳۵
۱۹	چه موقع انسان در مسیر توحید عملی قرار می گیرد ؟	۳۲
۲۰	میان بعد فردی وبعد اجتماعی توحید عملی چه رابطه ایی وجود دارد ؟	۳۵
۲۱	این گفته فرعون که « انا ربکم الاعلی » به کدام یک از مراتب شرک اشاره دارد ؟	۳۶
۲۲	به ترتیب روح و محور زندگی دینی و روح و محور زندگی غیر دینی را بنویسید .	۳۶
۲۳	دو مورد از ویژگی افرادی که به امور دنیوی سرگرم شده اند را بنویسید .	۳۷
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۴	تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت چه پیامدهایی به دنبال دارد ؟	۳۴
۲۵	اگر در جامعه هر کس منافع خود را محور فعالیت خود قرار دهد چه مشکلاتی در جامعه به وجود می آید ؟	۳۵
۲۶	چرا انسان موحد همواره امیدوار است ؟	۳۲
۲۷	بعد اجتماعی توحید عملی به چه معناست ؟	۳۵

medicalstus.ir

۲۸	این نوع از شرک در دنیای امروز که انسان خود را مالک و ولی و پرورش دهنده جهان می داند چه پیامدهایی به دنبال دارد ؟	۳۶
۲۹	سه مورد از ثمرات بعد اجتماعی توحید عملی را بنویسید .	۳۵
۳۰	آیا می توان تنها به جنبه ی فردی توحید عملی معتقد بود ولی جنبه ی اجتماعی آن را قبول نداشت ؟	۳۵

ردیف	پاسخنامه سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	الف : زیرا تنها راه راست و درست زندگی عبادت خداوند است . ب : زیرا با عبادت خداوند انسان به طور صحیح هدایت می شود و راه درست زندگی را طی می کند . ج : توحید عملی	۳۲
۲	الف : شرک عملی در بعد فردی ب : زمانیکه دل به هوای نفس بسپرد و آن را معبود خود قرار دهد و اوامر آن را بر فرمان خداوند ترجیح دهد و یا در پی کسب رضایت قدرتهای مادی و طاغوت ها باشد .	۳۳
۳	زیرا انسان موحد جهان را مخلوق خداوند می بیند و می داند که خداوند او را در برابر جهان و مخلوقات آن ، مسئول قرار داده است .	۳۳
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۴	غلط	۳۵
۵	صحیح	۳۲
۶	غلط	۳۵
۷	صحیح	۳۱
۸	صحیح	۳۰
۹	غلط	۳۶
	ج)گزینه صحیح	
۱۰	ب : توحید عملی	۳۱
۱۱	الف : رابطه متقابل	۳۵
	د)کشف ارتباط	
۱۲	۱- ب : توحید عملی ۲- د : حکومت ۳ - الف : توحید	۳۱-۳۵-۳۶
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۳	هر فردی که خداوند را تنها خالق جهان بداند تلاس می کند متناسب با این اعتقاد رفتار نماید و جهت زندگی خود را خداوند قرار دهد که به آن توحید عملی گفته می شود .	۳۱

medicalstus.ir

۱۴	وقتی فرد تابع هوی و هوس و یا طاغوت ها باشد و دستورات آن را بالاتر از فرمان خداوند بداند گرفتار شرک عملی شده است	۳۳
۱۵	به جامعه ایی که تمام ارکان آن در جهت خداوند و اطاعت همه جانبه از خداوند باشد و بکوشد قوانین الهی را در جامعه به اجرا در آورد جامعه ی توحیدی گفته می شود.	۳۵
	و)درک متن	
۱۶	۱-شرک عملی در بعد فردی ۲- شخص درونی نا آرام و شخصیتی نا پایدار دارد زیرا از یک سو هوای نفس وی هر روز خواسته های جدیدی جلوی روی او قرار می دهد و از سوی دیگر قدرت های مادی که هر روز رنگ عوض می کنند او را به بردگی جدیدی می کشاند .	۳۳و ۳۴
	ز)پاسخ کوتاه	
۱۷	شخصیتی پایدار و ثابت دارد – برخوردار از آرامش روحی است – همواره امیدوار است –در مقابل سختی ها صبور و استوار است .	۳۲و ۳۳
۱۸	حکومت	۳۵
۱۹	وقتی که خدا را تنها خالق جهان بداند و رفتاری متناسب با این اعتقاد در پیش گیرد .	۳۲
۲۰	متقابل	۳۵
۲۱	شرک عملی	۳۶
۲۲	توحید – شرک	۳۶
۲۳	خدا را فراموش کرده و خداوند در قلب آنها جایگاهی ندارد .-زینت دنیا و لذلت و شهوات چنان در دلشان فزونی یافته که جایی برای انس با خدا و درک معنویت نیایش با پروردگار نگذاشته است . هوی و هوس بت و معبودشان شده و آن ها همچون خدا می پرستند و از ابزارهایی مانند سینما ، تلویزیون ، ماهواره ، اینترنت و .. در این راه بهره می گیرند .	۳۷
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۴	شخص درونی نا آرام و شخصیتی نا پایدار دارد زیرا از یک سو هوای نفس وی هر روز خواسته ی جدیدی جلوی روی او قرار می دهد و از سوی دیگر قدرت های مادی که هر روز رنگ عوض می کنند و او را به بردگی جدیدی می کشاند	۳۴
۲۵	تفرقه و تضاد جامعه را فرا می گیرد و امکان رشد و تعالی از بین می رود ، در چنین جامعه ایی روز به روز انسانهای ستمگر قدرت بیشتری پیدا می کنند و دیگران را در خدمت امیال خود به کار می گیرند در نتیجه دیگر سخن از حاکمیت خداوند و فرمان های او نیست بلکه سخن ازحاکمیت طاغوت و دستورهای اوست .	۳۵
۲۶	از نظر انسان موحد هیچ حادثه ایی در عالم بی حکمت نیست گر چه حکمت آن را نداند . در مقابل سختی ها صبور و استوار است و آنها را زمینه ی موفقیت های آینده اش قرار می دهد باور دارد که دشواری های زندگی نشانه ی بی مهری خداوند نیست بلکه بستری برای رشد و شکوفایی اوست .	۳۲
۲۷	به معنای قرار گرفتن همه ی ارکان یک جامعه در جهت خداوند و اطاعت همه جانبه از اوست . مهمترین رکن یک جامعه حکومت آن است . وقتی یک جامعه توحیدی است که حاکم آن بر اساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد	۳۵

medicalstus.ir

	و همان شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است را دارا باشد و بکوشد قوانین الهی را در جامعه به اجرا در آورد .	
۲۸	تخریب محیط زیست –آلوده شدن طبیعت – پیدا شدن جوامع بسیار فقیر در کنار جوامع بسیار ثروتمند .	۳۶
۲۹	در جامعه ی توحیدی اقتصاد و فرهنگ و سایر ابعاد آن به سوی اجرای فرمان های خدای یگانه پیش می رود و به صورت جامعه عدالت گستر در می آید –جامعه ی توحیدی ، حکومت کسانی که خداوند به آنها حق حکومت نداده را نمی پذیرد – با ظالمان مبارزه می کند و از محرومان و مستضعفان حمایت می کند .	۳۵
۳۰	میان بعد فردی و اجتماعی توحید رابطه ی متقابل وجود دارد . هر قدر که مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند ارکان جامعه نیز بیشتر رنگ توحیدی به خود می گیرد ، همانطور که هرقدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد ، زمینه برای رشد انسان ها و حرکت به سوی خداوند و زندگی موحدانه آسان تر می شود .	۳۵

	دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی **مستقر در استان کرمانشاه**	
کتاب: دین و زندگی ۳	**درس: چهارم(فقط برای تو)**	**طراحی توسط : فریده توفیقی(شهرستانهای استان تهران/ ورامین))**
رشته: ادبیات و علوم انسانی	**پایه: دوازدهم**	**سال تحصیلی : ۱۴۰۴ –۱۴۰۳**

ردیف		صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	۱) بر اساس آیه شریفه «قُل اِنّما اَعِظُکُم بِواحِدَةٍ اَن تَقوموا لِلّهِ مَثنی وَ فُرادی... [سوره سبأ / ۴۶]» به سوالات زیر پاسخ دهید . الف)کدام واژه در آیه به این مفهوم است که توحید فقط درسخن نیست؛ بلکه باید عمل کرد ؟ ب) مقصود از قیام جمعی و قیام فردی چیست؟	۴۳
۲	۲) با توجه به آیه شریفه «اَلَم اَعهَد اِلَیکُم یا بَنی آدَمَ اَن لا تَعبُدُوا الشَّیطان، اِنَّه لَکُم عَدُوٌّ مُبینٌ * وَ اَنِ اعبُدونی هذا صِراطٌ مُستَقیمٌ. [سوره یس / ۶۰ و ۶۱]» _ عهد خداوند با فرزندان آدم دو بخش دارد ، آن دو بخش کدام است ؟	۴۳
۳	۳)این حدیث پیامبر(ص) که می فرماید: « نیت مؤمن ، برتر از عمل اوست.» بیانگر برتری حسن فاعلی بر فعلی است یا حسن فعلی بر فاعلی ؟	۴۴

medicalstus.ir

۴	۴) با عنایت از حدیث امیرالمؤمنین علی(ع) که می‌فرماید: « فاعِلِ الخَیر، خَیرٌ مِنهُ ؛ وَ فاعِلُ الشّرِ، شَرٌ مِنهُ» چه رابطه ای با اخلاص در اندیشه و قلب وجود دارد؟	۴۵
۵	۵) در روایت پیامبر اکرم (ص) ، راهیابی شرک به دل انسان از چه چیزی پنهان تر تعبیر شده است؟	۴۳
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۶	اگر نماز را برای ریا و خوش آمد دیگران به جا آوریم فاقد حسن فعلی است.	۴۳
۷	پیوند محکمی میان معرفت به خداوند و ایمان به او وجود دارد	۴۶
۸	مقاومت در برابر دام‌های شیطان تنها با تعقل و تفکر ممکن است	۴۹
۹	اعمال انسان هرچه با نتیجه بهتری همراه باشد ارزش بیشتری دارد	۴۶
۱۰	نیت یا قصد را هدف نیز می‌گوییم	۴۴
	ج)گزینه صحیح	
۱۱	دستیابی به اندیشه‌های محکم و دانش استوار چه نتایجی برای انسان در پی خواهد داشت؟ الف) نفوذ ناپذیری در برابر سوسه‌های شیطان ب) دیدار محبوب حقیقی و رسیدن به پیشگاه خداوند متعال ج) نشان دادن راه و مانع شدن از لغزش‌ها و تباهی ها . د)یادآوری اوقات راز و نیاز با خداوند و استمداد از او.	۴۸
۱۲	اگر بخواهیم برای عمل جسم و روح در نظر بگیریم به ترتیب حسن.....و.....را ترسیم نموده ایم که حق تقدم از آن .....است الف)فعلی-فاعلی-دومین ج)فعلی-فاعلی-نخستین ب)فاعلی-فعلی-نخستین د)فاعلی-فعلی-دومین	۴۵
۱۳	اختصاص اوقاتی به تفکر در آیات و نشانه‌های الهی چه ثمره‌ای خواهد داشت؟ الف)راه رسیدن به حقیقت بندگی و توحید عملی را هموار می‌سازد ب) انسان را از امدادهای غیبی بهره‌مند نمی‌سازد و طریقه عبادت را آموزش می‌دهد. ج) موجب پیروی از عقل به جای پیروی از هوا و هوس می‌شود. د)محبت خداوند را در قلب تقویت می‌کند ،غفلت را کنار می‌زند و حضور خدا را تقویت می‌کند	۴۶
۱۴	بیت (آفرینش همه تنبیه خداوند دل است / دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار) نتیجه تقویت .....رسیدن به اخلاص .....است.	۴۶

medicalstus.ir

	الف) اولین راه- راز و نیاز با خدا ب)دومین راه-راز و نیاز با خدا ج) اولین راه- افزایش شناخت خدا د)دومین راه- افزایش شناخت راه خدا	
۱۵	جاری شدن چشمه های حکمت از دل و زبان انجا به ظهور میرسد که.....نمود پیدا کند که بالاتر ثمره ان .....است. الف)اخلاص در پرستش-دستیابی به رضوان ب)ایمان به اعتقاد راستین -تقرب به خدا ج)اخلاص در پرستش -تقرب به خدا د)ایمان و اعتقاد راستین- دستیابی به رضوان	۴۸
	د)کشف ارتباط	
۱۶	موارد سمت راست را با موارد سمت چپ انطباق دهید یک مورد اضافی است الف) دعوت قرآن به تفکر در آیات الهی ۱ـ آزمون درجه اخلاص ب) وجوب روزه از نظر حضرت علی علیه السلام ۲ـ افزایش معرفت به خدا ج) تقویت محبت در قلب انسان ۳ـ راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او ۴ ـ انجام عمل صالح	۴۶ ۴۷ ۴۸
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۷	حکمت:	۴۸
۱۸	اخلاص در بندگی:	۴۴
۱۹	حسن فعلی:	۴۵
۲۰	حسن فاعلی :	۴۵
	و)درک متن	
۲۱	متن اول : *یزید با میمون سگ بازی می‌کرد،احکام دین را مسخره می‌کرد ،شراب می‌خورد در چنین شرایطی امام حسین تنها راه مبارزه بایزید را قیام علنی اعلام فرمودند و با تمام نیرو با او مبارزه کردند.* **با توجه به متن به سوالات پاسخ دهید .** **الف) توصیه قرآن درباره قیام برای خداوند چه بود؟** **ب) مطابق با متن هر عمل از چند جزء تشکیل شده است؟ نام ببرید .**	۴۳ ۴۴
۲۲	متن دوم :*با توجه به داستان حضرت یوسف و زلیخا در آیات [۲۳و۳۳سوره یوسف] در قرآن کریم و پخش سریال یوسف پیامبر (ص) در صدا و سیما به سوالات زیر پاسخ دهید.* **الف) شیطان چه دامی برای حضرت یوسف گسترده بود؟** **ب) حضرت یوسف چگونه توانست از این دام نجات یابد؟**	۴۹
	ز)پاسخ کوتاه	

medicalstus.ir

۲۳	چه کسانی از آیات الهی بهره نمی برند؟	۴۶
۲۴	پیام بیت «مهر رخسار تو می‌تابد ز ذرات جهان / هر دو عالم پُر ز نور و دیده نابینا، چه سود» را بنویسید.	۴۶
۲۵	اخلاص در بندگی به کدام مرتبه توحید اشاره دارد؟	۴۴
۲۶	از پاداش‌های وصف ناشدنی اخلاص است که در ذهن ما نمی‌گنجد و از تصور و تخیل ما فراتر است؟	۴۹
۲۷	در چه صورتی انسان فریب وسوسه‌های شیطان را نمی‌خورد؟	۴۸
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۸	بصیرت و روشن بینی انسان حکیم او را به چه مرحله‌ای می‌رساند؟	۴۸
۲۹	عمل بر اساس معرفت و آگاهی را با عمل که پشتوانه آن معرفت نباشد مقایسه کنید.	۴۶
۳۰	نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند چه نتایجی در پی دارد (۳ مورد)	۴۷
۳۱	میوه‌های درخت اخلاص را نام ببرید.	۴۸
۳۲	رابطه درستی و صحت عمل را با ذکر مثال توضیح دهید.	۴۵

ردیف	پاسخنامه سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	الف- تقوموا ب-مقصود از قیام فردی، همان توحید عملی در بعد فردی است و مقصود از قیام جمعی ، همان توحید عملی در بعد اجتماعی است.	۴۳
۲	بخش اول «عدم بندگی شیطان» و« بخش دوم بندگی خداوند»	۴۳
۳	حسن فاعلی بر فعلی	۴۴
۴	وقتی فردی کار خیری انجام می‌دهد، به این معنا است که اولًا اخلاص در اندیشه دارد .ثانیاً چون آن را به عمل تبدیل کرده است پس اخلاص در قلب دارد؛ وگرنه امکان نداشت که آن عمل انجام پذیرد.	۴۵
۵	راهیابی شرک به دل انسان از راه رفتن مورچه‌ای سیاه در شب تاریک بر تخته سنگی سیاه پنهان‌تر است	۴۳
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۶	غلط	۴۳
۷	صحیح	۴۶
۸	غلط	۴۹
۹	غلط	۴۶
۱۰	صحیح	۴۴
	ج)گزینه صحیح	
۱۱	ج	۴۸

medicalstus.ir

۱۲	الف	۴۵
۱۳	د	۴۶
۱۴	ج	۴۶
۱۵	ج	۴۸
	د)کشف ارتباط	
۱۶	الف) ۲ ب) ۱ ج) ۳	۴۶ ۴۷
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۷	حکمت ،به معنای علم محکم و استوار و به دور از خطاست که هدف درست و راه رسیدن به آن را نشان می‌دهد و مانع لغزش‌ها و تباهی‌ها می‌شود	۴۸
۱۸	به این معناست که شخص عملش را فقط برای رضای خداوند و همانگونه که او دستور داده است انجام دهد.	۴۴
۱۹	حسن فعلی به این معناست که کار به درستی و به همان صورت که خداوند فرمان داده است انجام شود.	۴۵
۲۰	حسن فاعلی به این معناست که انجام دهنده کار دارای نیت الهی باشد.	۴۵
	و)درک متن	
۲۱	الف) پاسخ: مطابق با مفهوم ایه در قران: برای خدا به صورت گروهی و فردی قیام نمایید. ب) هر عمل از دو جزء تشکیل شده است.اول نیت _ دوم شکل و ظاهر عمل	۴۳ ۴۴
۲۲	الف) پاسخ :دام غریزه جنسی و هوی و هوس ب) حضرت فرمود: خدایا زندان برای من محبوب تر است از آنچه ایشان مرا به سوی آن دعوت می‌کنند وتوانست از راه اخلاص در بندگی از این دام نجات یابد .	۴۹
	ز)پاسخ کوتاه	
۲۳	کسانی که گرفتار غفلت شدند و چشم اندیشه را به روی جهان بستند.	۴۶
۲۴	سبب غفلت می‌شود تا انسان چشمش را بر روی آیات الهی ببندد و مهر خداوند در قلبش جای نگیرد.	۴۶
۲۵	توحید در عمل یا توحید در عبادت	۴۴
۲۶	دیدار محبوب حقیقی و تقرب به پیشگاه خداوند	۴۹
۲۷	انسان در مسیر اخلاص پیش رود .	۴۸
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۸	انسان حکیم به درجاتی از بصیرت و روشن بینی می‌رسد که می‌تواند در شرایط سخت و پیچیده حق را از باطل تشخیص دهد و گرفتار باطل نشود.	۴۸
۲۹	عمل بر اساس معرفت و آگاهی بسیار ارزشمندتر از عمل بدون معرفت یا با میزان کم آن است نمازی که با معرفت انجام بگیرد نزد خداوند بسیار ارزشمندتر از نماز ی که به جا آورنده آن نمی‌داند چه می‌گوید و برای چه می‌گوید.	۴۶

medicalstus.ir

۳۰	نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند و یاری جستن از او برای رسیدن به اخلاص غفلت از خداوند را کم می‌کند محبت او را در قلب تقویت می‌سازد و انسان را از کمک‌های الهی بهره‌مند می‌نماید.	۴۷
۳۱	دستیابی به درجاتی از حکمت-نفوذ ناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان-دریافت پاداش‌های وصف نشدنی	۴۸
۳۲	انسان مؤمن علاوه بر اینکه می‌کوشد نیت خود را خالص کند و عمل را به خاطر خدا انجام دهد، تلاش می‌کند عمل را به همان صورت که خداوند دستور داده است، انجام دهد. یعنی عمل را از جهت کمیت، کیفیت، زمان ،مکان و شیوه همان طوری انجام دهد که خداوند می‌خواهد ؛ مثلا خداوند امر فرموده که ماز صبح در دو رکعت و با یک رکوع و دو سجده در هر رکعت و قبل از طلوع آفتاب انجام شود انسان مومن نیز تلاش می‌کند نماز خود را به همان صورت انجام دهد تا صحیح و درست انجام داده باشد.	۴۵

	دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی **مستقر در استان کرمانشاه**
کتاب: دین و زندگی۳	**درس: چهارم(فقط برای تو)** / **طراحی توسط : حمید نصرتی(استان سیستان و بلوچستان / فنوج)**
رشته: ادبیات و علوم انسانی	**پایه: دوازدهم** / **سال تحصیلی : ۱۴۰۴ -۱۴۰۳**

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	چرا آیهٔ شریفهٔ «و اَنِ اعبُدونی هذا صِراطٌ مُستَقیمٌ» عبادت را منحصر در پرستش خدای یگانه می‌کند؟	۴۳
۲	بر مبنای حدیث نبوی «راهیابی شرک به دل انسان از راه رفتن مورچه‌ای سیاه در شب تاریک بر تخته‌سنگی سیاه پنهان‌تر است.»، چه خطراتی انسان مؤحد را تهدید می‌کند؟	۴۳
۳	هر عملی از دو حُسن تشکیل شده است. آیهٔ شریفهٔ «اَن تَقوموا لِله مَثنی و فُرادی» دربردارندهٔ کدام یک از این دو حُسن است؟ الف. حُسن فِعلی ب. حُسن فاعلی ج. هم حُسن فِعلی هم حُسن فاعلی	۴۳
۴	حدیث «اِنّما الأعمالُ بِالنّیاتِ»، جایگاه نیت را نسبت به عمل چگونه می‌داند؟	۴۴
۵	این کلام حضرت علی(ع) که می‌فرماید: «تمام اخلاص در دوری از گناهان جمع شده است.»، بیانگر کدام‌یک از راه‌های تقویت اخلاص است؟	۴۸
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۶	یکی از راه‌های افزایش اخلاص، نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان است.	۴۸
۷	اگر کسی گرفتار غفلت شد و چشم اندیشه را به‌روی جهان بست، آیات الهی را نخواهد یافت و دل به مهر او نخواهد داد.	۴۶
۸	انسان مؤمن باید بکوشد نیت خود را خالص کند، عمل درست باشد یا نادرست اهمیتی ندارد.	۴۵

medicalstus.ir

۹	اعمال انسان هر چه با اخلاص کمتری همراه باشد، ارزش بیشتری دارد.	۴۴
۱۰	در میان اعمال واجب، روزه تأثیر خاصی در تقویت اخلاص دارد.	۴۸

ج) گزینه صحیح

۱۱	قصد و نیت به منزلهٔ ..... عمل است و شکل عمل نیز در حکم ..... آن می‌باشد و روایت نبوی ..... مؤید آن است. ۱) ظاهر – باطن – نیهٔ المؤمن خیر من عمله ۲) روح – بدن – نیهٔ المؤمن خیر من عمله ۳) ظاهر – باطن – اللهم لا تکلنی إلی نفسی طرفهٔ عین أبدا ۴) روح – بدن – اللهم لا تکلنی إلی نفسی طرفهٔ عین أبدا	۴۴
۱۲	کدام یک از گزینه‌های درباره عبارت «ساختن مدرسه با نیت کسب شهرت در میان مردم» درست بیان شده است؟ ۱)دارای حسن فاعلی است و لی دارای حسن فعلی نیست ۲) هم دارای حسن فاعلی است و هم دارای حسن فعلی ۳)دارای حسن فاعلی نیست ولی دارای حسن فعلی است ۴) نه دارای حسن فاعلی است و نه دارای حسن فعلی	۴۵
۱۳	بیت «برو این دام بر مرغی دگر نِه // که عنقا را بلند است آشیانه» کدام یک از میوه‌های درخت اخلاص را به تصویر می‌کشد؟ ۱)دستیابی به درجاتی از حکمت ۲) نفوذناپذیری دربرابروسوسه‌های شیطان ۳) دریافت پاداش‌های وصف نشدنی	۴۸

د) کشف ارتباط

۱۴	عبارات سمت راست را به گزینه مورد نظر در سمت چپ وصل کنید: (یک مورد در سمت چپ اضافی است)				۴۴-۴۸
	۱	تسلیم اوامر شیطان نشدن	الف	دوری از واجبات و انجام گناه	
	۲	دیدار محبوب حقیقی	ب	دستیابی به درجاتی از حکمت	
	۳	مانع لغزش‌ها و تباهی‌ها	ج	دریافت پاداش‌های وصف نشدنی	
	۴	خشکاننده درخت اخلاص	د	راز و نیاز با خدا و کمک خواستن از او	
			ه	نفوذناپذیری دربرابر وسوسه‌های شیطان	

ه) تعریف اصطلاحات

۱۵	اخلاص:	۴۴
۱۶	حُسن فِعلی:	۴۵

medicalstus.ir

۱۷	حکمت:	۴۸
	و) درک متن	
۱۸	*" علی و بهرام با هم قرار گذاشته بودند بعداز ظهرها که مدرسه تعطیل است، باهم مطالعه کنند. روز پنجشنبه که روز اول ماه مبارک رمضان بود، بهرام به خانه علی تشریف آورد تا در اتاق علی مطالعه کنند. عصر که شد، بهرام به علی گفت مگر قرار نیست آبی چیزی به ما تعارف کنی؟ از گرسنگی از حال رفتم؟! علی با تعجب پرسید: «مگر روزه نیستی؟ الان که ماه رمضان است باید روزه بگیریم؟» بهرام گفت: «آه! یادم رفت حواسم نبود. امروز که روز اول رمضان هست، یادم رفت» بعد از علی پرسید: «راستی علی فلسفه روزه چیست؟ چرا خداوند در ماه رمضان دستور داده روزه بگیریم؟"* **۱. با استفاده از روایات، به علی کمک کنید تا دلیل وجوب روزه را برای بهرام بگوید:** **۲. برای اینکه روزهٔ علی و بهرام نزد خدا قبول باشد، نیاز به چه حُسنی ضرورت پیدا می‌کند؟**	۴۵
	ز) پاسخ کوتاه	
۱۹	در اسلام شرط قبولی تمامی اعمال چیست؟	۴۴
۲۰	برتری مؤمنان بر یکدیگر بر چه اساسی استوار است؟	۴۴
۲۱	چه چیزی ریشهٔ درخت اخلاص و بندگی را می‌سوزاند و آن را به تدریج از بین می‌برد؟	۴۷
۲۲	شیطان از فریب دادن چه کسانی عاجز است؟	۴۸
۲۳	انسان مؤحدی که اندیشه و دل و عمل خود را برای رضای دوست قرار می‌دهد، چه خطراتی ممکن است او را تهدید کند؟	۴۳
۲۴	چرا باید از حریم دل پاسبانی کنیم؟	۴۳
	ح) پاسخ تشریحی	
۲۵	اخلاص در کاربرد دینی به چه معناست؟	۴۴
۲۶	از راه‌های تقویت اخلاص، «افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند» را توضیح دهید:	۴۶
۲۷	ثمرات عرض نیاز به پیشگاه خدا و یاری جستن از او را بنویسید:	۴۷
۲۸	از میوه‌های درخت اخلاص، «دستیابی به درجاتی از حکمت» را شرح دهید:	۴۸
۲۹	مقاومت در برابر دام‌های شیطان نیازمند چیست؟	۴۹
۳۰	نمونه‌هایی از دام‌هایی را که امروزه شیطان برای انسان پهن کرده، بنویسید:	۴۹

ردیف	پاسخنامه سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	زیرا تنها راه راست و درست، عبادت و پرستش خداست.	۴۳
۲	احتمال انحراف از توحید برای او هست.	۴۳
۳	ج. هم حُسن فِعلی هم حُسن فاعلی	۴۳
۴	نیت بر عمل برتری دارد.	۴۴
۵	دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات	۴۸

medicalstus.ir

ب) درستی و نادرستی گزاره ها		
۶	غ	۴۸
۷	ص	۴۶
۸	غ	۴۵
۹	غ	۴۴
۱۰	ص	۴۸
ج) گزینه صحیح		
۱۱	گزینه (۲)؛ روح – بدن – نیهٔ المؤمن خیر من عمله	۴۴
۱۲	گزینه (۳)؛ فرد دارای حسن فاعلی نیست ولی دارای حسن فعلی است	۴۵
۱۳	گزینه (۲)؛ نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان	۴۸
د) کشف ارتباط		
۱۴	۱) گزینه ه ۲) گزینه ج ۳) گزینه ب ۴) گزینه الف	۴۴-۴۸
ه) تعریف اصطلاحات		
۱۵	اخلاص به معنی خالص کردن و پاک کردن یک چیز از غیر آن است.	۴۴
۱۶	حُسن فِعلی بدین معناست که کار به درستی و به همان صورت که خداوند فرمان داده است انجام شود.	۴۵
۱۷	حکمت به معنای علم محکم و استوار و به دور از خطاست که هدف درست و راه رسیدن به آن را نشان می‌دهد و مانع لغزش‌ها و تباهی‌ها می‌شود.	۴۸
و) درک متن		
۱۸	۱. امیرالمؤمنین علی(ع) می‌فرماید: «خداوند بدان جهت روزه را واجب کرد تا اخلاص مردم را بیازماید.». ۲. حُسن فاعلی.	۴۵
ز) پاسخ کوتاه		
۱۹	اخلاص.	۴۴
۲۰	با توجه به مراتب اخلاصشان.	۴۴
۲۱	گناه.	۴۷
۲۲	مؤمنان با اخلاص.	۴۸
۲۳	احتمال انحراف از توحید برای او هست.	۴۳
۲۴	تا آفت شرک به آن راه نیابد و عمل ما خالص برای خداوند انجام شود.	۴۳
ح) پاسخ تشریحی		
۲۵	اخلاص در کاربرد دینی بدین معناست که شخص عملش را فقط برای رضای خداوند و همان‌گونه که او دستور داده است، انجام دهد.	۴۴

medicalstus.ir

۲۶	پیوند محکمی میان معرفت به خدا وند و ایمان به او وجود دارد. همچنین ارتباط دقیقی میان ایمان به خدا و اخلاص برقرار است. بنابراین هر قدر معرفت ما به خداوند بیشتر شود، به افزایش درجه اخلاص کمک خواهد کرد.	۴۶
۲۷	نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند و یاری جستن از او برای رسیدن به اخلاص، غفلت از خداوند را کم می‌کند، محبت او را در قلب تقویت می‌سازد و انسان را از کمک‌های الهی بهره‌مند می‌نماید.	۴۷
۲۸	حکمت به معنای علم محکم و استوار و به دور از خطاست که هدف درست و راه رسیدن به آن را نشان می‌دهد و مانع لغزش‌ها و تباهی‌ها می‌شود. انسان حکیم به درجاتی از بصیرت و روشن‌بینی می‌رسد که می‌تواند در شرایط سخت و پیچیده، حق را از باطل تشخیص دهد و گرفتار باطل نشود.	۴۸
۲۹	مقاومت در برابر آن‌ها نیازمند روی‌آوردن به پیشگاه خداوند و پذیرش خالصانهٔ فرمان‌های اوست.	۴۹
۳۰	فیلم‌ها، وبگاه‌ها، شبکه‌های ماهواره‌ای گمراه‌کننده، شبکه‌های مجازی ناسالم و گروه‌ها و دسته‌های منحرف اجتماعی از جملهٔ این دام‌هاست.	۴۹

دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی

مستقر در استان کرمانشاه

کتاب: دین و زندگی	**درس: پنجم(قدرت پرواز)**	**طراحی توسط : عصمت گنج‌بخش(استان خراسان رضوی/طرقبه)**
رشته: ادبیات و علوم انسانی	**پایه: .....دوازدهم.....**	**سال تحصیلی : ۱۴۰۴ – ۱۴۰۳**

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	با توجه به آیه« قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا» به سوالات پاسخ دهید. الف) این آیه به کدام یک از شواهد و نشانه‌های وجود اختیار در انسان اشاره دارد؟ ب) آیه با کدام یک از ابیات زیر ارتباط معنایی دارد؟ ۱- گر نبودی اختیار این شرم چیست؟ این دریغ وخجلت وآزرم چیست؟ ۲- این که فردا این کنم یا آن کنم خود دلیل اختیار است ای صنم	۵۶ و ۵۷
۲	با توجه به آیه «ذَلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ» الف)ترجمه را کامل کنید. ..... و خدا هرگز در حق بندگان ستم نخواهد کرد. ب) عقوبت الهی ناشی از چیست؟	۵۷
۳	پاسخ امام علی (ع) به یکی از یاران در جنگ صفین برای این سوال که "ایا رفتن ما به جنگ بنا بر قضا وقدر الهی بود" را بنویسید.	۶۱
۴	در ماجرای نقل مکان حضرت علی(ع) از دیوار سست و کج به دیوار محکم، منظور امام (ع) از این جمله چه بود؟ "از قضای الهی به قدر الهی پناه می برم"	۵۹

medicalstus.ir

	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۵	کسی که اختیار را درمقام بحث انکار می کند درعمل از اختیار خود بهره ای نمی برد.	۵۵
۶	آبی که برای رفع تشنگی می نوشیم به سبب اعتماد به قضا وقدر است.	۵۸
۷	اراده انسان در عرض اراده ی خداوند است و با آن منافاتی ندارد.	۶۱
۸	قضا وقدر الهی وقتی به حادثه ای تعلق بگیرد هر قانونی را لغو می کند.	۵۹
۹	علم خداوند آغاز و پایان امور را در بر می گیرد و شامل فرآیند وقوع حوادث و اتفاقات مسیر نمی شود .	۶۲
	ج)گزینه صحیح	
۱۰	کدام مورد در بیان مفهوم علل طولی بکار رفته است؟ الف) هریک از عوامل وعناصر اثرخاصی را مستقل از دیگری اعمال می کند. ب) علت ها نسبت به هم در مرتبه های مختلف قرار دارند ومستقل نیستند.	۶۱
۱۱	حتمیت یافتن موجودات، با کدام یک صورت می گیرد؟ الف) علم الهی ب) اراده الهی	۵۸
۱۲	اعتقاد به قضا و قدر نه تنها مانع ..... و عمل انسان نیست؛ بلکه عامل و زمینه ساز آن است. الف) تحرک ب) اختیار	۵۹
۱۳	فرو ریختن دیوار سست وکج یک..... الهی است که متناسب با..... آن دیوار است. الف) تقدیر - قضا ب) قضا – تقدیر	۵۹
	د)کشف ارتباط	
۱۴	ستون اول: ۱-دچار شک و تردید شدن در انتخاب ها ۲-افسوس خوردن از انجام کارهای اشتباه ۳-سعی در جبران زیان یک کار ستون دوم: الف)احساس رضایت ب)مسئولیت پذیری ج) تفکروتصمیم د) احساس پشیمانی	۵۶
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۵	علل عرضی :	۶۰
۱۶	اختیار:	۵۵
	و)درک متن	
۱۷	*پزشک بعد از معاینه دست سارا به او می‌گوید که عمل موفقیت آمیز بوده ولی باید چند جلسه به فیزیوتراپی برود تا بتواند با دستش به خوبی کار کند متاسفانه سارا به این توصیه کم توجهی می‌کند و جلسات فیزیوتراپی را ناقص رها می کند.بعد از*	

medicalstus.ir

	مدتی متوجه می‌شود که به خوبی نمی‌تواند با دستش کار کند او این موضوع را این گونه توجیح می‌کند که خواست خدا بود وباید با آن کنار بیاید. الف)به نظر شما برداشت و فهم سارا از قضا و قدر الهی چه بود؟ ب) توصیه پزشک به سارا جهت تکمیل روند درمان، حاکی از چه تفاوتی در نگرش به قضا وقدر است؟	۵۹
	ز)پاسخ کوتاه	
۱۸	مبنای تصمیم گیری ها و تعیین کنندهٔ سرنوشت انسان چیست؟	۵۵
۱۹	خداوند پس از اعطای قدرت اختیار به انسان چه درخواستی دارد؟	۵۷
۲۰	اگر حوادث جهان قانونمند نبود وهمه چیز اتفاقی رخ می داد چه مشکلی برای انسان پیش می آمد؟	۵۸
۲۱	مفهوم بیت زیر چیست؟ توبه کردم از جبر ای عیار اختیار است اختیار است اختیار	۵۵
۲۲	احساس رضایت وخرسندی بعد از موفقیت در یک کار نشانه چیست؟	۵۶
۲۳	مسئولیت انسان در قبال قدرها وقضاهای جهان آفرینش چیست؟	۵۹
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۴	چه تفاوتی میان حرکات دستی که براثر بیماری لرزش دارد با حرکت دست برای غذا خوردن وجود دارد؟توضیح دهید.	۵۵
۲۵	توضیح دهید که مسوولیت پذیری چگونه می تواند دلیلی براختیار انسان باشد؟	۵۶
۲۶	باذکر مثال توضیح دهید آیا اختیار انسان محدود است یا نامحدود؟	۵۵
۲۷	وقتی می گوییم:اختیار انسان یک تقدیر الهی است منظور چیست؟	۶۰
۲۸	اینکه می‌گوییم قدر و قضای الهی بر جهان حاکم است، به چه معناست؟	۵۸
۲۹	ارادهٔ انسان در طول ارادهٔ خداست یعنی چه؟ توضیح دهید.	۶۱
۳۰	علم خداوند به امور عالم را با علم یک معلم به دانش آموز در قبال امتحان مقایسه کنید.	۶۲

ردیف	پاسخنامه سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	الف- تفکر وتصمیم ب- ۲- این که فردا این کنم یا آن کنم خود دلیل اختیار است ای صنم	۵۶ ۵۷
۲	الف- آن(عذاب) بخاطر آن چیزی است که با دستان خود از پیش فرستادید. ب- ناشی از اعمالی که انسان بااختیر خودش مرتکب شده است.	۵۷
۳	از هیچ تپه ای بالا نرفتید و در هیچ وادی سرازیر نگشتید مگر به قضا وقدر الهی" .	۶۱
۴	یعنی از نوعی قضا وقدر الهی به نوع دیگری از قضا وقدر الهی پناه می برم.	۵۹

medicalstus.ir

	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۵	نادرست	۵۵
۶	درست	۵۸
۷	نادرست	۶۱
۸	نادرست	۵۹
۹	نادرست	۶۲
	ج)گزینه صحیح	
۱۰	ب) علت ها نسبت به هم در مرتبه های مختلف قرار دارند ومستقل نیستند.	۶۱
۱۱	ب) اراده الهی	۵۸
۱۲	الف) تحرک	۵۹
۱۳	ب) قضا – تقدیر	۵۹
	د)کشف ارتباط	
۱۴	۱- ج) تفکروتصمیم ۲- د) احساس پشیمانی ۳- ب)مسئولیت پذیری	۵۶
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۵	در پیدایش یک پدیده ممکن است چند عامل به صورت مجموعه وبا همکاری یکدیگر مشارکت می کنند. یا (در علل عرضی هر عامل بطو رمستقیم نقش خاصی را برعهده دارد که با نقش دیگری متفاوت است)یا(عللی که همه در یک ردیف ومستقل از یکدیگر هستند.)	۶۰ ۶۱
۱۶	اختیار به معنای توانایی برانجام یک کار یا ترک آن کاراست.	۵۵
	و)درک متن	
۱۷	الف – ما هیچ اختیاری در تعیین سرنوشت خود نداریم واگر قرار باشد اتفاقی بیفتد ما قدرت تغییر نداریم. ب – اعتقاد به قضا وقدر نه تنها منع تحرک و عمل انسان نیست بلکه عامل وزمینه ساز آن است	۵۹
	ز)پاسخ کوتاه	
۱۸	اختیار محدودی که داریم.	۵۵

medicalstus.ir

۱۹	از ماخواسته تا با استفاده از آن برای زندگی خود برنامه ریزی کنیم ودر مسیر رشد و کمال پیش رویم.	۵۷
۲۰	انسان نمی دانست باید دست به چه انتخابی بزند.	۵۸
۲۱	پذیرفتن اختیار در هنگام عمل	۵۵
۲۲	نشانه آن است که آن کار را از خود ونتیجه اراده وتصمیم عاقلانه خود می دانیم.	۵۶
۲۳	باید با تشخیص درست، بهترین ها را انتخاب نماید.	۵۹
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۴	ضربان قلب و حرکات دستی که براثر بیماری لرزش دارد ، اختیاری نیست حرکت دست برای غذا خوردن اختیاری وتابع اراده انسان است.	۵۵
۲۵	هر کدم از ما خودمان را مسئول کارهای خود می دانیم به همین جهت آثار وعواقب عمل خود را می پذیریم واگر به کسی زیان رسانده ایم آن را جبران می کنیم. عهدها وپیمان ها نیز برهمین اساس استوارند.بنابراین اگرکسی پیمان شکنی کند ومسئولیتش را انجام ندهد خود را مستحق مجازات می داند.	۵۶
۲۶	بسیاری از امور اختیاری نیست وما در وقوع آن ها نقشی نداریم بعنوان مثال هیچ یک از ما در عملکرد دستگاه های مختلف بدن مانند دستگاه گوارش ویا گردش خون وقوانین حاکم بر طبیعت مانند قانون جاذبه زمین، توالی فصل ها و...نقشی نداریم واین امور خارج از اختیار ما وبه صورت طبیعی انجام می شود. در عین حال باید توجه داشت که همین اختیار محدودی که داریم ، مبنای تصمیم گیری های ما وتعیین کننده سرنوشت ماست.	۵۵
۲۷	خداوند این گونه تقدیر کرده است که انسان کارهایش را با اختیار انجام دهد وکسی نمی تواند از اختیار که ویژگی ذاتی اوست فرار کند.حتی اگر بخواهد آن را انکار کند واز آن فرار کند باز هم این کار اختیاری بوده چون همین کار را با اراده واختیار خود انجام داده است.	۶۰
۲۸	یعنی نقشه جهان با همه موجودات وریزه کاری ها و ویژگی ها وقانون هایش از آن خدا واز علم اوست(قدر) واجرا وپیاده کردن آن نیز به اراده خداست(قضا)	۵۸
۲۹	وجود اراده واختیار در انسان ناشی از اراده وخواست خداست.به عبارت دیگر خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد در فعل اختیاری، تا زمانی که ما ارادهٔ کاری را نکرده ایم، آن کار انجام نمی گیرد، یعنی وجود ما، ارادهٔ ما و عملی که انجام می دهیم همگی وابسته به اردهٔ خداوند است. یعنی اراده انسان در طول اراده خداست وبا آن منافات ندارد.	۶۱
۳۰	علم خداوند هم پایان ونتیجه امور وهم فرآیند انجام حوادث را در برمی گیرددرحالی که علم معلم به امتحان دانش آموز براساس اطلاعات محدودی است که دارد.معلم علم ندارد که دانش آموز از لحظه بعد تا روز امتحان چه تصمیم هایی خواهد گرفت درحالی که علم خداوند این گونه نیست او همان طور که پایان فرآیند را می بیندبر تمام اتفاقات وتصمیم گیری های طول فرآیند هم شاهد وآگاه است.پس علم خداوند منحصر به نتیجه پایانی فرآیند نیست بلکه به سلسله تصمیم ها وعوامل دیگر موثر درآن فرآیند نیز متعلق است اما علم معلم پیش بینی صرف نتیجه است.	۶۲

medicalstus.ir

	دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی **مستقر در استان کرمانشاه**

کتاب: دین و زندگی	**درس: پنجم(قدرت پرواز)**	**طراحی توسط :فاطمه رازی(استان خراسان شمالی / بجنورد)**
رشته: ادبیات و علوم انسانی	**پایه: دوازدهم**	**سال تحصیلی : ۱۴۰۴ – ۱۴۰۳**

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	آیه شریفه : «قَد جائَکُم بَصائِروا مِن رَبِّکُم فَمَن اَبصَره فَلِنَفسِه.... » به کدام یک از شواهد و نشانه‌های وجود اختیار در انسان اشاره دارد؟	۵۷
۲	آیه شریفه: « ذلِکَ بما قدَّمَت اَیدیکُم و اَنَّ الله لَیسَ بظلّامٍ لِلعَبیدِ» به کدام یک از شواهد و نشانه‌های وجود اختیار در انسان اشاره دارد؟	۵۷
۳	استدلال امام علی (ع) به شخصی که گمان می‌کرد قضا و قدر الهی در رفتن به جنگ حضور، در جبهه و بازگشت از نبرد جبری و حتمی است،چه بود؟	۶۲
۴	آیه شریفه: « انّا هَدَیناه ُالسَّبیل اِمّا شاکِرًا و اِمّا کَفورًا » به کدام یک از شواهد و نشانه‌های وجود اختیار در انسان اشاره دارد؟	۵۷
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۵	مخلوقات جهان از آن جهت که به حکم و اراده الهی ایجاد می‌شوند به قضای الهی وابسته اند.	۵۸
۶	اندازه ،حدود، ویژگی و موقعیت مکانی و زمانی موجودات وابسته به قضای الهی است.	۵۸
۷	بهره مندی از قدرت اختیار، فقط با زندگی در یک جهان قانونمند امکان پذیر است.	۵۸
۸	با توجه به اینکه اراده انسان در عرض اراده خداست لذا با آن منافات ندارد.	۶۱
۹	مبنای تصمیم گیری ها و تعیین کننده سرنوشت، اختیار محدودیست که انسان دارد.	۵۵
	ج)گزینه صحیح	
۱۰	الف) بیت « اینکه فردا این کنم یا آن کنم / خود دلیل اختیار است ای صنم» از شواهد وجود اختیار..... ۱) مسئولیت پذیری ۲) تفکر و تصمیم ۳) احساس رضایت یا پشیمانی	۵۶
۱۱	ب)عبارت « اگر به کسی زیان رسانده‌ایم آن را جبران می‌کنیم.» از شواهد وجود اختیار..... ۱)مسئولیت پذیری ۲)احساس رضایت یا پشیمانی ۳) تفکر و تصمیم	۵۶
۱۲	ج)کدام مورد در زمره علل طولی قرار می‌گیرد ؟ ۱)پدر نسبت به فرزند ۲) اراده برای حرکت دست ۳) آفتاب نسبت به درخت ۴) نقاش نسبت به نقاشی	۵۹-۵۸
۱۳	د) کدام گزینه، دربردارنده معانی مختلف واژه « قضا» است؟	۵۶

medicalstus.ir

	۱) حتمیت بخشیدن، به انجام رساندن ، پایان دادن ، حکم کردن ۲) به انجام رساندن، اندازه گرفتن، پایان دادن، حتمیت بخشیدن ۳) به انجام رساندن، اندازه گرفتن، پایان دادن، حکم کردن ۴) حتمیت بخشیدن، به انجام رساندن، به فعلیت درآوردن، حکم کردن	
د)کشف ارتباط		
۱۴	هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (در سمت چپ یک مورد اضافی است.) ۱)دچار شک و تردید شدن در انتخاب‌ها ۲) افسوس خوردن از انجام کارهای اشتباه ۳) مستحق مجازات دانستن خود در عهد شکنی الف) مسئولیت پذیری ب)تفکر و تصمیم ج)احساس پشیمانی د) احساس رضایت	۵۶
ه)تعریف اصطلاحات		
۱۵	اختیار:	۵۵
۱۶	قدر الهی:	۵۸
۱۷	قضای الهی:	۵۸
و)درک متن		
۱۸	*سعید و وحید دو برادرند که در دبیرستان سینا در پایه دهم مشغول به تحصیل بودند. علیرغم اینکه پدر و مادرشان تمام شرایط را برای هر دو بطور یکسان فراهم نموده و از نظر بهره هوشی هم در یک سطح هستند ولی متاسفانه وحید بر خلاف سعید که نمرات عالی کسب می کرد،به خاطر کم کاری و کوتاهی هایش در درسهایش ضعف داشته و در امتحانات پایان سال نمرات کسب نکرد . وحید ادعا می کند که این تقدیر الهی است و چاره ای جز پذیرش این تقدیر ندارد.* الف)اگر وحید همانند سعید اهل تلاش بود و کم کاری نمی کرد چه قضایی برایش رقم می خورد؟ ب) چه انتقادی می توانید به دیدگاه وحید در مورد قدر و قضای الهی داشته باشید؟	۵۹
ز)پاسخ کوتاه		
۱۹	بیت « هیچ گویی سنگ را فردا بیا / ور نیایی من دهم بد را سزا» نشانه کدام یک از شواهد اختیار است؟	۵۶
۲۰	چرا اگر ما به کسی زیان برسانیم ، آن را جبران می کنیم؟	۵۶
۲۱	علت‌هایی که در پیدایش یک پدیده دخالت دارند را بنویسید.	۶۰
۲۲	به چه علت در نقشه جهان، ویژگی‌ها و قانون‌هایش نقص و کاستی راه ندارد؟	۵۸
۲۳	چرا انکار اختیار، کاری اختیاری است؟	۶۰
۲۴	سخن امام علی (ع) :« از قضای الهی به قدر الهی پناه می برم.» نشان دهنده چه نگرشی در مورد اعتقاد به قدر و قضای الهی است؟	۵۹
ح)پاسخ تشریحی		

medicalstus.ir

۲۵	چرا برخی می پندارند که قدر و قضای الهی با اختیار انسان ناسازگار است؟	۵۷
۲۶	توضیح دهید چگونه« مسئولیت پذیری» شاهدی بر وجود اختیار در انسان است ؟	۵۶
۲۷	از شواهد وجود اختیار « تفکر و تصمیم » را شرح دهید.	۵۶
۲۸	مخلوقات جهان از چه جهت به تقدیر الهی و از چه جهت به قضای الهی وابسته هستند؟	۵۸
۲۹	اگر قضا و قدر الهی بر جهان حاکم نباشد چه اتفاقی می‌افتد؟	۵۹-۵۸
۳۰	رابطه اختیار انسان با اراده خداوند را شرح دهید.	۶۱
۳۱	علل که در پیدایش یک پدیده دخالت دارند چه تفاوتی با یکدیگر دارند؟	۶۱-۶۰
۳۲	چگونه اختیار انسان می تواند یک تقدیر الهی باشد؟	۶۰
۳۳	آیا اگر جهان تحت نظام قدر و قضای الهی قرار نداشت و قانونمند نبود، ما می توانستیم با اختیار خود در این جهان فعالیت کنیم؟ با دلیل اثبات کنید.	۵۸

ردیف	پاسخنامه سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	تفکر و تصمیم	۵۷
۲	مسئولیت پذیری	۵۷
۳	اینکه اگر اعمال مردم بر این گونه بود، پاداش و مجازات، بیهوده و باطل می‌شد.	۶۲
۴	مسئولیت پذیری	۵۷
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۵	درست	۵۸
۶	نادرست	۵۸
۷	درست	۵۸
۸	نادرست	۶۱
۹	درست	۵۵
	ج)گزینه صحیح	
۱۰	گزینه « ۲»	۵۶
۱۱	گزینه « ۱»	۵۶
۱۲	گزینه « ۲»	۵۹-۵۸
۱۳	گزینه « ۱»	۵۶
	د)کشف ارتباط	

medicalstus.ir

۱۴	۱) «ب »(تفکر و تصمیم) ۲) «ج» (احساس پشیمانی) ۳) «الف» (مسئولیت پذیری)	۵۶
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۵	به معنی توانایی بر انجام یک کار و یا ترک آن است.	۵۵
۱۶	نقشه جهان با همه موجودات و ریزه کاری ها و ویژگی ها و قانون هایش از آن خدا و از علم خداست.	۵۸
۱۷	اجرا و پیاده کردن نقشه جهان به اراده خداست.	۵۸
	و)درک متن	
۱۸	الف) همانند سعید نمرات عالی کسب می کرد. ب) او می پندارد که قدر و قضای الهی با اختیار انسان ناسازگار است، تصور می کند تقدیر، چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است که وقتی به حادثه ای تعلق می گیرد، هر قانونی را لغو و هر نظمی را بر هم می زند؛ در حالی که قدر و قضای الهی این است که هر چیزی مهندسی و قاعده خاص خود را دارد و تمام جهان بر اساس قواعدی بنا شده است و این قواعد، توسط انسان قابل یافتن و بهره گیری است.	۵۹
	ز)پاسخ کوتاه	
۱۹	مسئولیت پذیری	۵۶
۲۰	چون خودمان را مسئول کارهای خود می دانیم.	۵۶
۲۱	علل طولی – علل عرضی	۶۰
۲۲	چون نقشه جهان از آن خدا و از علم خداست.	۵۸
۲۳	چون همین کار را با خواست و اراده خود انجام داده است.	۶۰
۲۴	اینکه نه تنها مانع تحرک و عمل انسان نیست، بلکه عامل و زمینه ساز آن است.	۵۹
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۵	آنان تصور می کنند تقدیر، چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است که وقتی به حادثه ای تعلق گرفت، هر قانونی را لغو و هر نظمی را بر هم می زند.	۵۹
۲۶	هر کدام از ما خودمان را مسئول کارهای خود می دانیم. به همین جهت آثار و عواقب عمل خود را می پذیریم و اگر به کسی زیان رسانده ایم، آن را جبران می کنیم. عهدها و پیمان ها نیز بر همین اساس استوارند. بنابراین ، اگر کسی پیمان شکنی کند و مسئولیتش را انجام ندهد خود را مستحق مجازات می داند.	۵۶
۲۷	هر کدام از ما همواره تصمیم هایی می گیریم و برای این تصمیم ها ابتدا اندیشه می کنیم و جوانب آن را می سنجیم و سپس دست به عمل می زنیم. گاهی نیز دچار تردید می شویم که از میان چندین راه و چندین کار، کدام یک را انتخاب کنیم. دست آخر، پس از بررسی های لازم، یکی را برگزیده و عمل می کنیم.	۵۶
۲۸	از آن جهت که خدای متعال با علم خود، اندازه، حدود، ویژگی، موقعیت مکانی و زمانی آنها را تعیین می‌کند، به تقدیر الهی وابسته هستند و از آن جهت که با فرمان و حکم و اراده الهی ایجاد می‌شوند، به قضای الهی وابسته‌اند.	۵۸
۲۹	اگر وقایع جهان قانونمند نبود و همه چیز اتفاقی رخ می‌داد انسان نمی‌دانست که دست به چه انتخابی بزند و نمی‌توانست با اطمینان خاطر در این جهان کار و فعالیت کند پس بدون قدر و قضای الهی هیچ نظمی برقرار نمی‌شود و هیچ زمینه‌ای برای کار اختیاری پدید نمی‌آید.	۵۹-۵۸

medicalstus.ir

۳۰	وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست. به عبارت دیگر، خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری، تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده‌ایم، آن کار انجام نمی‌گیرد؛ در عین حال، وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به اراده خداوند است؛ یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد.	۶۱
۳۱	علل عرضی مجموعه‌ای از چند عامل که با همکاری یکدیگر در پیدایش یک پدیده مشارکت دارند طوری که هر یک از این عوامل و عناصر در یک ردیف و اثر خاصی را مستقل از دیگری اعمال می‌کند و به طور مستقیم نقش خاصی را برعهده دارند که با نقش دیگری متفاوت است و اما علل طولی عللی هستند که در یک ردیف و مستقل نیستند بلکه نسبت به هم در مرتبه‌های مختلف قرار دارند و علت مرتبه پایین وابسته به علت مرتبه بالایی است طوری که برای پیدایش یک پدیده یک عامل در عامل دوم اثر می‌گذارد و عامل دوم در عامل سوم، تا اثر عامل اول را به معلول منتقل کنند.	۶۱-۶۰
۳۲	همانطور که مثلاً به آب، ویژگی مایع بودن را داده است، به انسان نیز ویژگی مختار بودن را عطا کرده است. به تعبیر دیگر خداوند اینگونه تقدیر کرده که انسان کارهایش را با اختیار انجام دهد و کسی نمی‌تواند از اختیار که ویژگی ذاتی اوست، فرار کند؛ حتی اگر بخواهد آن را انکار کند از آن فرار کند، باز هم این کار اختیاری بوده، چون همین کار را با خواست و اراده خود انجام داده است.	۶۰
۳۳	خیر. زیرا فقط با زندگی در یک جهان قانونمند است که امکان بهره‌مندی از اختیار و انتخاب وجود دارد، اگر وقایع جهان قانونمند نبود و همه چیز اتفاقی رخ می‌داد، انسان نمی‌دانست باید دست به چه انتخابی بزند. آبی که برای رفع تشنگی می‌نوشیم، به سبب اعتماد به همین تقدیر و قضاست؛ یعنی می‌دانیم که خداوند آب را با این ویژگی‌ها آفریده که سبب رفع تشنگی می‌شود.	۵۸

	دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی **مستقر در استان کرمانشاه**	
کتاب: دین و زندگی	**درس: پنجم(قدرت پرواز)**	**طراحی توسط :بی بی طاهره فاطمی(استان خراسان جنوبی/ سرایشه)**
رشته: ادبیات و علوم انسانی	**پایه: ....دوازدهم.....**	**سال تحصیلی : ۱۴۰۴ – ۱۴۰۳**

ردیف	سؤالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	آیهٔ شریفهٔ«قَدْ جَاءَكُمْ بَصائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْها»را ترجمه کنید و بنویسید دلالت بر کدام شاهد وجود اختیار در انسان دارد؟	۵۷
۲	آیهٔ شریفهٔ«ذَلِكَ بِمَا قَدَّمَت أَيدِيكُم وَأَنَّ ٱللَّهَ لَيسَ بِظَلَّام لِّلعَبِيد»علّت گرفتاری افراد به عُقوبت را چه چیزی معرفی می کند؟	۵۷

medicalstus.ir

۳	خداوند در آیهٔ شریفهٔ«إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورا»،از کدام مرتبهٔ توحید سخن می گوید؟	۵۷
۴	این سخن امیرمؤمنان علی ع که فرمودند:«از قضای الهی به قدر الهی پناه می برم.»به چه معناست؟	۵۹
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۵	در علل طولی هر علتی،به ترتیب،علت بودن خود را از عاملِ بالاتر می گیرد.	۶۱
۶	در علل عرضی،هر عامل به طور مستقیم نقش خاصی را بر عهده دارد که با نقش دیگری مشابه است	۶۰
۷	وقتی از تقدیر سخن می گوییم،منظور ما فقط تعیین طول،عرض،حجم و مکان و زمان موجودات است.	۵۹
۸	کسی که اختیار را در بحث و سخن انکار می کند،در عمل از قدرت اختیار خود بهره ای نخواهد برد.	۵۵
۹	اعتقاد به قضا و قدر نه تنها مانع تحرّک و عمل انسان نیست،بلکه عامل و زمینه ساز آن است.	۵۹
	ج)گزینه صحیح	
۱۰	خواستهٔ خداوند متعال از انسان پس از اعطای قدرت اختیار و اراده به او چیست؟ الف) با استفاده از آن برای زندگی برنامه ریزی کند و تا بی نهایت به سوی رشد و کمال حرکت کند. ب) با استفاده از راهنمایی های خداوند مختار باشد و راه سپاسگزاری یا ناسپاسی را برگزیند.	۵۷
۱۱	از نظر حکمای اسلامی،تعیین نقشهٔ پدیده ها و تحقّق آن توسط خداوند،به ترتیب،با کدام یک صورت می گیرد؟ الف) علم ـ اراده ب) اراده ـ علم	۵۸
۱۲	کدام مورد،در زمرهٔ علل طولی قرار می گیرد؟ الف) روح برای حرکت دست ب) بنّا برای ساختمان	۶۰
۱۳	در راستای تبیین شواهد مفهوم مندرج در آیهٔ شریفهٔ«إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورا»،به کدام بیت می توان تمسّک جست؟ الف)«برو این دام بر مرغی دگر نه/که عنقا را بلند است آشیانه» ب)«گفت:آخِر از خدا شرمی بدار/می کُشی این بی گُنه را زارِ زار»	۵۵ ۵۷
۱۴	حرکات پا برای رفتن به سوی یک مقصد و حرکات دست در هنگام غذا خوردن،..... . الف) طبیعی و تابع ارادهٔ الهی است ب) اختیاری و تابع ارادهٔ انسان است	۵۵
	د)کشف ارتباط	

medicalstus.ir

۱۵	هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ الف:هیچ عاقل مر کلوخی را زند؟ ۱) تفکر و تصمیم ب:این که فردا این کنم یا آن کنم؟ ۲) مسئولیت پذیری پ:گر نبودی اختیار این شرم چیست؟ ۳) احساس رضایت یا پشیمانی	۵۶
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۶	الف) «علل عرضی» ب) «اختیار»	۵۵ ۶۰
	و)درک متن	
۱۷	متن زیر را بخوانید و به سؤال آن پاسخ دهید. "*یک کارشناس ورزشی بر اساس اطلاعاتی که دارد نتیجهٔ مسابقه بین دو تیم ورزشی را از قبل پیش بینی می کند و اتّفاقاً این پیش بینی هم درست از آب در می آید و البته می دانیم که خداوند علیم بر همهٔ امور و حوادث عالم آگاهی دارد و نتیجهٔ این رویداد را هم از قبل می داند.*" الف:تحلیل کنید که چه تفاوتی بین علم خداوند به نتیجهٔ حوادث و پیش بینی امور توسط انسان ها وجود دارد؟	۶۲
	ز)پاسخ کوتاه	
۱۸	بدون پذیرش قضا و قدر الهی چه اتفاقی رخ خواهد داد؟	۵۹
۱۹	مطابق فرمایش امام علی ع در هنگام بازگشت از جنگ صفین،در چه صورت،پاداش و کیفر از اعمال انسان ساقط خواهد شد؟	۵۹
۲۰	تصوّر نادرست برخی انسان ها از تقدیر الهی چیست؟	۶۲
۲۱	عهدها و پیمان ها بر اساس کدام یک از شواهد وجود اختیار استوار شده اند؟	۵۶
۲۲	چگونه فرار از اختیار،خود دلیلی بر اختیار است؟	۶۰
۲۳	بیت«هیچ گویی سنگ را فردا بیا/ور نیایی من دهم بَد را سزا؟»،نشانهٔ کدام یک از شواهد اختیار است؟	۵۶
۲۴	موجودات جهان از چه جهت،به تقدیر الهی وابسته اند؟	۵۸
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۵	رابطهٔ اختیار و ارادهٔ انسان با ارادهٔ خداوند را توضیح دهید.	۶۱

medicalstus.ir

۲۶	قدر و قضای الهی را در مورد«آب»توضیح دهید.	۵۸
۲۷	حاکمیت قدر و قضای الهی بر نظام آفرینش به چه معناست؟(توضیح دهید.)	۵۸
۲۸	از شواهد و نشانه های وجود اختیار«احساس رضایت یا پشیمانی»را توضیح دهید.	۵۶
۲۹	امام علی ع در موضوع برخاستن از زیر سایهٔ دیوار کج،چه نگرشی را دربارهٔ اعتقاد به قضا و قدر الهی به یاران آموختند؟	۵۹
۳۰	توضیح دهید که آیا رفتن امام علی ع و یارانشان به جنگ صفین بنا بر قدر و قضای الهی بود؟	۶۱ ۶۲
۳۱	در در جهانی که قدر و قضای الهی بر آن حاکم است،چگونه می توان به هدف خود رسید؟(توضیح دهید.)	۵۹

ردیف	پاسخنامهٔ سؤالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	ترجمه:به راستی که دلایل روشن از جانب پروردگارتان به سوی شما آمد.پس هر کس که بینا گشت،به سود خودِ او و هر کس کور دل گردد،به زیان خودِ اوست.ــ تفکر و تصمیم	۵۷
۲	کردار(اعمال)پیشین انسان ها	۵۷
۳	توحید در ربوبیت	۵۷
۴	یعنی از نوعی قضا و قدر الهی،به نوع دیگری از قضا و قدر الهی پناه می برم.	۵۹
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۵	درست	۶۱
۶	نادرست	۶۰
۷	نادرست	۵۹
۸	نادرست	۵۵
۹	درست	۵۹
	ج)گزینه صحیح	

medicalstus.ir

۱۰	گزینهٔ الف	۵۷
۱۱	گزینهٔ الف	۵۸
۱۲	گزینهٔ الف	۶۰
۱۳	گزینهٔ ب	۵۵ ۵۷
۱۴	گزینهٔ ب	۵۵
	د)کشف ارتباط	
۱۵	الف:۲ ب:۱ پ:۳	۵۶
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۶	الف:درپیدایش هر پدیده ممکن است چند عامل به صورت مجموعه و با همکاری یکدیگر مشارکت کنند؛به این گونه علل،علل عرضی می گویند؛مانند مجموعهٔ عوامل مستقل در رویش یک گل ب:اختیار یک حقیقت وجدانی و مشهود که به معنای توانایی انجام کار و یا ترک آن است.	۵۵ ۶۰
	و)درک متن	
۱۷	علم خداوند هم پایان و نتیجهٔ امور و هم فرایند انجام حوادث را در برمی گیرد،در حالی که علم انسان ها به نتیجهٔ امور است نه به طول فرایند آن ها.	۶۲
	ز)پاسخ کوتاه	
۱۸	بدون پذیرش قضا و قدر الهی،هیچ نظمی برقرار نمی شود وهیچ زمینه ای برای کار اختیاری پدید نمی آید.	۵۹
۱۹	در صورتی که قضا و قدر به معنای جبری و حتمی به کار برده شود.	۶۲
۲۰	تصوّر می کنند تقدیر چیزی غیر از قانون مندی و نظم در آن است که وقتی به حادثه ای تعلّق گرفت،هر قانونی را لغو و هر نظمی را بر هم می زند.	۵۹
۲۱	مسئولیت پذیری	۵۶
۲۲	چون حتی اگر بخواهد آن را انکار کند باز هم این کار اختیاری است و با ارادهٔ خود انجام داده است.	۶۰

medicalstus.ir

۲۳	مسئولیت پذیری	۵۶
۲۴	موجودات جهان از آن جهت که خداوند حدود،اندازه و ویژگی(موقعیت زمانی و مکانی)آن ها را تعیین می کند،به تقدیر الهی وابسته اند.	۵۸
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۵	وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از ارادهٔ الهی وخواست خداست.به عبارت دیگر،خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد.در فعل اختیاری،تا زمانی که ما ارادهٔ کاری را نکرده ایم،آن کار انجام نمی گیرد؛در عین حال،وجود ما،ارادهٔ ما و عملی که از ما سر می زند همگی وابسته به ارادهٔ خداوند است؛یعنی ارادهٔ انسان در طول ارادهٔ خداست و با آن منافات ندارد.	۶۱
۲۶	آب از آن جهت که دارای خصوصیاتی مانند مایع و سیّال بودن،تعداد معیّن الکترون ها،درجهٔ مشخص جوش آمدن و مانند آن است،داخل در تقدیر الهی است و از آن جهت که این ویژگی ها در آب تحقّق می یابد،مشمول قضای الهی است.	۵۸
۲۷	به این معناست که نقشهٔ جهان با همهٔ موجودات،ریزه کاری ها،ویژگی ها و قانون هایش از آنِ خدا و از علم خداست؛و اجرا و پیاده کردن آن نیز به ارادهٔ خداست.	۵۸
۲۸	هرگاه در کاری موفق شویم،احساس رضایت و خرسندی وجودمان را فرا می گیرد.این احساس رضایت نشانهٔ آن است که آن کار را از خود و نتیجهٔ اراده و تصمیم عاقلانهٔ خود می دانیم.گاه نیز در کاری مرتکب اشتباه می شویم و به خود یا دیگری زیان می رسانیم.در این هنگام احساس پشیمانی می کنیم و با خود می گوییم ای کاش آن کار را انجام نمی دادم.این احساس پشیمانی نشانگر آن است که من توان ترک آن کار را داشته ام.	۵۶
۲۹	ایشان آموختند که اعتقاد به قضا و قدر،نه تنها مانع تحرّک و عمل انسان نیست،بلکه عامل و زمینه ساز آن است.آفرینش مجموعه ای از قدرها و قضاهای الهی است که انسان باید با تشخیص درست،بهترین ها را انتخاب کند.	۵۹
۳۰	بله؛آن ها از هیچ تپه ای بالا نرفتند و در هیچ وادی سرازیر نگشتند،مگر به قضا و قدر الهی.آن ها با ارادهٔ خود به جبهه رفتند و با ارادهٔ خود از آنجا بازگشتند.اگر منظور از قضا و قدر،جبری و حتمی بود؛آن گاه پاداش و مجازات،بیهوده و باطل می شد.	۶۱ ۶۲
۳۱	جهانی که قدر و قضای الهی بر آن حاکم است،انسان باید با تشخیص درست،بهترین ها را انتخاب کند و با استفاده از مجموعهٔ قدرها و قضاها،برای خود برنامه ریزی کرده و کار و فعالیت انجام داد.	۵۹

medicalstus.ir

	دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی **مستقر در استان کرمانشاه**

کتاب: دین و زندگی ۳	**درس: درس ششم(سنت های خداوند در زندگی)**	**طراحی توسط : فریده نعیمی نیا(استان خوزستان/ اهواز)**
رشته: ادبیات و علوم انسانی	**پایه: .....دوازدهم.....**	**سال تحصیلی : ۱۴۰۴ –۱۴۰۳**

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	-با توجه به آیهٔ« وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ...» داشتن تقوا و ایمان واقعی مردم سبب چه امری می گردد؟	۷۶
۲	امام صادق«ع»در حدیث :«.... کلّما زیدَ فی ایمانِهِ زیدَ فی بلائِهِ» افزایش مراتب ایمان را با چه چیزی مرتبط می داند؟	۷۰
۳	با توجه به آیه شریفه «أَحَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ» چه کسانی مورد امتحان قرار می گیرند ؟	۶۸
۴	طبق آیهٔ«وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ» جهاد مؤمنان در راه خدا ، چه نتایجی برای شان در پی دارد؟	۶۷
۵	با توجه به آیه شریفه « وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ » بیانگر کدام سنت الهی است؟	۷۴
۶	با توجه به حدیث «اِنَّما المؤمنُ بِمنْزلةِ كفّةِ الميزان، كلّما زيدَ فی ايمانِهِ زيدَ فی بلائِه»چرا خداوند مؤمنان را وارد امتحان های خاص می کند؟	۷۰
۷	عبارت « وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا» و عطای پروردگارت « ازکسی» منع نشده است. بیانگر کدام سنت الهی است؟	۷۲
۸	سوال با توجه به آیه " كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ۗ وَنَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً ۖ وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ » هر انسانی در زندگی خود در معرض چه امتحان و آزمایش چه اموری قرار می گیرد؟	۶۸ ۷۲
۹	با توجه به آیه« كُلًّا نُمِدُّ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ ۚ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا »رحمت واسعهٔ الهی به چه کسانی تعلق می گیرد ؟	۷۳
۱۰	طبق آیهٔ«وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ»خداوند با کسانی که در راه او قدم بر می دارند چه می کند؟	
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۱۱	آمرزش گناهان با توبه و پذیرش عبادات اندک ، نمونه هایی از سنت امداد عام الهی است.	۷۳
۱۲	خدا هیچ کس را همانند کسی که به او مهلت داده ، امتحان و آزمایش نکرده است.	۷۵

medicalstus.ir

۱۳	براساس سنت امداد ، خداوند عمل نیک را چند برابر پاداش و کار بد را فقط به اندازهٔ خودش جزا می دهد.	۷۴
۱۴	هویت و شخصیت انسان ها با ابتلائات ساخته و شناخته می شود. .	۷۰
۱۵	قانونمندی حاکم بر جهان خلقت تجلی قضای الهی است.	۶۶

ج)گزینه صحیح

۱۶	قرار گرفتن در دایرهٔ سنت املاء و استدراج ، نتیجه چیست؟ الف) عمل خود انسان ها ب) غضب الهی بر گناهکاران	۷۴
۱۷	ازجلوه های سنت توفیق الهی برای شخص مؤمن چیست؟ الف)نصرت وهدایت ب) ایجاد زمینهٔ مناسب برای رشد و تعالی	۷۳
۱۸	کدام سنت الهی ، ثابت وهمیشگی و شامل همهٔ انسان ها در همهٔ دوران ها می شود؟ الف) توفیق الهی ب) ابتلاء	۷۰
۱۹	آشنایی با نشانه های الهی، فایدهٔ شناخت کدام دسته از قوانین است؟ الف شناخت قوانین جهان خلقت ب) شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان	۶۹

د)کشف ارتباط

۲۰	هریک از موارد ستون سمت راست با کدام یک از موارد ستون سمت چپ در ارتباط است؟(بعضی ها باهم در یک مورد مشترک هستند ۵ مورد اضافه است)		
	۱- اِنَّما المؤمنُ بِمنْزلةِ کفّةِ المیزان	الف-سنت امداد عام الهی	
	۲- وَالَّذِینَ جَاهَدُوا فِینَا لَنَهْدِیَنَّهُمْ سُبُلَنَا	ب- سنت سبقت رحمت بر غضب	
	۳- کُلًّا نُمِدُّ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّکَ	ج- سنت املاء و استدراج	۷۰-
	۴- مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا	د- سنت ابتلاء و امتحان الهی	۷۳-
	۵- مَن یَعیشُ بِالإحسانِ أکثَرُ مِمَّن یَعیشُ بِالأعمارِ	ه- سنت توفیق الهی	۷۲- ۷۳-
	۶- وَنَبْلُوکُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَیْرِ فِتْنَةً	ز- تقدیر الهی	۷۶-
	۷-احسان پیاپی خدا و پرده پوشی او و مغرور شدن انسان ها	ح-تأثیر اعمال انسان در زندگی او	۶۹- ۷۵-
	۸-ثبت فوری اعمال نیک بندگان توسط فرشتگان الهی	ی- قضای الهی	۷۴- ۷۳-
	۹-ایجاد شرایط و اسباب برای آسان تر به مقصد رساندن مؤمنان	ک-حسن فاعلی	۶۹
	۱۰-ایجاد شرایط و موقعیت برای بروز صفات درونی افراد	ل- اخلاص	
		م- توحید عملی	

medicalstus.ir

	ه)تعریف اصطلاحات	
۲۱	سنت های الهی:	۶۹
۲۲	ابتلاء در اصطلاح دینی:	۶۹-
۲۳	امداد خاص « توفیق الهی»	۷۳-
۲۴	ابتلاءدرلغت :	۶۹
	و)درک متن	
۲۵	*علی و محسن دو دوست هستند که علی بعضی روز ها برای بازی رایانه ای خانه محسن می رود یک روز محسن گفت اول برویم جلسه قرائت قرآن که روز های دوشنبه وپنجشنبه برگزار می شود بعد بیایم بازی رایانه ای کنیم علی پذیرفت و هر دو رفتن جلسه قرائت قرآن بعد از چند ماه علی واقعا به قرائت قرآن علاقمند شد ودر مسابقات مدارس رتبه اول را کسب کرد .* ***این مورد کدام یک از موارد جلوه های توفیق الهی است؟**	۷۳
	ز)پاسخ کوتاه	
۲۶	صلهٔ رحم ومحبت به خویشان و دادن صدقه سبب چیست؟	۷۶
۲۷	ظلم به دیگران و افزایش گناه ، اعم از فردی و اجتماعی چه آثاری را به دنبال دارد ؟	۷۶
۲۸	قانونمندی حاکم بر جهان خلقت تجلی چیست؟	۶۶
۲۹	مطابق با قانون الهی ، آیندهٔ انسان چگونه رقم می خورد؟	۷۶-
۳۰	در کسب توفیق الهی چه چیزی نقشی تعیین کننده دارد؟	۷۳-
۳۱	خداوند پاداش کار نیک را چند برابر و کیفر کار بد را به اندازه خودش می دهد و این نشانه چیست؟	۷۴
	ح)پاسخ تشریحی	
۳۲	خداوند برای انسانی که به دام گناه می افتد، چه شرایطی را فراهم می کند؟	۷۴
۳۳	یکی از عام ترین و فراگیر ترین سنت های الهی حاکم بر زندگی انسان کدام است ؟ و شامل چه انسان هایی می شود؟ توضیح دهید	۷۰
۳۴	اگر انسان ایمان به خداوند و بندگی او را اعلام کند بنا به سنت ابتلاء وارد چه امتحانی می شود ؟ توضیح دهید	۷۰
۳۵	اگر کسانی چنان در گناه و باطل پیش روند که از کار خود خرسند باشند و با حق دشمنی و لجاجت ورزند چگونه هستند؟	۷۴
۳۶	- جلوه های توفیق الهی را بنویسید؟	۷۳
۳۷	خداوند با چه چیزی مارا امتحان می کند؟ مواد امتحانی چیست؟	۷۱
۳۸	کو چک ترین حادثه ای که پیرامون ما رخ دهد چگونه است؟ توضیح دهید	۷۱
۳۹	وقتی انسان کار نیکی انجام می دهد، یا وقتی انسان گناهی مرتکب می شود. خداوند، به فرشته خود چه می فرماید ؟ و بیانگر کدام سنت الهی است؟ توضیح دهید	۷۴

ردیف	پاسخنامه سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	نزول برکات الهی از آسمان و زمین	۷۶
۲	افزایش امتحان الهی	۷۰
۳	کسانی که ادعای ایمان بکنند	۶۸
۴	خدا آنان را به راه های خود هدایت میکنند و آنان را همراهی می کند	۶۷
۵	سنت املاء و استدراج	۷۴
۶	تا برای کسب کمالات برتر آماده شوند	۷۰
۷	سنت امداد عام الهی	۷۲
۸	امور شر یا امور خیر	۶۸
۹	به همهٔ افراد جامعه ، چه نیکو کار و چه بد کار	۷۲
۱۰	به طور خاص هدایت می کند	۷۳
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۱۱	غ	۷۳
۱۲	ص	۷۵
۱۳	غ	۷۴
۱۴	ص	۷۰
۱۵	غ	۶۶
	ج)گزینه صحیح	
۱۶	الف) عمل خود انسان ها	۷۴
۱۷	ب) ایجاد زمینهٔ مناسب برای رشد و تعالی	۷۳
۱۸	ب) ابتلاء	۷۰
۱۹	الف شناخت قوانین جهان خلقت	۶۹
	د)کشف ارتباط	
۲۰	۱-د: ص۷۰ ۲-ه : ص۷۳ ۳-الف: ص۷۲ ۴-ب: ص۷۳ ۵ – ح: ص ۷۶	۷۰-۷۳-۷۲-۷۶
	۶- د : ص۶۹ ۷- ج: ص ۷۵ ۸- ب: ص ۷۴ ۹- ه: ص ۷۳ ۱۰- د : ص۶۹	۶۹-۷۵-۷۴-۷۳

medicalstus.ir

	ه)تعریف اصطلاحات	
۲۱	سنت های الهی: براساس تقدیر الهی ، جهان خلقت قانونمند است و این قانونمندی زندگی فردی و اجتماعی انسان ها را هم در بر می گیرد که قرآن کریم از آن با عنوان « سنت های الهی » یاد کرده است	۶۹
۲۲	ابتلاء در اصطلاح دینی : به معنای قرار دادن فرد در شرایط و موقعیتی است که صفات درونی خود را بروز دهد و درستی یا نادرستی آنچه را که ادعا کرده مشخص سازد	۶۹
۲۳	امداد خاص « توفیق الهی» :در اصطلاح دینی ، توفیق به معنای آسان نمودن است ؛ یعنی خداوند شرایط و اسباب را برای کسی که با نیّت پاک، قدم در راه حق می گذارد و در این راه سعی و تلاش می کن چنان فراهم می سازد که وی بتواند آسان تر به مقصد برسد .	۷۳
۲۴	ابتلاءدرلغت : ابتلا در لغت به معنای امتحان است	۶۹
	و)درک متن	
۲۵	ایجاد زمینهٔ مناسب برای رشد و تعالی شخص مؤمن مانند یافتن دوست خوب ، شرکت در یک جلسهٔ قرآننی و خواندن یک کتاب تأثیر گذار و هدایتگر.	۷۳
	ز)پاسخ کوتاه	
۲۶	عمر را افزایش می دهد	۷۶
۲۷	آثار زیان باری از جمله نزول بلا و عدم استجابت دعا را به دنبال دارد.	۷۶
۲۸	تقدیر الهی	۶۶
۲۹	براساس رفتار خوب یا بد انسان ها	۶۹
۳۰	در کسب توفیق الهی ، عوامل درونی مانند داشتن روحیهٔ حق پذیری ، هم نقش تعیین کننده دارد	۷۳
۳۱	لطف و رحمت الهی است	۷۴
	ح)پاسخ تشریحی	
۳۲	شرایطی را فراهم میکند که بتواند توبه کند و از گناه دوری نماید؛ حتی اگر بارها گناه کرد و توبه نمود ، باز هم خداوند از گناه او می گذرد	۷۴
۳۳	سنت ابتلاء یکی از عام ترین و فراگیر ترین سنت های الهی حاکم بر زندگی انسان است که ثابت و همیشگی است و شامل همهٔ انسان ها در همهٔ دوران ها می شود . به عبارت دیگر ، زندگی هر انسانی ، چه مؤمن و چه کافر ، چه فقیر و چه غنی ، صحنهٔ انواع امتحان ها و آزمایش هاست . هویت و شخصیت انسان ها با این ابتلائات ساخته می شود و شناخته می شود	۷۰
۳۴	بنا به سنت ابتلاء وارد امتحان ها و آزمایش های خاص آن می شود و به میزانی که در آزمون های اوّلیه سر بلند بیرون آید ، قدم در آزمون های بعد می گذارد و برای کسب کمالات برتر آماده می شود.	۷۰
۳۵	دچار سنت املاء و استدراج شده اند خداوند به آنها فرصتی می دهد و بر امکانات و نعمت های آنان می افزاید و آنها این فرصت ها و نعمت ها را وسیله غوطه ور شدن در گناهان قرار می دهند در حقیقت	۷۴

medicalstus.ir

	مهلت ها و نعمت ها با اختیار و ارادهٔ خودشان به صورت بلای الهی جلوه گر شده و باعث می شود که بار گناهان آنان هر روز سنگین و سنگین تر شود به تدریج به سوی هلاکت ابدی نزدیک تر شوند.	
۳۶	یکی از جلوه های این توفیق، نصرت و هدایت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت است . خداوند انسان تلاشگر و مجاهد را حمایت می کند ، دست او را می گیرد و با پشتبانی خود به پیش می برد. از جلوه های دیگر توفیق الهی، ایجاد زمینهٔ مناسب برای رشد و تعالی شخص مؤمن می باشد مانند یافتن دوست خوب، شرکت در یک جلسهٔ قرآنی و خواندن یک کتاب تأثیر گذار و هدایتگر	۷۳
۳۷	که خداوند با هر امر خیر یا شری ما را می آزماید؛ بیماری یا سلامتی ، از دست دادن پدر و مادر یا داشتن پدر ومادر ، بارش باران یا وقوع خشک سالی و به طور کلی هر حادثهٔ شیرین یا تلخ ، مواد امتحانی ما به حساب می آیند و نحوهٔ مواجههٔ ما با آنها پیروزی یا شکست ما را رقم می زند و مهیای امتحانی دیگر می سازد	۷۱
۳۸	کو چک ترین حادثه ای که پیرامون ما رخ دهد امتحانی برای ماست تا روشن شود که ما نسبت به آن حادثه چه تصمیمی می گیریم و چگونه عمل می کنیم عمل درست، رشد و کمال و عمل غلط ، عقب ماندگی و خسران ما را به دنبال دارد	۷۱
۳۹ ۴۰	-سنت سبقت رحمت بر غضب ،وقتی انسان کار نیکی انجام می دهد خداوند به فرشته اش فرمان می دهد که فوراً آن را ثبت نماید وقتی انسان گناهی مرتکب می شود به فرشتهٔ خود دستور می دهد که صبر کند تا بندهاش توبه کند و جبران نماید و در صورتی که بنده توبه نکرد آن گناه را ثبت نماید -حتی آنجا که خداوند بر کسی سخت می گیرد ، باز هم از دریچه لطف و رحمت است ؛ مانند مادری که بر فرزندش سخت می گیرد و یا در مواردی او را تنبیه می کند تا او را از اشتباه باز دارد و به هیچ وجه قصد انتقام گیری از فرزند خود را ندارد از همین جهت است که راه بازگشت گناهکار به خدا همیشه باز است.	۷۴ ۷۳

	دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی **مستقر در استان کرمانشاه**	
کتاب: دین و زندگی۳	**درس ششم(سنت های الهی در زندگی انسان)**	**طراحی توسط : علی مسلمی(استان زنجان)**
رشته: ادبیات و علوم انسانی	**پایه: .....دوازدهم .....**	**سال تحصیلی : ۱۴۰۴ –۱۴۰۳**

ردیف	سؤالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	آیهٔ « أَ حَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَ هُمْ لا يُفْتَنُونَ » را ترجمه کنید.	۶۷

medicalstus.ir

۲	آیهٔ « وَ الَّذینَ جاهَدُوا فینا لَنَهْدِیَنَّهُمْ سُبُلَنا وَ اِنَّ اللّهَ لَمَعَ المُحسِنینَ » را ترجمه کنید.	۶۷
۳	عبارت قرآنیِ « مَنْ جاءَ بِالسَّیِّئَةِ فَلا یُجْزی إِلَّا مِثْلَها وَ هُمْ لا یُظْلَمُونَ » را ترجمه کنید.	۶۸
۴	عبارت قرآنیِ « وَ ما کانَ عَطاءُ رَبِّکَ مَحظوراً ؛ و عطای پروردگارت[از کسی] منع نشده است » بیان گر کدام سنّت الهی است؟	۶۷
۵	آیهٔ « مَنْ جاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثالِها وَ مَنْ جاءَ بِالسَّیِّئَةِ فَلا یُجْزی إِلاَّ مِثْلَها » الف) بیانگر کدام سنت الهی است؟ ب) با توجه به آن، خداوند چگونه به اعمال نیک و بد انسان، جزا می دهد؟	۷۳ و ۷۴
۶	روایت شریف « مَن یَموتُ بِالذُّنوبِ اَکثَرُ مِمَّن یَموتُ بِالآجالِ ... » بیان گر کدام سنّت الهی است؟	۷۵و۷۶
۷	« پذیرش عبادت اندک از بندگان » با کدام یک از عبارات شریف زیر، مناسبتر است؟ الف) یا مَن سَبَقَت رَحمَتُهُ غَضَبَه ب) « مَنْ جاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثالِها وَ مَنْ جاءَ بِالسَّیِّئَةِ فَلا یُجْزی إِلاَّ مِثْلَها »	۷۳
۸	با توجه به آیهٔ « أَ حَسِبَ النَّاسُ أَنْ یُتْرَکُوا أَنْ یَقُولُوا آمَنَّا وَ هُمْ لا یُفْتَنُونَ » چه کسانی مورد آزمایش، قرار می گیرند؟	۶۷
۹	در عبارت قرآنیِ « لَفَتَحنا عَلَیهِم بَرَکاتٍ مِنَ السَّماءِ وَ الأَرضِ » به کدام یک از آثار ایمان و تقوای الهی، اشاره شده است؟	۷۶
۱۰	با توجه به عبارت قرآنیِ « وَالَّذینَ کَذَّبُوا بِآیاتِنا سَنَستَدرِجُهُم ... » وفور نعمت در چه صورتی نشانهٔ سنت املاء و استدراج است؟	۷۵
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۱۱	ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی شخص مؤمن، یکی از جلوه های سنت امداد خاص الهی است.	۷۳
۱۲	بنا به سنت ابتلاء، انسان فقط با اعلام ایمان به خداوند و بندگی او وارد امتحان ها و آزمایش های خاص آن می شود.	۷۰
۱۳	امتحان خداوند برای آگاه شدن از درون افراد و بندگان جهت رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها است.	۶۹،۷۰
۱۴	شناخت قوانین جهان خلقت در روابط ما با خدا، با خود، با خلقت و با دیگران تأثیر بسزایی دارد.	۶۹
۱۵	بنابر سنت سبقت رحمت بر غضب، سخت‌گیری خداوند بر برخی بندگان از دریچه لطف و رحمت است نه انتقام گیری.	۷۳
	ج)گزینه صحیح	
۱۶	« نصرت و هدایت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت » مربوط به کدام سنت الهی است؟ الف) ابتلاء ب) امداد عام ج) امداد خاص د) سبقت رحمت بر غضب	۷۳
۱۷	« حفظ آبروی بندگان گناهکار » نمونه ای از کدام سنت الهی است؟ الف) ابتلاء ب) امداد عام ج) امداد خاص د) سبقت رحمت بر غضب	۷۳

medicalstus.ir

۱۸	قرارگرفتن در دایره سنت املاء و استدراج نتیجه چیست؟ الف) عمل خود انسان هاست. ب) عدم موفقیت در آزمایش های الهی است.	۷۵
۱۹	کدام سنت الهی در ساخته شدن هویت و شخصیت انسان ها نقش دارد؟ الف) امداد عام الهی ب) ابتلاء ج) امداد خاص د) سبقت رحمت بر غضب	۷۰
۲۰	« داشتن روحیهٔ حق پذیری » در کدام سنّت، نقشی تعیین کننده دارد؟ الف) امداد عام الهی ب) ابتلاء ج) امداد خاص د) سبقت رحمت بر غضب	۷۳
	د)کشف ارتباط	
۲۱	با توجه به سنت « تأثیر اعمال انسان در زندگی او » و مطابق تعالیم اسلامی، هر یک از موارد ستون سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ الف) دادن صدقه ۱) نزول برکات الهی ب) امانت داری ۲) بهبود بخشیدن به زندگی ج) تقوا و ایمان واقعی ۳) افزایش عمر	۷۶
	ه)تعریف اصطلاحات	
۲۲	سنّت های الهی :	۶۹
۲۳	ابتلاء :	۶۹
۲۴	توفیق الهی :	۷۳
	و)درک متن	
۲۵	*علی و حمید، دو برادر هستند که در یک تصادف، پدربزرگ و مادربزرگشان را از دست دادند. علی این مصیبت را امتحان الهی می داند، ولی حمید آن را یک پیشامد طبیعی می شمارد، در رفتار و عملکرد این دو نفر چه تفاوت هایی وجود دارد؟*	۷۱
	ز)پاسخ کوتاه	
۲۶	در ابتلاء، انسان در چه موقعیتی قرار داده می‌شود؟	۶۹
۲۷	منظور از این جمله چیست؟ « سنت ابتلاء، عام‌ترین سنت‌های الهی در زندگی انسان است».	۷۰
۲۸	بنابر سنت ابتلاء چه زمانی انسان وارد آزمایش‌های خاص می‌شود؟	۷۰
۲۹	سنت امداد خاص الهی شامل چه کسانی می‌شود؟	۷۳
۳۰	با توجه به سنت امداد عام الهی چه کسانی در آخرت بهره‌ای نخواهند داشت؟	۷۲
۳۱	دو مورد از جلوه‌های سنت توفیق الهی را بنویسید.	۷۳
۳۲	دو نمونه از موارد سنت سبقت رحمت بر غضب را نام ببرید.	۷۴،۷۳
۳۳	مطابق تعالیم اسلامی چه عواملی موجب افزایش عمر می‌شود؟	۷۶

medicalstus.ir

۳۴	مطابق تعالیم اسلامی چه عواملی به زندگی انسان بهبود می‌بخشد؟ دو مورد را نام ببرید.	۷۶
۳۵	با توجه به سنت سبقت رحمت بر غضب، خداوند چگونه به اعمال نیک و بد انسان جزا می‌دهد؟	۷۴
	ح)پاسخ تشریحی	
۳۶	تفاوت میان امتحان الهی و امتحان بشری چیست؟	۶۹،۷۰
۳۷	شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها چه تاثیری در زندگی آنها دارد؟	۶۹
۳۸	با توجه به سنت سبقت رحمت بر غضب چرا خداوند بر برخی بندگان سخت می‌گیرد؟	۷۴
۳۹	با توجه به سنت سبقت رحمت بر غضب خداوند در ثبت اعمال به فرشتگان چه دستوری می‌دهد؟	۷۴
۴۰	سنت املا و استدراج شامل چه کسانی و در چه صورتی می‌شود؟	۷۴

ردیف	پاسخنامه سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	آیا مردم گمان کردند که رها می شوند همین که بگویند ایمان آوردیم و آنها آزمایش نمی شوند؟	۶۷
۲	و کسانی که در راه ما جهاد کنند حتما آنان را به راه های خود هدایت می کنیم و قطعا خدا با نیکوکاران است.	۶۷
۳	هر کس عمل زشت مرتکب شود، جز مثل آن کیفر نمی شود و به آنها ستم نمی شود.	۶۸
۴	سنت امداد عام الهی	۶۷
۵	الف) سنت سبقت رحمت بر غضب خدا ب) خداوند عمل نیک را چند برابر پاداش و کار بد را فقط به اندازه خودش جزا می دهد.	۷۳ و ۷۴
۶	تأثیر اعمال انسان در زندگی او	۷۵و۷۶
۷	الف) یا مَن سَبَقَت رَحمَتُهُ غَضَبَه	۷۳
۸	کسانی که اعلام بندگی و ایمان به خدا بکنند.	۶۷
۹	نزول برکات الهی	۷۶
۱۰	در صورتی که انسان ها، آیات و نشانه های الهی را تکذیب کنند.	۷۵
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۱۱	ص	۷۳
۱۲	ص	۷۰
۱۳	غ	۶۹،۷۰
۱۴	غ	۶۹
۱۵	ص	۷۳

medicalstus.ir

ج)گزینه صحیح		
۱۶	ج	۷۳
۱۷	د	۷۳
۱۸	الف	۷۵
۱۹	ب	۷۰
۲۰	ج	۷۳
د)کشف ارتباط		
۲۱	الف) ۳ ب)۲ ج) ۱	۷۶
ه)تعریف اصطلاحات		
۲۲	سنّت های الهی : براساس تقدیر الهی، جهان خلقت قانونمند است و پدیده های آن در دایره قوانین خاصی مسیر تکاملی خود را می پیمایند .این قانونمندی اختصاص به پدیده های طبیعی ندارد و زندگی فردی و اجتماعی انسان ها را هم در بر می گیرد .قرآن کریم از این قوانین با عنوان سنّت های الهی یاد کرده است.	۶۹
۲۳	ابتلاء : در لغت به معنای امتحان است و در اصطلاح دینی، به معنای قرار دادن فرد در شرایط و موقعیتی است که صفات درونی خود را بروز دهد و درستی یا نادرستی آن چه را که ادعا کرده مشخص سازد.	۶۹
۲۴	توفیق الهی : در اصطلاح دینی، توفیق به معنای آسان نمودن است؛ یعنی خداوند شرایط و اسباب را برای کسی که با نیّت پاک، قدم در راه حق می گذارد و در این راه سعی و تلاش می کند چنان فراهم می سازد که وی بتواند آسان تر به مقصد برسد .این امداد خاص خداوند سنت توفیق الهی نام دارد.	۷۳
و)درک متن		
۲۵	علی که این مصیبت را امتحان الهی می‌داند سعی می‌کند متناسب با آن تصمیم صحیحی بگیرد و درست عمل کند. او می‌داند که عمل درست، رشد و کمال و عمل غلط، عقب ماندگی و خسران ما را به دنبال دارد. ولی حمید که آن را یک پیشآمد طبیعی می‌شمارد قطعاً درست تصمیم نگرفته و آن، موجب عقب ماندگی و خسران او خواهد بود.	۷۱
ز)پاسخ کوتاه		
۲۶	موقعیتی که صفات درونی خود را بروز دهد و درستی یا نادرستی آن چه را که ادعا کرده مشخص سازد.	۶۹
۲۷	یعنی سنتی ثابت و همیشگی است و شامل همه انسان ها در همه دوران ها می شود.	۷۰
۲۸	زمانی که او اعلام بندگی و ایمان به خدا بکند.	۷۰
۲۹	کسانی که با نیّت پاک، قدم در راه حق می گذارند و در این راه سعی و تلاش می کنند.	۷۳

medicalstus.ir

۳۰	کسانی که فقط دنیا را انتخاب کرده و برای آن تلاش می کنند همان را به دست می آورد اینان عواقب زیان بار تصمیم غلط خود را در آخرت مشاهده خواهند کرد.	۷۲
۳۱	نصرت و هدایت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت - ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی شخص مؤمن	۷۳
۳۲	آمرزش گناهان با توبه، آمرزش برخی گناهان با انجام کار نیک ، حفظ آبروی بندگان گناهکار، پذیرش عبادت اندک و رضایت سریع از کسی که طلب آمرزش کرده ، نمونه هایی از سبقت رحمت خدا بر غضب او است. یکی دیگر از موارد سبقت رحمت بر غضب خدا آن است که وقتی انسان کار نیکی انجام می دهد، خداوند به فرشته اش فرمان می دهد که فوراً آن را ثبت نماید، امّا وقتی گناهی مرتکب می شود به فرشته خود دستور می دهد که صبر کند تا بنده اش توبه کند و جبران نماید؛ و در صورتی که بنده توبه نکرد آن گناه را ثبت نماید . همچنین خداوند عمل نیک را چند برابر پاداش و کار بد را فقط به اندازه خودش جزا می دهد . (از این موارد، ذکر دو مورد کافی است)	۷۴،۷۳
۳۳	صله رحم و محبت به خویشان و دادن صدقه	۷۶
۳۴	احسان به والدین، امانت داری، لقمه حلال، آب دادن به درخت تشنه یا سیراب کردن حیوانات و نیز بر طرف کردن اندوه و غصه دیگران، زندگی را بهبود می بخشد. (از این موارد، ذکر دو مورد کافی است)	۷۶
۳۵	خداوند عمل نیک را چند برابر پاداش و کار بد را فقط به اندازه خودش جزا می دهد.	۷۴
	ح)پاسخ تشریحی	
۳۶	در امتحان بشری ما غالباً از حقیقت درون افراد بی خبر هستیم و می کوشیم تا از طریق امتحان کردن آنها به آگاهی لازم برسیم؛ ولی امتحان خداوندِ علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است.	۶۹،۷۰
۳۷	شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان ها، موجب نگرش صحیح ما نسبت به تلخی ها و شیرینی ها، شکست ها و موفقیت ها، بیماری و سلامت و به طور کلی همه حوادث زندگی می شود و دیدگاه ما را نسبت به وقایع و حوادث جهان از دیگران ممتاز می سازد و بالاخره این شناخت در روابط ما با خدا، با خود، با خلقت و با دیگران تأثیر بسزایی دارد.	۶۹
۳۸	با توجه به سنت سبقت رحمت بر غضب هر گاه خداوند بر کسی سخت می گیرد، باز هم از دریچه لطف و رحمت است؛ مانند مادری که بر فرزندش سخت می گیرد و یا در مواردی او را تنبیه می کند تا او را از اشتباه باز دارد و به هیچ وجه قصد انتقام گیری از فرزند خود را ندارد .از همین جهت است که راه بازگشت گناهکار به خدا همیشه باز است.	۷۴
۳۹	یکی دیگر از موارد سبقت رحمت بر غضب خدا آن است که وقتی انسان کار نیکی انجام می دهد، خداوند به فرشته اش فرمان می دهد که فوراً آن را ثبت نماید، امّا وقتی گناهی مرتکب می شود به فرشته خود دستور می دهد که صبر کند تا بنده اش توبه کند و جبران نماید؛ و در صورتی که بنده توبه نکرد آن گناه را ثبت نماید	۷۴

medicalstus.ir

۴۰	کسانی چنان در گناه و باطل پیش روند که از کار خود خرسند باشند و با حق دشمنی و لجاجت ورزند، خداوند به آنها فرصتی می دهد و بر امکانات و نعمت های آنان می افزاید و آنها این فرصت و نعمت ها را وسیله غوطه ور شدن در گناهان قرار می دهند .درحقیقت، مهلت ها و نعمت ها، با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه گر شده و باعث می شود که بار گناهان آنان هر روز سنگین و سنگین تر شود و به تدریج به هلاکت ابدی نزدیک تر می شوند .این سنت که از جمله سنت های حاکم بر زندگی معاندان و غرق شدگان در گناه است، سنت املاء و استدراج نام دارد.	۷۴

دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی **مستقر در استان کرمانشاه**	
کتاب: دین و زندگی	**درس: ششم(سنت های خداوند در ندگی انسان)**
رشته: ادبیات و علوم انسانی	**پایه:..دوازدهم.....**
طراحی توسط : فاطمه زهرا ابویی(استان سمنان)	
سال تحصیلی : ۱۴۰۴ –۱۴۰۳	

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	آیه شریفه «کُلُّ نفسٍ ذائِقَهُ المَوتِ وَ نَبلُوکُم بالشَّرِ وَ الخَیرِ فِتنَهٌ وَ اِلَینا تُرجَعُونَ » به کدام سنت الهی اشاره دارد؟	۶۹
۲	آیه شریفه :« کُلاً نُمِدُّ هولاءِ مِن عَطا ءِ رَبِّکَ وَ ما کانَ عَطاءُ رَ بِّکَ مَحظُورا » بیانگر کدام سنت الهی است ؟	۷۲
۳	با توجه به آیه شریفه ی « وَالَذینَ جاهَدوا فینا لَنَهدِیَنَّهُم سُبُلَنا وَ اِنَّ اللهَ لَمَعَ المُحسِنینَ » ، خداوند کسانی را که در راه او قدم بردارند به طور خاص ..... می کند ؟	۷۳
۴	حدیث شریف امام علی که می فرماید : « چه بسا احسان پیاپی خدا ، کسی را گرفتار کند و پرده پوشی خدا او را مغرور سازد» ، بیانگر کدام سنت الهی هست ؟	۷۴
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۵	امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از حقیقت و باطن افراد است.	۶۹
۶	به جهت سبقت رحمت بر غضب الهی ، راه بازگشت گناهکار به خدا همیشه باز است .	۷۳
۷	خداوند پاداش کار نیک را به همان اندازه وجزای کاربدرادوبرابرمی دهد.	۷۴
۸	قرار گفتن در دایره سنت املاء و استدارج نتیجه عمل خود انسان هاست .	۷۴
	ج)گزینه صحیح	

medicalstus.ir

۹	حدیث امام صادق (ع) که می فرماید: « کسانی که به سبب نیکو کاری زندگی دراز دارند از کسانی که به عمر اصلی زندگی می کنند ، بیشترند.» الف) سنت تأثیر اعمال انسان در زندگی او ب) سنت سبقت رحمت بر غضب	۷۶
۱۰	« خواندن یک کتاب تأثیر گذار و هدایتگر» ، از جلوه های کدام سنت الهی است؟ الف) تأثیر اعمال انسان در زندگی او ب) توفیق الهی	۷۳
۱۱	آیه شریفه (افرادی که در آخرت جز آتش دوزخ ندارند و هر چه در دنیا کرده اند بر باد رفته و ... » ، به کدام سنت الهی اشاره دارد؟ الف) امداد عام الهی ب) املاء و استدارج	۷۲
۱۲	این سخن امام صادق (ع) : « أ نَّما المُؤمِنُ بِمَنزِلَهِ کَفَّهِ المیزانِ ... »، در تبیین کدام آیه شریفه ارائه شده است ؟ الف) «وَالَذینَ جاهَدوا فینا لَنَهدِیَّنَهُم سُبُلَنا» ب) «کُلُّ نفسٍ ذائِقَهُ المَوتِ وَ نَبلُوکُم بالشَّرِ وَ الخَیرِ فِتنَهً»	۷۰

د)کشف ارتباط

	ستون اول	ستون دوم (یک مورد اضافه است)	
۱۳	الف – حمایت خداوند از انسان تلاشگر و مجاهد	۱-ابتلاء	۷۳- ۷۰- ۷۴
	ب- ساخته و شناخته شدن هویت و شخصیت انسانها	۲- امداد خاص (توفیق الهی)	
	ج- سنت حاکم بر زندگی معاندان و غرق شدگان در گناه	۳- استدراج	
		۴-املاء و استدراج	

ه)تعریف اصطلاحات

۱۴	سنت ابتلاء:	۶۹
۱۵	امداد خاص:	۷۳
۱۶	سنت های الهی :	۶۹

و)درک متن

۱۷	*مریم یکی از همکلاسی های زهرا می باشد او خانواده ی ثروتمندی دارد و دائماً در حال خوشگذرانی هستند این در حالی است که دین و ایمان درست و حسابی ندارند، و در عمل به احکام دینی هم به شدت بی اعتنا هستند ولی در عین حال از موقعیت دنیایی خوبی برخوردارند به عبارتی هر چه گناه و غفلتشان بیشتر می شود نعمت های بیشتری هم عایدشان می شود ولی در عوض سمیه هم خانواده مقیدی دارد و هم اهل دین و ایمان است اما وضع مادی متوسطی دارند و تازگی*	۷۰ -۷۴

medicalstus.ir

	ها مادرش مریض شده پدرش نیز کارش را از دست داده به نظر شما خانواده مریم و سمیه به ترتیب مشمول چه سنتی در زندگی خود شده اند؟	
ز)پاسخ کوتاه		
۱۸	خداوند با چه چیز هایی ما را امتحان می کند ؟	۷۰
۱۹	کدام سنت الهی موجب به ظهور رساندن استعداد ها و نشان دادن تمایلات درونی است ؟	۶۹
۲۰	عام ترین و فراگیر ترین قانون (سنت)خداوند که شامل همه انسان ها در همه دوران ها می شود کدام است؟	۷۰
۲۱	در اصطلاح دینی ، توفیق به چه معناست ؟	۷۳
۲۲	کدام سنت ، بیانگر حالت تدریجی حرکت به سوی عذاب الهی است ؟	۷۴
۲۳	امداد خاص خدای متعال ، نسبت به کسانی که رضایت او را می جویند، چه نامیده می شود؟	۷۳
۲۴	نام سنت الهی که انسان گناهکار را به تدریج به سوی هلاکت ابدی نزدیک می کند بنویسید؟	۷۴
۲۵	بنا به سنت ابتلاء ، چه زمانی انسان وارد امتحان ها و آزمایش های خاص آن می شود؟	۷۰
ح)پاسخ تشریحی		
۲۶	سنت املاء و استدارج را تعریف کنید؟	۷۴
۲۷	تفاوت میان امتحان الهی و امتحان بشری را توضیح دهید؟	۶۹-۷۰
۲۸	یکی از جلوه های توفیق الهی را بنویسید؟	۷۳
۲۹	چهار نمونه از مصادیق سبقت رحمت برغضب الهی را بنویسید ؟	۷۳-۷۴
۳۰	شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان ها چه ثمراتی دارند؟	۶۹

ردیف	پاسخنامه سوالات	صفحه
الف) تدبر در آیات و حدیث		
۱	سنت ابتلاء	۶۹
۲	سنت امداد عام الهی	۷۲
۳	سنت توفیق الهی	۷۳
۴	سنت املاء و استدراج	۷۴
ب) درستی و نادرستی گزاره ها		
۵	نادرست	۶۹
۶	صحیح	۷۳
۷	نادرست	۷۴
۸	درست	۷۴
ج)گزینه صحیح		

medicalstus.ir

۹	الف	۷۶
۱۰	الف	۷۳
۱۱	الف	۷۲
۱۲	ب	۷۰
	د)کشف ارتباط	
۱۳	الف-۲ ص۷۳ ب-۱ ص۷۰ ج-۴ ص۷۴	۷۳. ۷۰. ۷۴
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۴	قرار دادن فرد در شرایط و موقعیتی است که صفات درونی خود را بروز دهد و درستی یا نادرستی آنچه را که ادعا کرده مشخص سازد. یا «ابتلاء در لغت امتحان است»	۶۹
۱۵	خداوند شرایط و اسباب را برای کسانی که با نیت پاک قدم در راه حق می گذارند و در این راه سعی و تلاش می کنند فراهم می سازد که وی بتواند آسان تر به مقصد برسد. یا «توفیق در لغت آسان نمودن»	۷۳
۱۶	قوانین حاکم بر زندگی انسان ها را سنت های الهی گویند.	۶۹
	و)درک متن	
۱۷	خانواده مریم مشمول سنت املاء و استدراج و خانواده سمیه مشمول سنت ابتلاء شده اند.	۷۰. ۷۴
	ز)پاسخ کوتاه	
۱۸	با هر خیر و شری.	۷۰
۱۹	ابتلاء .	۶۹
۲۰	ابتلاء	۷۰
۲۱	آسان نمودن .	۷۳
۲۲	املاء و استدراج .	۷۴
۲۳	توفیق الهی .	۷۳
۲۴	املاء و استدراج .	□□
۲۵	اگر انسان ایمان به خدا و بندگی او را اعلام کند.	۷۰
	۲۶ح)پاسخ تشریحی	
۲۶	کسانیکه چنان درگناه وباطل پیش روندکه از کارخودخرسندباشندوباحق دشمنی ولجاجت ورزند،خدابه آنهافرصتی می دهدوبرامکانات ونعمت های آنان می افزاید وآنهااین فرصت ونعمت هاراوسیله غوطه ورشدن در	۷۴

medicalstus.ir

	گناهان قرار می دهند . در حقیقت، مهلت ها و نعمت ها ، با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه گر شده و باعث می شود که بار گناهان آنان هر روز سنگین و سنگین تر شود و به تدریج به سوی هلاکت ابدی نزدیک تر می شوند.	
۲۷	در امتحان بشری ما غالباً از حقیقت درون افراد بی خبر هستیم و می کوشیم تا از طریق امتحان کردن آنها به آگاهی لازم برسیم ؛ ولی امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست ، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعداد ها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است .	۶۹. ۷۰
۲۸	نصرت و هدایت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت است . خداوند ، انسان تلاشگر و مجاهد را حمایت می کند ، دست او را می گیرد و با پشتیبانی خود به پیش می برد.	۷۳
۲۹	آمرزش گناهان با توبه ، آمرزش برخی گناهان با انجام کار نیک ، حفظ آبروی بندگان گناهکار، رضایت سریع از کسی که طلب آمرزش کرده .	۷۳. ۷۴
۳۰	موجب نگرش صحیح ما نسبت به تلخی ها و شیرینی ها، شکست ها و موفقیت ها ، بیماری و سلامت و به طور کلی همه حوادث زندگی می شودو دیدگاه ما را نسبت به وقایع و حوادث جهان از دیگران ممتاز می سازد و بالاخره این شناخت در روابط ما به خدا ، با خود ، با خلقت و با دیگران تأثیر بسزایی دارد .	۶۹

	دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی **مستقر در استان کرمانشاه**	
کتاب: دین و زندگی	**درس: هفتم(در گرو کار خویش)**	**طراحی توسط : زهره آخری (استان فارس/ لارستان)**
رشته: ادبیات و علوم انسانی	**پایه: دوازدهم**	**سال تحصیلی : ۱۴۰۴ –۱۴۰۳**

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	آیه شریفه "فَأَلهَمَها فُجورَها وَ تَقواها قَد اَفلَحَ مَن زَکّاها و قَد خاب مَن دَسّاها "بر چه مطلبی دلالت دارد؟	۸۳
۲	روایت امام باقر که فرمودند هیچ چیز مانند گناه دل را فاسد نمی‌کند همانا قلب آلوده به گناه می‌شود تا جایی که بر اثر استمرار گناه بر آن چیره می‌شود و آن را زیر و رو می‌کند بیانگر کدام یک از آثار گناه است سایر آثار گناه را نیز نام ببرید .	۹۰
۳	از آیه شریفه یُریدُ الَّذین یَتَبعون الشهوات اَن تمیلوا میلاً عظیماً چه مطلبی استنباط می‌شود؟	۸۶
۴	سرنوشت کسانی که مرتکب گناه شدند با توجه به آیه " ثُمَّ کان عاقبةَ الَّذین اَساءوا السوای اَن کَذّبوا بآیات الله وَ کانوا بها یَستَهزئون "چگونه گردید؟	۸۷
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۵	کنترل نکردن امیال مادی یکی از دلایل اصلی گناه است .	۸۴
۶	توجیه گناه از عوامل قابل گذشت است.	۸۸

medicalstus.ir

۷	افشای گناه علاوه بر گناه اصلی گناه دیگری نیز محسوب می‌شود.	۸۹
۸	تعداد گناهان کبیره در آیات و روایات به طور دقیق تعیین شده است.	۸۹

ج) گزینه صحیح

۹	کدام گزینه بهترین توصیف از تاثیر تکرار گناه بر قلب انسان است؟ الف) قلب انسان را نرم‌تر و پذیرای توبه می‌کند . ج) قلب انسان را پر از امید و نشاط می‌کند . ب) قلب انسان را سخت‌تر و نسبت به حق بی‌تفاوت‌تر می‌کند . د) تاثیری بر قلب انسان ندارد.	۹۰
۱۰	علیت عبارت قرآنی " فَسَیُدخلهُم فی رَحمهٔ من هو فَضل وَ یَهدیهم الیه صراطا مستقیما" کدام عبارت قرآنی است؟ الف) اَفاَنت تکون علیه وکیلا ب) قُل انَّما اَعظکُم بِواحدهٔ اَن تَقوموا لله مَثنی و فُرادی ج) وَ اَن اعبدونی هذا صراط مستقیم د) فَاما الذین آمنوا بلله و اعتصموا به	۷۸
۱۱	مولوی در شعر بار دیگر از ملک پران شود آنچه اندر وهم ناید آن شود چه موضوعی را تعبیر کرده است ؟ الف) ایمان به خدا پشتوانه محکم دوری از گناه ب) خارج شدن تمایلات مادی از حد اعتدال ج) ارزشمندی قدرت اختیار د) فکر کردن به معاصی زمینه ساز رفتن به سوی گناه	۸۳
۱۲	سقوط در وادی ضلالت پیامد.... و..... است الف) توجیه گناه - عادت به گناه ب) افتخار کردن به گناه - کوچک شمردن گناه ج) اصرار بر گناه - شادمانی کردن بعد از گناه د) فکر کردن به گناه- تکرار گناه صغیره	۸۸

د)کشف ارتباط

۱۳	الف) خوب کردم که رشوه گرفتم باز هم می‌گیرم. ب) پیامد زیاد فکر کردن درباره گناه ج) پشتوانه محکم دوری از گناه د) بازتاب کنترل قوه غضب در انسان و) هیچ چیز مانند گناه دل را فاسد نمی‌کند	۱) قساوت قلب ۲) دفاع به هنگام خطر ۳) افتخار کردن به گناه ۴) کشیده شدن فرد به سوی گناهان ۵) ایمان به خدا ۶) از بین بردن آرامش خاطر	۸۹ ۸۸ ۸۶ ۸۵ ۹۰

ه)تعریف اصطلاحات

۱۴	الف) قساوت قلب ب) گناهان کبیره	۹۰ ۸۹

و) درک متن

۱۵	*سعید و حمید با هم نقشه کشیدند تا از دوستشان آرمان کلاهبرداری کنند آنها با فریب دادن آرمان مبلغ قابل توجهی از او گرفتند و پس از انجام این کار به جای احساس پشیمانی از یکدیگر تعریف و تمجید کردند و با خنده گفتند چه کلاهی سر او گذاشتیم و با تکرار این گناه کار به جایی رسید که انجام هیچ گناهی آنها را ناراحت نمی‌کرد .*	

medicalstus.ir

	الف) سعید و حمید به کدام یک از رفتارهای چهارگانه که از خود گناه بدتر است عمل کرده‌اند؟ ب) این گناه چه آثار نامطلوبی بر زندگی دنیوی و اخروی آنها دارد.	۸۹ ۹۰
	ز) پاسخ کوتاه	
۱۶	چگونه می‌توان میزان درجه ایمان افراد پیرامون خود را سنجید؟	۸۷
۱۷	طبق فرموده پیامبر چهار رفتار نسبت به گناه از خود گناه بدتر است دو مورد آن را بنویسید؟	۸۸
۱۸	زمینه ساز و علت رفتن انسان به سمت گناهان کبیره چیست؟	۸۹
۱۹	چرا نباید گناهان خود را برای دیگران تعریف کنیم؟	۸۹
۲۰	انسان به کمک کدام ویژگی می‌تواند مراحل کمال را طی کند؟	۸۳
۲۱	منظور از کتمان گناه چیست؟	۸۹
	ح) پاسخ تشریحی	
۲۲	چرا انسان تنفر اولیه از گناه را فراموش می‌کند؟	۸۷
۲۳	از آثار نامطلوب گناه بر زندگی دنیوی و اخروی انسان سلب توفیق را توضیح دهید؟	۹۰
۲۴	در تشبیه تمایلات مادی انسان به جریان آب چه نکته‌ای قابل توجه است	۸۴
۲۵	ایمان به خداوند از چند جهت پشتوانه دوری از گناه است دو مورد کافیست؟	۸۶
۲۶	چرا در تعالیم اسلامی به کتمان گناه توصیه شده است؟	۸۹
۲۷	مفهوم انسان گناهکار در گرو کار خویش است چیست؟	۸۳
۲۸	حالت قساوت قلب چگونه پدید می‌آید توضیح دهید	۹۰
۲۹	چرا خداوند قوه غضب را در وجود انسان قرار داده است؟	۸۵
۳۰	حضرت عیسی فکر کردن به گناه را به چه چیزی تشبیه کرده است؟	۸۸
۳۱	حریص شدن انسان‌ها نسبت به برخی امیال جنسی نتیجه چیست	۸۵
۳۲	چرا انسان باید به محض ارتکاب گناه توبه کند؟	۹۰

ردیف	پاسخنامه سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	آیه شریفه بر اراده و اختیار انسان دلالت دارد که انسان‌ها با اختیار خود راه درست یا نادرست را انتخاب می‌کنند و متناسب با عملکرد خود پاداش یا مجازات خواهند شد .	۸۳
۲	قساوت قلب. آثار گناه : سلب توفیق، از بین رفتن آرامش خاطر.	۹۰
۳	برخی افراد منافع و تجارتشان در گسترش و افراط در تمایلات مادی است .	۸۶
۴	نشانه‌های الهی را تکذیب کردند و آنان نشانه‌ها را به باد تمسخر گرفتند .	۸۷
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	

medicalstus.ir

۵	صحیح	۸۴
۶	غلط	۸۸
۷	صحیح	۸۹
۸	غلط	۸۹
	ج)گزینه صحیح	
۹	گزینه ب	۹۰
۱۰	گزینه د	۷۸
۱۱	گزینه ج	۸۳
۱۲	گزینه الف	۸۸
	د)کشف ارتباط	
۱۳	الف) گزینه ۳ ب) گزینه ۴ ج) گزینه ۵ د) گزینه ۲ و) گزینه ۱	۸۹ ۸۸ ۸۶ ۸۵ ۹۰
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۴	الف) قساوت قلب حالتی است که قلب انسان نسبت به حق تسلیم نیست تا آنجا که نصیحت هیچ نصیحت کننده‌ای در او اثر نمی‌کند. ب) گناهان کبیره گناهانی هستند که آثار سوء زیان بار آنها به مراتب از گناهان صغیره بیشتر است .	۹۰ ۸۹
	و)درک متن	
۱۵	الف) شادمانی کردن بر گناه ب) قساوت قلب	۸۹
	ز)پاسخ کوتاه	
۱۶	آنان که بیشتر از گناه دوری می‌کنند ایمانشان قوی‌تر است	۸۷
۱۷	کوچک شمردن گناه افتخار کردن بر گناه شادمانی کردن اصرار بر گناه	۸۸ ۸۹
۱۸	عادت و تکرار گناهان صغیره	۸۹
۱۹	تعریف کردن گناه برای دیگران باعث می‌شود که گناه عادی جلوه کند و به سرعت در جامعه گسترش یابد	۸۹

medicalstus.ir

۲۰	ویژگی برخورداری از قدرت اختیار	۸۳
۲۱	اگر کسی به هر علتی گناهی را انجام داد نباید گناهش را برای دیگران بیان کند زیرا با اظهار گناه زشتی آن در نظر او و دیگران از بین می‌رود و انجام گناه امری عادی جلوه می‌کند	۸۹
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۲	اگر انسان هنگامی که اولین گناه را مرتکب می‌شود شخصیت آلوده و وحشتناک فردای خود را ببیند به شدت از آن بیزاری می‌جوید و دوری می‌کند اما چون آن شخصیت آلوده به تدریج شکل می‌گیرد در ابتدا تن به گناه می‌دهد و پس از آنکه به گناه آلوده شد و خود را به آن عادت داد آن تنفر اولیه را فراموش می‌کند	۸۷ ۸۸
۲۳	وقتی انسان مرتکب گناه می‌شود علاوه بر آثار مستقیم گناه توفیقی نیز از او سلب و دری از خیر به روی او بسته می‌شود همین محرومیت‌ها چه بسا سرچشمه محرومیت‌های بعدی می‌شود مگر اینکه شخص پس از انجام گناه قلباً پشیمان شود و با توبه به درگاه الهی بازگردد .	۹۰
۲۴	اگر آب که مایع حیات انسان و گیاهان و حیوان‌هاست هدایت و کنترل شود و در پشت سدها و در مزارع رودخانه‌ها به طرز صحیح استفاده گردد موجب آبادانی می‌شود اما اگر همین آب کنترل نشود و به صورت سیل و سیلاب جاری شود تخریب و ویرانی به بار می‌آورد.	۸۴
۲۵	انسان مومن می‌داند که خداوند ناظر کارهای اوست از این رو حیا می‌کند که در پیشگاه او مرتکب گناه شود در صورتی که گناهی هم از او سر زند از خداوند شرمنده می‌شود و توبه می‌کند.۲. انسان مومن می‌داند که خداوند انسان را بیهوده نیافریده و نسبت به اعمال وی بی تفاوت نیست در روز حساب نیکوکاران پاداش می‌دهد و بدکاران را مجازات می‌کند. ۳. انسان مومن در سرگردانی قرار ندارد خداوند او را راهنمایی کرده و مشخص نموده که چه عملی و چه کاری واجب و لازم و چه کاری حرام است. انسان مومن تکلیفش با خودش و با دیگران روشن است با اعتماد و اطمینان به فرمان الهی عمل می‌کند و به سوی سعادت و رستگاری پیش می‌رود.	۸۶
۲۶	زیرا با اظهار گناه زشتی آن در نظر او و دیگران از بین می‌رود و انجام گناه امری عادی جلوه می‌کند .	۸۹
۲۷	عواملی همچون شیطان شرایط فرهنگی و اجتماعی دوستان رسانه‌ها و هر عامل دیگر فقط در حد وسوسه و تحریک نقش دارند و این خود انسان است که سرنوشت شقاوت بار خود را رقم می‌زند و آینده خود را تباه می‌سازد پس انسان گناهکار در گرو عمل خویش است.	۸۳
۲۸	این حالت با تکرار گناه پیدا می‌شود یعنی قلب با تکرار گناه به تدریج چنان سخت می‌شود که دیگر انجام هیچ گناهی او را ناراحت نمی‌کند .	۹۰
۲۹	خداوند این قوه را در انسان قرار داد تا در مواقع خطر از خود دفاع کند و با متجاوزان مقابله کند اما اگر تصمیم بگیرد مردمان دیگر را زیر سلطه و قدرت خود قرار دهد و اموال آنان را به چنگ آورد از این قوه سوء استفاده کرده و مرتکب گناه شده است .	۸۵
۳۰	زیرا هر کس که فکر را بکند مانند کسی است که در ساختمانش آتش روشن کرده که در این صورت دود آتش خانه را سیاه می‌کند گرچه ظاهر خانه سالم است .	۸۸

medicalstus.ir

۳۱	حریص شدن انسان نسبت به برخی امیال مانند میل جنسی نه به خاطر محدود کردن آن بلکه به خاطر تحریک انسان‌ها توسط برخی رسانه‌ها فیلم‌ها پوشش نامناسب برخی افراد است .	۸۵
۳۲	زیرا با توبه از اندوه درونی نجات می‌یابد و گرنه دائماً گناهش را توجیه می‌کند تا وجدانش را شکست دهد و بعد از آن راحت گناه کند.	۹۰

دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی

مستقر در استان کرمانشاه

کتاب: دین و زندگی ۳	**درس:هفتم (در گرو کار خویش)**	**طراحی توسط : مهوش آل علی (استان چهارمحال و بختیاری / فارسان)**
رشته: ادبیات و علوم انسانی	**پایه: .....دوازدهم.....**	**سال تحصیلی : ۱۴۰۴ –۱۴۰۳**

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	" فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا " بشارت و انذار و هشدار در این آیه نشانه چیست؟	۸۳
۲	در آیه شریفه " وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعونَ الشَّهَواتِ أَن تَميلوا مَيلًا عَظيمًا " چه چیز موجب انحراف انسانها و محروم شدن از گناه می شود؟	۸۶
۳	پیام آیه شریف " ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةَ الَّذِينَ أَسَاءُوا السُّوأَى أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَ كَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ " چیست؟	۸۷
۴	حدیث شریف امام علی (ع) که فرمود:" مَن كَثُرَ فِكرُهُ فِي المَعاصِي دَعَتهُ إلَيها " در رابطه با چه موضوعی است؟	۸۸
۵	حدیث شریف (گاهی یک لحظه گناه اندوه طولانی بدنبال دارد)به کدامیک از آثار گناه اشاره دارد؟	۹۰
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۶	انسان همانطور که با قدرت اختیار خود می تواند راه کمال را طی کند با همین توانایی می تواند در مسیر شقاوت پیش برود.	۸۳
۷	انسان گنهکار در گرو عمل خویش است	۸۳
۸	عواملی چون شیطان و شرایط فرهنگی و اجتماعی و دوستان در حد وسوسه و تحریک هستند	۸۳
۹	امیال و غرایز برای حیات معنوی و گرایش به خیر و نیکی برای حیات مادی انسان	۸۴
۱۰	تمایلات مادی در انسان شبیه جریان آب در طبیعت است.	۸۴
۱۱	خداوند قوه غضب را در وجود انسان قرار داد تا مردمان دیگر را زیر سلطه خود قرار دهد.	۸۵
۱۲	دین اسلام انسان ها را از توجه به امیال و غرایز مادی منع کرده است.	۸۶
۱۳	انسان مومن در سرگردانی قرار دارد ولی خداوند او را راهنمایی می کند.	۸۶
۱۴	توجیه به گناه و عادت به ان از پرتگاههای خطرناک سقوط در وادی ضلالت است.	۳۳

medicalstus.ir

۱۵	فکر کردن به گناه مانند انجام گناه است و مجازات گناه را دارد.	۳۳
۱۶	تعداد گناهان کبیره در آیات و روایات به طور دقیق تعیین شده است.	۸۹
۱۷	با اظهار به گناه زشتی آن در نظر انسان و دیگران از بین می رود.	۸۹
۱۸	اگر در جامعه ای گناه زشتی خود را از دست دهد فساد گسترش نمی یابد.	۸۹
۱۹	عادت و تکرار گناهان صغیره زمینه ساز رفتن انسان به سمت گناهان کبیره نیست.	۹۰
۲۰	گناه بر وجدان اثر می گذارد و شخص را از درون ناراحت می کند.	۹۰
	ج)گزینه صحیح	
۲۱	ایمان به خدا از چند جهت پشتوانه دوری از گناه است؟ الف) انسان مومن خدا را ناظر بر کارهای خود می داند ب) انسان مومن در سرگردانی قرار ندارد. ج) انسان مومن می داند که خدا هیچ چیز را بیهوده نیافریده است د) همه موارد.	۸۶
۲۲	میزان دوری از گناه به ..... بستگی دارد. الف) درجه ایمان و دلبستگی به خداوند. ب) داشتن قدرت تفکر و اختیار. ج) انسان به طور فطری گناه را دوست ندارد. د) مورد الف و ج.	۸۷
۲۳	کدام جمله صحیح نیست؟ الف) از پرتگاههای خطرناک سقوط در وادی ضلالت توجیه گناه و عادت به گناه است. ب) عادت و تکرار کردن گناهان صغیره زمینه ساز گناهان کبیره است. ج) کوچک شمردن گناه بدتر از گناه است. د) فکر گناه مانند انجام گناه است و مجازات گناه را دارد	۸۸-۸۹
۲۴	اگر کسی به هر علتی گناهی را انجام داد نباید گناهش را برای دیگران بازگو کند زیرا الف) اظهار گناه زشتی آن را در نظر او و دیگران از بین می برد ب) انجام گناه امری عادی جلوه می کند ج) با این کار گناه را توجیه می کند د) مورد الف و ب	۸۹
۲۵	تاثیر گناه بر وجدان انسان و ایجاد ناراحتی درونی کدامیک از آثار گناه را بیان می کند. الف) قساوت قلب ب) از بین بردن آرامش خاطر ج) سلب توفیق د)کتمان گناه	۹۰
	د)کشف ارتباط	
۲۶	۱-رسد آدمی که به جز خدا نبیند ۱-فکر گناه ۲- شادمانی کردن بر گناه ۲-قساوت قلب	۹۰-۸۶

medicalstus.ir

	۳-اظهار گناه ۴-توجیه گناه ۵-حالتی که قلب انسان تسلیم حق نیست	۳-گسترش فساد در جامعه ۴- پرتگاه سقوط در وادی ظلالت ۵- اختیار ۶- برتر از گناه

ه)تعریف اصطلاحات

۲۷	الف)گناهان کبیره ب) سلب توفیق	۹۰

و)درک متن

۲۸	*فردی بارها در جامعه به صورت آشکار گناه می کند و حتی از انجام آن ابراز خرسندی می کند حتی در فضای مجازی و در صحبت با دوستان به راحتی گناهان خود را با دیگران در میان می گذارد* الف) تحلیل کنید پیامد این کار چیست؟	۸۸

ز)پاسخ کوتاه

۲۹	عواملی مانند شیطان، دوستان، شرایط فرهنگی و اجتماعی چه نقشی در سرنوشت انسان دارد؟	۸۳
۳۰	چرا انسان باید حد و مرز امیال و غرایز را کنترل کند؟	۸۴
۳۱	چگونه مسئله فطری دوست نداشتن گناه سبب دوری انسان از گناه می شود؟	۸۶
۳۲	پشتوانه محکم دوری از گناه چیست؟	۸۶
۳۳	میزان دوری مومن از گناه به چه عواملی بستگی دارد؟	۸۷
۳۴	چگونه می توانیم میزان درجه ایمان افراد پیرامون خود را بسنجیم؟	۸۷
۳۵	انسان چه مومن چه کافر چه زمانی گرفتار گناه می شود؟	۸۸
۳۶	آیا آشکار کردن گناه در اسلام امری پسندیده است یا توصیه به کتمان شده است؟	۸۹
۳۷	چرا افراد شهوت ران به استفاده متعادل از تمایلات نام منع می گذارند؟	۸۶
۳۸	زمینه ساز رفتن انسان به سمت گناهان کبیره چیست؟	۸۹
۳۹	بالاترین مرحله چیست؟	

ح)پاسخ تشریحی

۴۰	چرا انسان گنه کار در گرو عمل خویش است؟	۸۵
۴۱	چرا خداوند حکیم امیال و غرایز و گرایشهای گوناگونی در وجود انسان قرار داده است؟	۸۶
۴۲	انسان مومن چه ویژگی هایی دارد؟(۴ مورد نام ببرید)	۸۶
۴۳	چرا ایمان به خدا با اینکه کسی ادعای ایمان کند متفاوت است؟	۸۷
۴۴	به چه دلیل انسانی که ایمان ضعیفی دارد همه حقایق حتی خدا را انکار می کند؟	۸۷
۴۵	چرا انسان تنفر اولیه از گناه را فراموش می کند؟	۸۷
۴۶	پیامبر می فرماید "چهار رفتار نسبت به گناه از خود گناه بدتر است"این چهار رفتار کدامند؟	۸۰
۴۷	اگر در جامعه ای گناه زشتی خود را از دست دهد آن جامعه چگونه می شود؟مثال بزنید	۸۹

medicalstus.ir

۴۸	چرا در تعالیم دین توصیه شده است که اگر کسی به هر علتی گناهی را انجام داد نباید گناهش را برای دیگران بیان کند؟	۸۹
۴۹	قساوت قلب چگونه حالتی است و چگونه پدید می آید؟	۹۰

پاسخنامه سوالات

	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	نشانه وجود اختیار در انسان است.	۸۲
۲	پیروی کردن از شهوات و هوای نفس	۸۶
۳	انسانی که ایمان ضعیف دارد اگر ایمان خود را تقویت نکند و به گناه آلوده شود به تدریج به گناه عادت می کند و به جایی می رسد که همین ایمان ضعیف را هم از دست می دهد و همه حقایق حتی خدا راهم انکار می کند	۸۷
۴	فکر گناه	۸۸
۵	از بین بردن آرامش خاطر	
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۶	۶-ص ۷-ص ۸-ص ۹-غ ۱۰-ص ۱۱-غ ۱۲-غ ۱۳-غ ۱۴-ص ۱۵-غ ۱۶-غ ۱۷- ص ۱۸- غ ۱۹-غ ۲۰-ص	۹۰-۸۳
	ج)گزینه صحیح	
۲۱	۲۱-د ۲۲-الف ۲۳-د ۲۴-د ۲۵-ب	۹۰
	د)کشف ارتباط	
۲۶	۱-اختیار ۲- بدتر از گناه ۳- گسترش فساد در جامعه ۴-پرتگاه سقوط در وادی ظلالت ۵- قساوت قلب	۹۰-۸۶
	ه)تعریف اصطلاحات	
۲۷	الف-گناهانی هستند که آثار سوء و زیانبار آنها به مراتب از گناهان صغیره بیشتر است ب-وقتی انسان مرتکب گناه می شود علاوه بر آثار مستقیم گناه توفیقی نیز از او سلب و دری از خیر به روی او بسته می شود.	۹۰-۸۸
	و)درک متن	
۲۸	زیرا اظهار گناه ، زشتی آن را در نظر او و دیگران از بین می برد و گناه امری عادی جلوه می کند چون براحتی گناه خود را با دیگران در میان گذاشته اند گناه بزرگ دیگری علاوه بر گناه قبلی برای خود ثبت می کنند زیرا باعث ترویج گناه شده اند	۸۹
	ز)پاسخ کوتاه	
۲۹	در حد وسوسه و تحریک نقش دارند	۸۳
۳۰	تا طغیان یک یا چند میل موجب نشود تا انسان گرایشهای معنوی خود را به فراموشی بسپارد و همه زندگی خود را صرف امیال مادی کند.	۸۴

medicalstus.ir

۳۱	عوامل تحریکی ممکن است زمینه توجه بیش از حد انسان به تمایلات حیوانی شود و برای رسیدن به آن تمایلات مرتکب گناه گردد.	۸۶
۳۲	ایمان به خداوند	۸۶
۳۳	درجه ایمان و دلبستگی به خداوند	۸۷
۳۴	آنان که بیشتر از گناه دوری می کنند، ایمانشان قوی تر است.	۸۷
۳۵	وقتی فکرش را بسوی گناه ببرد و درباره ی صحنه های گناه فکر کند.	۸۸
۳۶	کتمان گناه	۸۹
۳۷	تا این گونه القاء کنند که دین اسلام ، انسان را از توجه به امیال و غرایز مادی منع کرده است.	۸۶
۳۸	عادت و تکرارگناهان صغیره زمینه ساز رفتن انسان به سمت گناهان کبیره است.	۸۹
۳۹	فردوس	۸۷
	ح)پاسخ تشریحی	
۴۰	انسان همانطور که با قدرت اختیار خود می تواند راه کمال را طی کند با همین توانایی می تواند راه کمال را طی کند با همین توانایی در مسیر شقاوت پیش برود و هلاکت خود را رقم بزند، عواملی چون شیطان ،شرایط فرهنگی ،اجتماعی ،رسانه ها فقط در حد وسوسه و تحریک نقش دارند و این خود انسان است که سرنوشت شقاوت بار خود را رقم میزند و آینده خود را تباه می سازد . پس انسان گنه کار در گرو عمل خویش است.	۸۳
۴۱	تا بوسیله آن حیات مادی و معنوی خود را سامان دهد و تکامل بخشد امیال و غرایز برای حیات مادی و گرایش به خیر و نیکی برای حیات معنوی	۸۴
۴۲	۱-پیروز و رستگارند ۲-انفاق مال انجام می دهند ۳-از نمازهای خود محافظت می کنند ۴-پاکدامنی می ورزند.	۸۶
۴۳	ایمان به خدا یک امر قلبی است ممکن است کسی بگوید خدا و دستورات او را قبول دارم اما هنوز اعتقاد به خدا وارد قلبش نشده باشد چنین کسی معمولا از دستور خدا سرپیچی می کند و مرتکب گناه می شود.	۸۷
۴۴	انسانی که ایمان ضعیف دارد، اگر ایمان خود را تقویت نکند و به گناه آلوده شود به تدریج به گناه عادت می کند و به جایی می رسد که همین ایمان ضعیف را هم از دست می دهد و همه حقایق حتی خدا را انکار می کند	۸۷
۴۵	اگر انسان هنگامی که اولین گناه را مرتکب می شود شخصیت آلوده و وحشتناک فردای خود را ببیند به شدت از آن بیزاری می جوید و دوری می کند اما چون آن شخصیت آلوده به تدریج شکل می گیرد در ابتدا تن به گناه می دهد و پس از آنکه به گناه آلوده شد آن تنفر اولیه را نیز فراموش می کند.	۸۸
۴۶	۱-کوچک شمردن گناه ۲-افتخار کردن به گناه ۳-شادمانی کردن بر گناه ۴-اصرار کردن بر گناه	۸۹
۴۷	اگر در جامعه ای گناه، زشتی خود را از دست دهد، فساد در آن جامعه به سرعت گسترش می یابد از این رو کسانی که در فضای مجازی یا در صحبت با دوستان خود به راحتی گناهان خود را با دیگران در میان می گذارند گناه بزرگ دیگری را علاوه بر گناه قبلی برای خود ثبت می کنند زیرا باعث ترویج آن گناه می شوند.	۸۹
۴۸	زیرا با اظهار گناه، زشتی آن در نظر او و دیگران از بین می رود و انجام گناه امری عادی جلوه می کند.	۸۹

medicalstus.ir

۴۹	قساوت قلب حالتی است که قلب انسان نسبت به حق تسلیم نیست تا آنجا که نصیحت هیچ نصیحت کننده ای در او اثر نمی کند –این حالت با تکرار گناه پیدا می شود یعنی قلب با تکرار گناه به تدریج چنان سخت می شود که دیگر انجام هیچ گناهی او را ناراحت نمی کند.	۹۰

medicalstus.ir

	دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی **مستقر در استان کرمانشاه**

کتاب: دین و زندگی	**درس: هشتم(بازگشت)**	**طراحی توسط : حمیده ساعدی‌نیا (استان کردستان)**
رشته: ادبیات و علوم انسانی	**پایه: دوازدهم**	**سال تحصیلی : ۱۴۰۴ – ۱۴۰۳**

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	با توجه به حدیث رسول خدا (ص) « اَلتّائِبُ مِنَ الذَّنبِ کَمَن لا ذَنبَ لَه » به سوالات زیر پاسخ دهید. الف) کسی که از گناه توبه کرده باشد مانند چه کسی است؟ ب) به رابطه توبه به چه موضوعی اشاره دارد و در اصطلاح به چه چیزی اطلاق می‌گردد.	۹۶
۲	طبق فرمایش امیرالمؤمنین (ع) « اَلتَّوبَةُ تُطَهِّرُ القُلوبَ وَ تَغسِلَ الذُّنوبَ » به سوالات های زیر پاسخ دهید: الف) چه چیزی دلها را پاک می کند و گناهان را می شوید. ب) به رابطه توبه با چه موضوعی اشاره دارد و به چه اصطلاحی نامیده می شود:	۹۷
۳	با توجه به آیه « اِنَّ اللّهَ یُحِبُّ التَّوّابینَ و یُحِبُّ المُتَطَلِّهِرینَ » شرط محبوب شدن انسان در نزد خدا چه چیزی می باشد.	۹۷
۴	بنابه فرموده امام باقر برای توبه کردن ..... کافی است.	۹۷
۵	پیامبراکرم درباره توبه فرد جوان چه می فرماید.	۹۷
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۶	از مهمترین حق خداوند بر دیگران حق اطاعت و بندگی است.	۱۰۱
۷	اگر رفتار ناپسند برخی از افراد سبب بدبینی دیگران به دین شود حقوق مادی آنها ضایع شده است.	۱۰۱
۸	مردم بر یکدیگر حقوق مادی و معنوی دارند و حقوق معنوی بسیار مهم تر از حقوق مادی آنان است.	۱۰۲
۹	ظرف زمان توبه دوره نوجوانی و جوانی است.	۱۰۳
	ج)گزینه صحیح	
۱۰	در بینش اسلامی، تبعیت از چه چیزهایی به ترتیب، به ((انقلاب علیه تمایلات درونی)) و همچنین ((ستم به خود)) می انجامد؟ الف)عقل-نفس اماره ب)مفس اماره-نفس لوامه	۱۰۱
۱۱	از نظر اسلام و تعالیم ناب آن، خروج از جامعه از مسیر توحید و اطاعت در برخی از ابعاد آن، نیازمند چیست؟ الف)اخلاص در بندگی-جلوه‌ای در فرد و جلوه‌ای در جامعه دارد. ب) توبه، یعنی بازگشت به مسیر توحید و اصلاح اجتماعی	۱۰۱

medicalstus.ir

۱۲	پاداش الهی برای کسی که توبه کند و ایمان آورد و سپس نیکوکار شود کدام است؟ الف)خداوند گناهان او را به حسنات بتدیل می کند. ب) خداوند همه گناهان او را می بخشد.	۹۷
۱۳	علاوه بر پشیمانی از گذشته چه کار های دیگری لازم است تا توبه انسان کامل شود؟ الف)انقلاب علیه خود- جبران حقوق الهی و توبه اجتماعی ب)عدم تکرار گناه-جبران حقوق الهی و حقوق مردم	۱۰۱

د)کشف ارتباط

۱۴	خارج کردن گناهان از قلب و شستشوی	الف) امر به معروف و نهی از منکر	۹۶
۱۵	بازگشت از گناه به سوی خداوند	ب) تخلیه یا پیرایش	۹۶
۱۶	امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن	ج) توبه در مورد نیکوکاران	۹۹
۱۷	مهمترین راه اصلاح و معالجه جامعه از انحراف	د) تسویف	۱۰۲

ه)تعریف اصطلاحات

۱۸	انقلاب علیه خود را تعریف کنید:	۹۵
۱۹	توبه اجتماعی:	۱۰۱
۲۰	توبه در مورد بندگان:	۹۶
۲۱	توبه در مورد خداوند:	۹۶
۲۲	تخلیه یا پیرایش:	۹۶

و)درک متن

۲۳	"*یکی از زیباترین تقارن های نظام هستی توبه کردن انسان و توبه پذیر بودن خداست . علی همراه با دوستانش به دزدی می‌رود بعد از آن دزدی علی تصمیم به توبه می‌گیرد و دیگر با دوستانش به دزدی و کارخلاف نمی پردازد اما همچنان با آن ها دوست است می گوید که من توبه کردم و دیگر با شما به دزدی ادامه نمی دهم ولی همچنان دوست شما هستم و می‌گوید که خدا توبه پذیر است و قطعا مرا می‌بخشد .ولی از این سخن پیامبر آگاه نیست که می‌فرمایید:هرکس توبه کند اما دوستان خود را تغییر ندهد توبه نکرده و توبه او مورد قبول نیست.*" الف) آیا با توجه به سخن پیامبر توبه علی مورد قبول است؟ توضیح دهید. ب) آیا به نظر شما دوستی با شخص خلافکار باعث تمایل به انجام خلاف در انسان نمی‌شود؟چرا؟ ج) با توجه به متن بالا یکی از زیبا ترین تقارن های نظام هستی را نام ببرید. د) چه زمانی توبه انسان مورد پذیرش حق تعالی قرار نمی‌گیرد؟	۱۰۲

ز)پاسخ کوتاه

medicalstus.ir

۲۴	توبه در لغت به چه معناست؟	۹۶
۲۵	حقیقت توبه چیست؟	۹۶
۲۶	توبه در کدام دوران عمر انسان، آسان‌تر است؟	۹۶
۲۷	مراحل تکمیلی توبه را نام ببرید	۱۰۰
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۸	حیله‌های شیطان برای دور کردن انسان از توبه را مختصر بنویسید.	۹۸
۲۹	آیا هر وقت انسان به سوی خدا بازگردد و توبه کند خدا نیز از او قبول می‌کند؟ توضیح دهید.	۹۹
۳۰	با ذکر مثال جایگاه «حق الناس» را در بحث توبه شرح دهید.	۱۰۱
۳۱	حیله شیطانی «تسویف» را توضیح دهید.	۹۹
۳۲	از مراحل تکمیلی توبه « تلاش در جهت دوری از گناه » را توضیح دهید.	۱۰۰
۳۳	چرا دوران جوانی امکان توبه بیشتر، انجام آن آسان‌تر و جبران گذشته راحت تر است؟ توضیح دهید	۱۰۳

ردیف	پاسخنامه سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	الف) مانند کسی است که هیچ گناهی نکرده است. ب) ((پاکی)) و اصطلاح ((پیرایش یا تخلیه))	۹۶
۲	الف) توبه ب) پاکی و اصطلاح ((پیرایش یا تخلیه))	۹۷
۳	بسیار توبه کردن	۹۷
۴	پشیمانی	۹۷
۵	کسی نزد من محبوبتر از جوان توبه کار نیست.	۹۷
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۶	صحیح	۱۰۱
۷	غلط	۱۰۱
۸	صحیح	۱۰۲
۹	غلط	۱۰۳
	ج)گزینه صحیح	
۱۰	الف) عقل-نفس اماره	۱۰۱
۱۱	ب)توبه، یعنی بازگشت به مسیر توحید و اصلاح اجتماعی	۱۰۱

medicalstus.ir

۱۲	خداوند گناهان او را به حسنات تبدیل می کند.	۹۷
۱۳	عدم تکرار گناه-جبران حقوق الهی و حقوق مردم	۱۰۱
	د)کشف ارتباط	
۱۴	ب	۹۶
۱۵	ج	۹۶
۱۶	د	۹۹
۱۷	الف	۱۰۲
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۸	در میان مخلوقات انسان موجودی استکه علاوه بر ایستادگی در برابرموانع بیرونی، می تواند در برابر موانع درونی ایستادگی کرده و حتی علیه خود انقلاب کند بدین معنا که هم می تواند با پیروی از عقل، علیه تمایلات ناپسند خود قیام کند و هم می تواند با پیروی از نفس اماره و انجام گناه از فرمان‌های خداوند سرپیچی کرده و به خود ستم روا دارد.	۹۵
۱۹	اگر جامعه ای در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصطلاح، یعنی نیازمند توحید اجتماعی است	۱۰۱
۲۰	توبه به معنای بازگشت از گناه به سوی خداوند و قرار گرفتن در دامن عفو وغفران است	۹۶
۲۱	با بازگشت بنده گناهکار، خداوند نیز به سوی او باز می گردد و درهای رحمتش را به رویش می گشاید و آرامش را به قلب او باز می گرداند	۹۶
۲۲	توبه گناهان را از قلب خارج می کند و آن را شستشو می دهد این عمل را پیرایش یا تخلیه می گویند.	۹۶
	و)درک متن	
۲۳	الف) خیر : زیرا طبق گفته پیامبر هرکس توبه کند اما دوستانش را تغییر ندهد توبه نکرده است و مورد قبول نیست . ب) بستگی به شخصیت و اعتماد به نفس شخص مورد نظر دارد. که آیا آن فرد تمایل به خلاف دارد یا ندارد. ج) توبه کردن انسان و توبه پذیر بودن خداست د) زمانی که طبق حدیث پیامبر خودش توبه کند اما بر دوستان خود تاثیر گذار نباشد توبه او مورد قبول نیست.	۱۰۲
	ز)پاسخ کوتاه	
۲۴	بازگشت	۹۶
۲۵	بازگشت از گناه به سوی خدا و قرار گرفتن در دامن عفو و غفران اوست	۹۶
۲۶	جوانی	۹۶
۲۷	تلاش در جهت دوری از گناه – جبران حقوق الهی	۱۰۰
	ح)پاسخ تشریحی	

medicalstus.ir

۲۸	ابتدا انسان را به گناه دعوت می کند و وقتی انسان آلوده شد، او را از رحمت الهی ناامید می کند. انسان را به تسویف می کشاند. برای کشاندن انسان به شقاوت ، او را گام به گام و آهسته آهسته و به تدریج به سمت گناه دعوت می کند.	۹۸ ۹۹ ۱۰۰
۲۹	درست که هر وقت انسان بر گردد خدا نیز توبه او را قبول می کند اما اگر انسانی غرق گناه شود دیگر معلوم نیست که میل توبه پیدا کند. شاید گناه به قدری درونش غلبه کند که هیچ وقت نتواند قلبا پشیمان شودو وقتی پشیمانی قلبی نباشد. توبه ای صورت نگرفته است	۹۹
۳۰	توبه کننده باید بکوشد اگر ستمی بر مردم کرده است آن را جبران نمایدو حقوق مادی و معنوی آن ها را در حد توان ادا کند و رضایت صاحبان حق را به دست آورد حقوق معنوی انسان ها بسیار مهمتر از حقوق مادی آنان است .مثال: اگر با دروغ و تهمت آبروی انسانی ریخته شده اگر قلب پدر و مادری بر اثر بی حرمتی فرزندی شکسته شده اگر با توزیع کتاب با راه انداختن یک شبکه اجتماعی گمراه کننده فساد و تباهی در جامعه گسترش یافته اگر رفتار ناپسند برخی افراد سبب بدبینی دیگران به دین شده در واقع حقوق معنوی افراد ضایع شده است و باید فرد توبه کننده با تمام وجود به جبران حقوق از دست رفته بپردازدو و اگر دسترسی به آنان ندارند به نیابت آنان صدقه دهد و برایشان دعای خیر نمایند.	۱۰۱
۳۱	تسویف از ریشه ((سوف)) است ب معنای امروز و فردا کردن . کار امروز را به فردا انداختن است. به عبارت دیگ فرد گناهکار دائما به خود می گوید به زودی توبه میکنم و این گفته را آن قدر تکرار می کند تا این که دیگر میل به توبه در او خاموش می شود این حیله شیطان بیشتر برای گمراه کردن جوانان به کار می رود به او می گوید تو هنوز جوانی و فرصت توبه داری بالاخره در آینده می توانی توبه کنی اما این یک دام است و سبب عادت جوان به گناه می شود به طوری که ممکن است ترک گناه برایش سخت باشد.	۹۹
۳۲	توبه کننده تلاش میکند دیگر سراغ گناهی که از آن پشیمان شده است نرود زیرا انجام آن مساوی با شکستن توبه است که در آن صورت بازهم باید توبه کند به عبارت دیگر اگر توبه کننده حقیقتا توبه کرده باشد. گرچه ممکن است به آن گناه علاقه ای هم داشته باشد. سعی خواهد کرد در عمل از آن دوری کند یعنی از افراد، مکانها، موقعیتهایی که می تواند زمینه ساز شکل گیری گناه باشد دوری می کند.	۱۰۰
۳۳	دوره جوانی دوره انعطاف پذیری، تحول و دگرگونی و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف، تثبیت خوبی ها و خصلت هاست.اگر در روره جوانی خصلتهایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن آنها در پیری بسیار سخت و طاقت فرسا خواهد بود.مثال: صفاتناپسندی که در ما پدید می آیند. شبیه ریشه های نهایی است. که در خاک نفوذ می کنند و قوی تر می شوند . و کندن آن درخت بسیار سخت می شود.	۱۰۳

medicalstus.ir

	دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی **مستقر در استان کرمانشاه**
کتاب: دین و زندگی	**درس: هشتم (بازگشت)** / **طراحی توسط: ملک سادات هاشمی(استان قم)**
رشته: ادبیات و علوم انسانی	**پایه: دوازدهم انسانی** / **سال تحصیلی : ۱۴۰۴ –۱۴۰۳**

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	حدیث شریف« التّائبُ مِن الذّنبِ کَمَـنْ لا ذَنْبَ لَهُ» به چه موضوعی در باره توبه اشاره دارد؟	۹۶
۲	آیه شریفه «إِنّ اللّه یُحِبُّ التّوّابِینَ وَیُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِینَ» به کدام نکته در باره توبه اشاره دارد؟	۹۷
۳	بر اساس آیه :(قُل یا عِبَادِیَ ٱلَّذِینَ أَسرَفُواْ عَلَى أَنفُسِهِم لَا تَقنَطُواْ مِن رَّحمَةِ ٱللَّهِ إِنَّ ٱللَّهَ یَغفِرُ ٱلذُّنُوبَ جَمِیعًا » با توبه کدام گناهان پذیرفته می شود؟	۹۷
۴	تکرارتوبه اگرواقعی باشد چه اثری دارد؟	۹۷
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۵	تصمیم‌های جدید همواره برای تکمیل پیمان‌های قبلی و پیمودن ادامه راه نیست.	۹۴
۶	در توبه همیشه باز است و همواره توفیق توبه برای انسان‌ها میسر است.	۹۷
۷	باید توجه داشته باشیم که سراسر عمر ظرف زمان توبه است.	۱۰۳
۸	دوره جوانی دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی و خصلت‌ها است.	۱۰۳
۹	اگر کسی بعد از توبه کردن دوباره گناه کند باز هم می‌تواند توبه کند.	۹۸
۱۰	توبه در نوجوانی آسان‌تر است.	۹۷
	ج)گزینه صحیح	
۱۱	از نظر پیامبر(ص) محبوب‌ترین جوان نزد ایشان چه کسی است؟ الف_ برای زندگیش تلاش کند ب_ اهل تهذیب نفس باشد ج_ توبه کار باشد د_ به خلق خدا خدمت بیشتری بکند	۹۷
۱۲	کدام حیله شیطان باعث می‌شود تا گناه بر روح انسان غلبه کند که هیچ وقت قلبش از گناه پشیمان نشود الف_ بی‌اعتمادی نسبت به خدا ب _گام به گام کشاندن به سوی گناه ج _ ناامید کردن از رحمت الهی د_ به تاخیر انداختن توبه	۹۹
۱۳	از نظر امام خمینی(ره) بهار توبه چه زمانی است الف_ نوجوانی ب_ جوانی ج_ پیری د_ لحظه ارتکاب گناه	۱۰۳
۱۴	مهم‌ترین راه اصلاح و معالجه جامعه از انحراف‌های اجتماعی کدام است	۱۰۲

medicalstus.ir

	الف _بالا بردن ایمان به خدا ب_ انجام امر به معروف و نهی از منکر ج _انجام واجبات و ترک محرمات د_ توبه تک تک افراد جامعه	
۱۵	از نظر امام باقر علیه السلام شرط اصلی توبه کردن کدام است الف_ جبران تمام خطاها ب _پشیمانی زبانی ج_ گفتن زیاد استغفرالله به زبان د_ پشیمانی قلبی از گناهان	۹۶
۱۶	۶_ کدام گزینه از حقوق معنوی نمی‌باشد؟ الف _اگر با دروغ غیبت یا تهمت آبروی کسی در خطر باشد ب _ اگر قلب پدر یا مادری در اثر بی‌حرمتی فرزند شکسته شود ج_ اگر با راه انداختن شبکه اجتماعی گمراه کننده در فضای مجازی فساد در جامعه گسترش یابد د_ کسی که عمدا روزه ماه رمضان را باطل کند	۱۰۱
۱۷	سخن حضرت علی علیه السلام:« التّوبَةُ تُطهِّرُ القُلوبَ وتَغْسِلُ الذّنوبَ» به کدام گزینه اشاره دارد؟ الف) پیرایش یا تخلیه ب) انقلاب خود دانی برعلیه خود عالی	۹۷
	د)کشف ارتباط	
۱۸	مشخص کنید هر کدام از موارد سمت راست با کدام یک ار گزینه های سمت چپ ارتباط دارد.(در سمت چپ یک گزینه اضافه می باشد.) ۱ _آب که ازسرگذشت چه یک وجب چه صد وجب الف) دور کردن از رحمت الهی ۲ _توبه لفظی ب)گام به گام کشاندن به سوی گناه ۳_سخن گفتن از یک دوستی ساده ج)تلاش در جهت دور شدن از گناه ۴ _دوری از مکان و موقعیت‌هایی که می‌تواند زمینه ساز شکل‌گیری گناه باشد د)توبه در ایام پیری ه)جبران حقوق الهی و حقوق مردم	۹۹ ۱۰۳ ۱۰۰ ۱۰۰
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۹	توبه در لغت	۹۶
۲۰	تسویف	۹۹
	و)درک متن	
۲۱	**متن۱:** "خانم الف و ب همسایه بودند و دورهمی‌های زیادی داشتند. ولی متاسفانه از آن استفاده مفید نمی‌کردند و آن را به غیبت و حرف‌های بیهوده و سخن چینی سپری می‌کردند و اما بالاخره متوجه اشتباهات خود شدند و تصمیم به توبه گرفتند . خانم الف از فردای آن روز برای تغییر و توبه همه ی تلاشش را کرد ولی خانم ب گفت من هم بعدا توبه می کنم. و هموز فرصت دارم ." **سوال اول: فرق این دو خانم در توبه کردن چه بود؟** **سوال دوم راه فریب شیطان برای خانم ب چه بود؟** **متن۲:** "(وجیهه و لطیفه) دوستان قدیمی بودند اوقات زیادی را با هم می‌گذراندند از نظر درسی قوی ، ولی از نظر اعتقادات ضعیف بودند. در نماز و روزه کوتاهی می‌کردند و نسبت به حق دیگران اهمیتی نمی‌دادند و در سفنانشان	۹۹ ۹۹

medicalstus.ir

	غیبت و تمسخر دیگران وجود داشت یک روز سر کلاس ، صحبت‌های دبیر دینی جرقه ای در ذهن و قلب و روح و روان آنها ایجاد کرد. آنها تصمیم به تحقیق و مطالعه و پرسش از افراد آگاه گرفتند. هر دو پشیمان شدند و تصمیم گرفتند رفتارشان را اصلاح کنند .نماز وروزه‌های ترک شده را قضا کنند و به آن اهمیت دهند و از کسانی که حقوقشان را ضایع کرده‌اندحلالیت بطلبند." سوال اول : به نظر شما آیاتوبه این دو دوست قبول است؟ سوال دوم: وجیهه و لطیفه در کدام مرحله تکمیلی توبه بودند؟ سوال سوم : شما چه راهی برای حلالیت طلبیدن از کسانی که وجیهه و لطیفه به آنها دسترسی ندارند، دارید؟	۹۶ ۱۰۱
ز)پاسخ کوتاه		
۲۲	مراحل تکمیلی توبه را نام ببرید:	۱۰۰ ۱۰۱
۲۳	اگر مردم در برابر گناهان جامعه حساسیت نشان دهند و در برابر آنها بایستند و قصد اصلاح جامعه را داشته باشند چه نتیجه‌ای خواهد داشت؟	۱۰۲
۲۴	مهمترین حق خداوند بر بندگان چیست ؟	۱۰۱
۲۵	راه دور کردن بنده از توبه توسط شیطان کدام است؟	۹۸
۲۶	توبه در مورد بندگان خدا به چه معناست؟	۹۶
۲۷	توبه چگونه گناهان را به حسنات تبدیل می‌کند؟	۹۷
ح)پاسخ تشریحی		
۲۸	توبه اجتماعی به چه معناست؟	۱۰۱
۲۹	در چه صورت توبه انجام شده و گناه بخشیده می‌شود ؟	۹۶
۳۰	بی‌توجهی در انجام کدام وظیفه شرعی گناهان اجتماعی را محکم‌تر می‌کند چرا؟	۱۰۲
۳۱	اگر مردم در برابر گناهان جامعه کوتاهی کنند و اقدامات دلسوزان جامعه هم به جایی نرسد چه نتیجه‌ای خواهد داشت؟	۱۰۲
۳۲	اگر کسی حقوق مادی یا معنوی مردم را ضایع کرده و به آنها دسترسی ندارد باید چه کار کند؟	۱۰۱
۳۳	خداوند به حضرت داود علیه السلام نسبت به اشتیاقش در مورد توبه کنندگان چه فرمود؟	۹۴
۳۴	چهار مورد از بیماری‌ها و انحراف‌های اجتماعی که باید در همان مراحل اولیه اصلاح شود را بنویسید	۱۰۲
۳۵	عده‌ای می‌گویند که در جوانی گناه می‌کنند و بعداً از فرصت توبه استفاده می‌کند و خدا قبول می‌کند. آیا این عقیده صحیح است؟	۹۹
۳۶	حیله های شیطان برای دور کردن انسان از توبه را بنویسید	۹۸
۳۷	چرا به توبه تخلیه یا پیرایش می‌گویند؟	۹۶

ردیف	پاسخنامه سوالات	صفحه
الف) تدبر در آیات و حدیث		

medicalstus.ir

۱	پیرایش انسان از گناه با توبه	۹۶
۲	تکرار توبه واقعی موجب محبوب شدن نزد خداست	۹۷
۳	همه گناهان حتی شرک	۹۷
۴	اگر واقعی باشد نه تنها به معنای دور شدن از خداوند نیست بلکه موجب محبوب شدن انسان نزد خدا و جلب رحمت او می‌شود	۹۷
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۵	ص	۹۴
۶	غ	۹۷
۷	ص	۱۰۳
۸	غ	۱۰۳
۹	ص	۹۸
۱۰	غ	۹۷
	ج)گزینه صحیح	
۱۱	ج	۹۷
۱۲	د	۹۹
۱۳	ب	۱۰۳
۱۴	ب	۱۰۲
۱۵	د	۹۶
۱۶	د	۱۰۱
۱۷	الف	۹۶
	د)کشف ارتباط	
۱۸	۱-د ۲- و ۳-الف ۴-ب	۹۹ ۱۰۳ ۱۰۰ ۱۰۰
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۹	توبه در لغت به معنای بازگشت است	۹۶
۲۰	به معنای امروز و فردا و کار امروز را به فردا انداختن(به تاخیر انداختن توبه)	۹۹
	و)درک متن	

medicalstus.ir

۲۱	درک متن اول: سوال اول: تو به خانم الف واقعی بود و قصد ترک و جبران کرد و فریب وسوسه شیطان را نخورد. ولی خانم ب کمی جوان‌تر بود فریب خورد و همان لحظه توبه نکرد. سوال دوم: تسویف شیطان این راه فریب را در مورد جوانان به کار می‌برد و می‌گوید تو هنوز جوانی و فرصت داری بعداً توبه کن درک متن دوم سوال اول: بله زیر ا توبه زمانی محقق می‌شود که شخص پشیمان شده و قصد انجام آن را نداشته باشد. سوال دوم: مرحله دوم جبران حقوق الهی و حقوق مردم سوال سوم: به نیابت از آنان صدقه دهد و برای آنان دعای خیر و طلب آمرزش کند.	۹۹ ۹۶
	ز)پاسخ کوتاه	
۲۲	تلاش در جهت دور شدن از گناه جبران حقوق الهی و حقوق مردم	۱۰۰ ۱۰۱
۲۳	به آسانی می‌توانند مانع گسترش گناهان شوند	۱۰۲
۲۴	حق اطاعت و بندگی اوست	۱۰۱
۲۵	حیله و فریب	۹۸
۲۶	بازگشت از گناه به سوی خدا و قرار گرفتن در دامن عفو و غفران او	۹۶
۲۷	اگر به دنبال توبه ایمان و عمل صالح بیاید	۹۷
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۸	جامعه اگر در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شد نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح یعنی نیازمند توبه اجتماعی است	۱۰۱
۲۹	همین که انسان بعد از انجام گناه در دل احساس پشیمانی کند و زبان حالش این باشد که چقدر بد شد چرا به فرمان خدا بی‌توجهی کردم دیگر این کار را انجام نمی‌دهم توبه انجام شده و گناه بخشیده می‌شود امام باقر علیه السلام می‌فرماید: د برای توبه کردن پشیمانی کافی است	۹۶
۳۰	انجام امر به معروف و نهی از منکر زیرا اگر مردم در انجام آن کوتاهی کنند گناهان اجتماعی قوی‌تر و محکم‌تر می‌شود و در تمام سطوح جامعه نفوذ می‌کند	۱۰۲
۳۱	اصلاح آن مشکل می‌شود و نیاز به تلاش‌های بسیار و فعالیت‌های اساسی و زیربنایی پیدا می‌شود تا آنجا که ممکن است نیاز باشد انسان‌های بزرگی جان و مال خود را تقدیم کنند تا جامعه را از تباهی برهانند و مانع خاموشی کامل نور هدایت شوند	۱۰۲
۳۲	اگر به آنان دسترسی ندارد به نیابت از آنان صدقه دهد و برایشان دعای خیر و طلب آمرزش نماید	۱۰۱
۳۳	ای داود اگر آنان که از من روی گردانده‌اند می‌دانستند که چگونه انتظار آنها را می‌کشم و شوق بازگشتشان را دارم بدون شک از شوق آمدن من به سوی من جان می‌دادند و بند بند وجودشان از محبت من از هم می‌گسست	۹۴
۳۴	ربا خواری ،رشوه گرفتن بی‌توجهی به عفاف و پاکدامنی، ظلم کردن و ظلم پذیری، اطاعت از غیر خدا	۱۰۲

medicalstus.ir

۳۵	درست است که هر وقت برگردیم خدا قبولمان می‌کند اما اگر انسان غرق گناه شود دیگر معلوم نیست که میل به توبه پیدا کند شاید گناه به قدری بر روحش غلبه کند که هیچ وقت قلبش از گناه پشیمان نشود و وقتی پشیمانی قلبی نباشد توبه‌ای صورت نگرفته	۹۹
۳۶	ناامید کردن از رحمت الهی ، به تاخیر انداختن توبه، گام به گام کشاندن به سوی گناه	۹۸
۳۷	۱۰_ گناه آلودگی است و تو به پاک شدن از آلودگی‌هاست توبه گناهان را از قلب خارج می‌کند و آن را شستشو می‌دهد به همین جهت این عمل را پیرایش یا تخلیه می‌گویند	۹۶

	دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی مستقر در استان کرمانشاه
کتاب: دین و زندگی	**درس: هشتم (بازگشت)** — **طراحی توسط : مریم رحیمی اصل (استان قزوین)**
رشته: ادبیات و علوم انسانی	**پایه: دوازدهم** — **سال تحصیلی : ۱۴۰۴ –۱۴۰۳**

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	با تدبر در آیه شریف " لا تَقنَطوا مِن رَحمَه الله اِنَّ اللهَ یَغفِرُ الذُّنوبَ جَمیعا" با توبه کدام گناهان بخشیده می شود؟	۹۷
۲	حدیث "التَّوبَهُ تُطَهِّرُ القُلوبَ وَ تُغَسِّلُ الذُّنوبَ" به کدام عمل اخلاقی اشاره می کند؟	۹۷
۳	حدیث شریف امام باقر(ع) که می فرمایدبرای توبه کردن پشیمانی کافی است " بیانگر چه موضوعی است ؟	۹۶
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۴	در توبه خود دانی انسان علیه خود عالی اوانقلاب می کند .	۹۵
۵	توبه یک تصمیم جدید برای پیمان های قبلی و پیمودن ادامه راه است.	۹۴
۶	راه انداختن شبکه های مجازی گمراه کننده سبب ضایع شدن حقوق مادی افراد است.	۱۰۱
۷	خداوند کسی را که فورا از گناه خود ناراحت می شود و بسیار توبه می کند دوست دارد .	۹۸
	ج)گزینه صحیح	
۸	بر اساس آموزه های دین اسلام، در چه صورتی توبه انجام گرفته و گناه بخشیده می شود؟ الف) با ترک گناه. ب)با گفتن زبانی "استغفرالله" ج)پشیمانی از انجام گناه	۹۶
۹	درباره زمان توبه کدام مورد صحیح است. الف)زمانی که امکان توبه بیشتر، انجام آن آسان تر و جبرانش راحت‌تر باشد. ب) وقتی که خصلت ها در انسان تثبیت شده باشد و انعطاف آدمی کم شده باشد .	۱۰۳
	د)تعریف اصطلاحات	

medicalstus.ir

۱۰	توبه در اصطلاح دینی:	۹۶
۱۱	تسویف :	□□

ه)کشف ارتباط

۱۲	معین کنید هر یک از عبارت های سمت راست با کدام یک از عبارت های سمت چپ ارتباط دارد؟ (در سمت چپ یک مورد اضافی است) ۱)شکل عمل مطابق فرمان خدا. الف) حق الناس ۲)خلوص نیت. ب) حقیقت توبه ۳)بی حرمتی به پدر و مادر. ج) توبه اجتماعی ۴)پشیمانی از گذشته. د) حسن فاعلی ه) حسن فعلی	۱۰۱- ۱۰۲- ۱۰۳

و)درک متن

۱۳	با توجه به متن به سوالات زیر پاسخ دهید *سعید دانش آموز دبیرستانی است که به واسطه ارتباط با برخی از دوستان دچار گناهی شده، آن ها را تکرار می‌کنددر ماه مبارک رمضان مسعود، دوست دیگر سعیداز وی می خواهد که با او در مجالس دعا و عبادات شرکت کند اما سعید می گوید: من گناهان بزرگی مرتکب شده ام و در آن مجالس و نزد خدا جایگاهی ندارم .* الف) مسعود چگونه می تواند سعید را متقاعد کند که با او در مجالس و محافل دعا شرکت کند؟ ب) با توجه به پشیمانی های مکرر سعید و تکرار گناه او چگونه می تواند به سمت خدا بازگردد؟	۹۸

ز)پاسخ کوتاه

۱۴	مهمترین حق خداوند بر بنده چیست؟	۱۰۱
۱۵	انسان گناهکار در چه صورت توبه نکرده است؟	۹۶
۱۶	فردی که به مردم ستم کرده است در هنگام توبه چه حقوقی را باید جبران کند؟	۱۰۱
۱۷	راه اصلاح جامعه بیمارعمل به کدام وظیفه شرعی است؟	۱۰۲

ح)پاسخ تشریحی

۱۸	مراحل تکمیل توبه را نام ببرید.	۱۰۰
۱۹	انجام توبه چه زمانی راحت‌تر است ؟ چرا؟	۱۰۳
۲۰	دو مورد از حقوق معنوی انسان ها را که موجب حق الناس می شود را نام ببرید.	۱۰۱
۲۱	برای اینکه انسان متوجه زشتی گناه و قبح آن نشود و اقدام به توبه نکند شیطان از چه روشی استفاده میکند؟ توضیح دهید.	۱۰۰
۲۲	تا چه زمانی برای توبه کردن مهلت داریم؟	۱۰۳
۲۳	در صورت کوتاهی مردم در برابر گسترش گناهان اجتماعی یا ایستادگی در برابر آنها چه نتایجی حاصل می شود ؟	۱۰۲
۲۴	توبه اجتماعی را با ذکر مثالی توضیح دهید.	۱۰۱

medicalstus.ir

ردیف	پاسخنامه سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	با توبه همه گناهان حتی شرک آمرزیده می شود.	۹۷
۲	پیرایش یا تخلیه	۹۷
۳	حقیقت توبه	□□
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۴	نادرست	۹۵
۵	نادرست	۹۴
۶	نادرست	۱۰۱
۷	درست	۹۸
	ج)گزینه صحیح	
۸	(ج)	۹۶
۹	(الف)	۱۰۳
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۰	توبه در اصطلاح دینی به معنای بازگشت از گناه به سوی خداوند و قرار گرفتن در دامن عفو و غفران او	□□
۱۱	تسویف از ماده سوف به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است .به عبارت دیگر گناهکار دائما با خود می گوید به زودی توبه می کند و این گفته را آنقدر تکرار می کند تا اینکه دیگر میل به توبه در او خاموش می شود .	□□
	د) کشف ارتباط	
۱۲	۱(ه) ۲(د) ۳(الف) ۴(ب)	۱۰۱-۱۰۳
	و)درک متن	
۱۳	(الف) به او کمک می کند تا توبه کند . (ب) سعید باید به این نکته توجه کند که با توبه همه گناهان آمرزیده می شود و اگر تکرار توبه واقعی باشد موجب محبوبیت او نزد خداوند جلب رحمت او می شود	۹۸
	ز)پاسخ کوتاه	
۱۴	حق اطاعت و بندگی اوست	۱۰۱
۱۵	اگر کسی با زبان استغفرالله بگوید اما در قلبش پشیمان نباشد توبه نکرده است	۱۰۳
۱۶	حقوق مادی یا معنوی آن ها را تا حد توان ادا کند	۱۰۱

medicalstus.ir

۱۷	امر به معروف و نهی از منکر	□□ □
	ح)پاسخ تشریحی	
۱۸	تلاش در جهت دور شدن از گناه جبران حقوق الهی و حقوق مردم	۱۰۰
۱۹	دوره جوانی زیرا اگر در دوره جوانی خصلت های در انسان پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن آن ها در پیری سخت و طاقت فرسا خواهد بود صفات ناپسندی که در ما پدید می آیند مانند ریشه نهالی هستند که در ابتدا نفوذ کمی در خاک دارد اما هر قدر زمان می گذرد نفوذ آن بیشتر می شود و قوی تر می گردد تا جایی که کندن آن درخت بسیار سخت می گردد	۱۰۳
۲۰	۱)با توزیع یا راه انداختن یک شبکه اجتماعی گمراه کننده در فضای مجازی فساد و تباهی در جامعه گسترش یافته ۲)اگر با دروغ و غیبت و تهمت آبروی انسانی ریخته شده باشد	۱۰۱
۲۱	روش گام به گام کشاندن به سوی گناه اینکه شیطان برای کشاندن انسان به شقاوت او را آهسته و گام به گام به سمت گناه می کشاند تا در این فرایند تدریجی متوجه زشتی گناه و قبح آن نشود و اقدام به توبه نکند .	۱۰۰
۲۲	سراسر عمر طرف زمان توبه است اما بهترین زمان برای توبه دوره ای است که امکان توبه بیشتر و انجام آن آسان‌تر و جبران گذشته راحت‌تر است .	۱۰۳
۲۳	اگر کوتاهی کنند گناهان اجتماعی قوی تر و محکم تر می شود و در تمام سطوح جامعه نفوذ می کند و اگر ایستادگی کنند به آسانی می توانند مانع گسترش گناهان شوند .	۱۰۲
۲۴	اگر جامعه در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت خداوند خارج شود نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح اجتماعی است یعنی نیازمند توبه است . انحراف های اجتماعی باید در همان مراحل ابتدایی خود اصلاح شوند تا گسترش نیابند . رباخواری رشوه گرفتن بی توجهی به عفاف و پاکدامنی ظلم کردن و ظلم پذیری و اطاعت از غیر خدا از جمله این بیماری‌ها و انحرافات است مهمترین راه اصلاح جامعه ز این بیماری‌ها انجام دادن وظیفه امر به معروف و نهی از منکر است	۱۰۱

	دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی **مستقر در استان کرمانشاه**	
کتاب: دین و زندگی	**درس: نهم(زندگی در دنیای امروز و عمل به احکام الهی)**	**طراحی توسط : نسیمه قادریان(استان کرمانشاه/ نوسود)**
رشته: ادبیات و علوم انسانی	**پایه: دوازدهم**	**سال تحصیلی : ۱۴۰۴ –۱۴۰۳**

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	منظور از «تزکیهٔ نفس»، در آیهٔ شریفه «قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا» چیست؟	۱۰۸

medicalstus.ir

۲	با توجه به عبارت قرآنی «أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ» نتیجهٔ بنای زندگی بر پایهٔ تقوای الهی و خشنودی خداوند چیست؟	۱۰۹
۳	مطابق آیهٔ شریفه «يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا» چرا مسلمانان از منفعتی که شراب و قمار برای آنها داشت صرف‌نظر کردند؟	۱۱۲
۴	در حدیث شریف «عبادت ده جزء دارد که نُه جزء آن، کسب و کار حلال است.» چرا پیامبر نُه جزء از عبادت را کسب روزی حلال می‌داند؟	۱۱۷
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۵	خداوند کسانی که زندگی خود را بر برنامهٔ غیر دینی بنا کرده اند، ظالم می نامد.	۱۱۰
۶	ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع بازگشت به دوران جاهلیت است.	۱۱۲
۷	مبنای عمل به احکام دین فهمیدن حکمت آنهاست.	۱۱۰
۸	ورزش کردن به قصد آمادگی برای انجام وظایف الهی واجب است.	۱۱۱
۹	فراگیری یک عمل دلیل بر گناه محسوب نکردن آن نیست.	۱۱۲
۱۰	استفاده از ابزارها و آلات موسیقی برای اجرای سرودها و برنامه های فرهنگیِ مفید مستحب است.	۱۱۵
	ج) گزینه صحیح	
۱۱	استخراج و استنباط احکام اسلامی متناسب با شرایط جدید زندگی از وظایف چه کسانی است؟ الف) دانشمندان علوم تجربی ب) فقها و متجهدین ج) حکما	۱۱۱
۱۲	در زمینه احکام الهی کدام گزینه درست نیست؟ الف) میان سعادت انسان و احکام دین ارتباط و هماهنگی برقرار است. ب) برای فهم حکمت احکام الهی از علوم مختلف می‌توان کمک گرفت. ج) دانستن احکام الهی بر همه واجب است.	۱۱۰
۱۳	در چه صورتی نخریدن کالاهای خارجی واجب است؟ الف) سبب وابستگی کشور شود. ب) موجب رواج مصرف گرایی شود. ج) باعث خروج ارز از کشور شود.	۱۱۷
	د) کشف ارتباط	
۱۴	ارتباط موارد سمت راست و چپ را تعیین کنید. (در سمت چپ یک مورد اضافی است.) الف) شرط بندی در بازی ها و ورزش های معمولی ۱) واجب ب) شرکت در جشن های مذهبی و ملی برای تقویت دین ۲) واجب کفایی ج) اجتناب از ورزشی که همراه با قمار یا زیان آور باشد. ۳) حرام ۴) مستحب	۱۱۶-۱۱۱
	ه) تعریف اصطلاحات	

medicalstus.ir

۱۵	قاعدهٔ نفی سبیل:	۱۱۰
۱۶	حکمتِ (حکم شرعی):	۱۱۵
	و) درک متن	
۱۷	*خدیجه دانشجوی سال آخر کارشناسی ارشد در رشتهٔ جامعه شناسی است، او به دلیل اینکه همزمان با تحصیل مشغول به کار در یک مرکز مشاوره است، فرصت کافی برای کار بر روی پایان نامهٔ ارشد را ندارد. او تصمیم گرفته از یک سایت پایان‌نامه خریداری کند که قبلا توسط شخص دیگری نوشته شده و این شخص اجازه استفاده از پایان‌نامهٔ خود را به کسی نداده است.* **۱) از نظر شرعی حکم این عمل خدیجه چیست؟** **۲) نظر مراجع در مورد حق نشر و کپی رایت را بنویسید.**	۱۱۵
۱۸	**متن: حمید فرد دینداری اســـت. او در محیطی زندگی می‌کند که اکثر اطرافیان او عادت‌ها و رفتارهایی دارند که با دستورات دینی در تعارض است و زندگی آنها بر اساس دستورات الهی شکل نگرفته است و این تعارض، رعلیت قوانین الهی را برای او دشـــوار کرده اســـت. اما از آنجا که حمید ایمان دارد این قوانین، فرمان‌های خداست، با اعتماد به نفس بالا و توکل بر خدا به دین خود عمل می‌کند.** **۱) چرا حمید با وجود سختی شرایط همچنان به احکام دین پایبند است؟** **۲) عملکرد افرادی مانند حمید چه اثراتی به دنبال دارد؟**	۱۱۳
	ز) پاسخ کوتاه	
۱۹	در چه صورت فراهم کردن امکانات ورزشی و بازی ها واجب کفایی است؟	۱۱۶
۲۰	فراهم کردن زیر ساخت های لازم برای پایگاه های ارتباطی بومی توسط دولت اسلامی چه حکمی دارد؟	۱۱۵
۲۱	لازمه ورود یک تاجر به کسب و کار حلال، آشنایی با چیست؟	۱۱۷
۲۲	وظیفهٔ مجموعهٔ افراد جامعه در برابر اشرافی گری مسئولین و فساد اداری و مالی چیست؟	۱۱۷
۲۳	امروزه کشور های سلطه‌گر از چه طریقی کنترل اقتصادی سایر کشور ها را به‌دست می‌گیرند؟	۱۱۸
۲۴	چرا هر نوع تجارتی که به نفع رژیم صهیونیستی باشد، حرام است؟	۱۱۸
	ح) پاسخ تشریحی	
۲۵	دو مورد از اسیب های قمار ودلیل حرام بودنش در اسلام را بنویسید؟	۱۱۲
۲۶	چرا از دیدگاه اسلام «ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع» حرام است؟	۱۱۲
۲۷	طبق نظر اسلام واجب و حرام بودن تولید، توضیع و تبلیغ فیلم ها، لوح های فشرده و سایر رسانه ها را شرح دهید.	۱۱۴-۱۱۵
۲۸	دین اسلام از مسلمانان در عرصهٔ سلامتی و ورزش چه می خواهد؟ توضیح دهید.	۱۱۶
۲۹	مسئولین کشور برای تحقق چه اهدافی باید اقتصاد را مدیریت کنند؟	۱۱۷
۳۰	چرایی وجوب اجتناب مسئولین از زندگی اشرافی و تجمل گرایی را تبیین کنید؟	۱۱۷

medicalstus.ir

ردیف	پاسخنامه سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	توبه از گناهان عمل به سایر دستوراتی که خداوند فرمان داده است. یا (عمل نمودن به دستورات عبادی و اخلاقی)	۱۰۸
۲	زندگی سالم در دنیا سعادت و نیکبختی اخروی و ابدی	۱۰۹
۳	تا مرتکب گناه نشوند یا (گناه و ضررشان بیشتر از منفعتشان است.)	۱۱۲
۴	به دلیل آثار مثبتی که روزی حلال در زندگی فرد و تربیت فرزندان دارد و همچنین به رونق اقتصاد کشور کمک می‌کند.	۱۱۷
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۵	درست	۱۱۰
۶	درست	۱۱۲
۷	نادرست	۱۱۰
۸	نادرست	۱۱۱
۹	درست	۱۱۲
۱۰	نادرست	۱۱۵
	ج) گزینه صحیح	
۱۱	ب	۱۱۱
۱۲	ج	۱۱۰
۱۳	الف	۱۱۷
	د) کشف ارتباط	
۱۴	الف) ۳ (حرام) ب) ۴ (مستحب) ج) ۱ (واجب)	۱۱۶-۱۱۱
	ه) تعریف اصطلاحات	
۱۵	جلوگیری از سلطه بیگانگان بر کشور در همه زمینه ها نظیر سلطه رسانه ای ، ارتباطی و...	۱۱۰
۱۶	هر دستور خاص خداوند، دلایل خاص خود را دارد که «حکمت» آن حکم و دستور نامبده می‌شود.	۱۱۵
	و) درک متن	
۱۷	۱) حرام است.	۱۱۵

medicalstus.ir

	۲) طبق نظر همهٔ مراجع، اگر تولید کننده یک اثر، تکثیر و کپی آن اثر را جایز نداند تکثیر آن حرام است. خرید و استفاده از این آثار نیز حرام است.	
۱۸	۱) چون ایمان دارد این قوانین، فرمان‌های خداست. ۲) زمینه را برای آگاهی دیگران نسبت به اسلام فراهم می نماییم و از اسلاممان در صحنه عمل و زندگی دفاع می‌کنیم.	۱۱۳
	ز) پاسخ کوتاه	
۱۹	اگر برای دور کردن افراد جامعه از فساد و بی بندو باری های دنیای امروز ضرورت یابد.	۱۱۶
۲۰	واجب	۱۱۵
۲۱	آشنایی با احکام تجارت در اسلام یا (آشنایی با احکام شرعی تجارت)	۱۱۷
۲۲	با پیروی از پیامبر (صلی الله علیه و سلم) (۲۵/.) و امر به معروف و نهی از منکر روابط اقتصادی را سالم نگه دارند.	۱۱۷
۲۳	امروزه کشور های سلطه گر می کوشند تا از طریق برقراری روابط تجاری هدفمند، کنترل اقتصادی سایر کشور ها را به‌دست بگیرند و آنها را به خود وابسطه نمایند و استقلال آنان را از بین ببرند.	۱۱۸
۲۴	چون رژیم صهیونیستی، سرزمین مسلمانان را به کمک انگلستان در سال های قبل به زور تصرف کرده و در آنجا غاصبانه یک کشور تشکیل داده است.	۱۱۸
	ح) پاسخ تشریحی	
۲۵	قمار یک کار بیهوده است – پول و ثروت مردم را در کاری که هیچ فایده ای برای جامعه ندارد به کار می‌گیرد– میان برنده و بازنده کینه و دشمنی ایجاد می‌کند.	۱۱۲
۲۶	تا هیچ‌گاه موقعیت خانواده متزلزل نشود و سلامت جسمی و روحی انسان ها به خطر نیفتد.	۱۱۲
۲۷	اگر به منظور گسترش فرهنگ و معارف اسلامی و مبارزه با تهاجم فرهنگی و ابتذال اخلاقی باشد، از مصادیق عمل صالح و از واجبات کفایی و داراری پاداش اخروی است. اگر در بر دارندهٔ تصاویر و متونی هستند که موجب انحراف و فساد می‌شوند و یا در بر دارندهٔ موسیقی مطرب و مناسب با مجالس لهو و گناه باشند از گناهان بزرگ شمرده می‌شود و خرید و فروش آنها حرام است. همچنین تماشا کردن و گوش دادن به آنها نیز حرام است.	۱۱۴
۲۸	دین اسلام از مسلمانان می خواهد برای سلامتی و تندرستی خود بکوشند و از هر کاری که تندرستی را به خطر می اندازد، دوری کنند علاوه بر این خوب است هر مسلمانی بکوشد تا بدنی قوی و نیرومند داشته باشد تا در زندگی از سلامت برخوردار باشد و بتواند بهتر فعالیت کند و در هنگام خطر و مبارزه با دشمنان دین پیروزمندانه عمل نماید.	۱۱۶
۲۹	استقلال اقتصادی و عدم سلطه و نفوذ بیگانگان - پیشروی به سوی عدالت و قسط و کاهش فاصلهٔ طبقاتی - حرکت به سوی آبادانی وعمران در عین دوری از دنیازدگی و تجملگرایی	۱۱۷
۳۰	اشرافی گرایی، تجمل گرایی برخی از مسئولین و فساد اداری و مالی، یکی از مهم ترین عوامل عقب ماندگی اقتصادی و به وجودآمدن فاصله طبقاتی است که علاوه بر آثار منفی اقتصادی باعث بی اعتمادی و رواج تجمل گرایی و مصرف گرایی در میان مردم می شود بنا براین بر مدیران کشور واجب است که از این شیوه ی زندگی اجتناب کنند ودبا اسوه قرار دادن خود، دیگران را به سوی یک اقتصاد سالم دعوت کنند.	۱۱۷

medicalstus.ir

	دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی **مستقر در استان کرمانشاه**
کتاب: دین و زندگی	**درس: نهم (زندگی در دنیای امروز و عمل به احکام الهی)** / **طراحی توسط : ملیکه عرب پور(استان کرمان)**
رشته: ادبیات و علوم انسانی	**پایه: دوازدهم** / **سال تحصیلی : ۱۴۰۴ –۱۴۰۳**

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	پیام آیه را بنویسید. ((قَد اَفلَحَ مَن زکّاها))	۱۰۸
۲	((یا مَعشَرَ التُّجّارِ ، اَلفِقَهَ ، ثُمَّ المَتجَرَ)) این حدیث بیانگر چه چیزی است؟	۱۱۷
۳	((اَفَمن اَسَّسَ بنیانهُ عَلی تَقوی مِنَ اللهِ و رضوانِ خَیرٌ اَم مَن اَسَّسَ بُنیانَهُ عَلی شَفا جُروفٍ هارٍ فَا نهارَ بهِ فی نارِ جَهَنَّم واللهُ لا یهدیِ القَومَ الظّالمینَ)) با توجه به آیه سوالات زیر را پاسخ دهید. الف) زندگی محکم و استوار بر چه پایه هایی بنا میشود؟ ب) چرا خداوند کسانی را که زندگی خویش را بر لبه پرتگاه بنا کرده اند ظالم نامیده است؟	۱۱۰
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۴	قران کریم رمز سعادت و رستگاری ما را تزکیه نفس دانسته است. ص غ	۱۰۸
۵	احکام و قوانین دین اسلام فقط سعادت و نیک بخشی اخروی و ابدی را تأمین میکند. ص غ	۱۰۹
۶	هر دستور خداوند دلایل خاص خود را دارد که «حکمت» آن حکم و دستور نامیده میشود. ص غ	۱۱۰
۷	باید ها و نباید های دینی را نمیتوان با قوانین بشر مقایسه کرد. ص غ	۱۰۹
۸	زندگی دینی تنها شیوه مطمئن و قابل اعتمادی است که پیش روی هر انسان خردمند و عاقبت اندیشی قرار دارد. ص غ	۱۰۹
۹	میان سعادت انسان در دنیا و جهان آخرت و باید ها و نباید های دین ارتباط و هماهنگی برقرار است. ص غ	۱۱۰
۱۰	فرهنگ ، روح حاکم بر جامعه و نشان دهنده هویت و شخصیت آن است. ص غ	۱۱۴
	ج)گزینه صحیح	
۱۱	اگر ورزش و بازی های ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد و بی بند و باری های دنیای کنونی ضرورت یابد ، فراهم کردن امکانات آن چه حکمی دارد؟الف) مستحب است ب) واجب کفایی است	۱۱۶
۱۲	اگر مصرف کالاهای خارجی سبب وابستگی کشور شود چه حکمی دارد؟	۱۱۷

medicalstus.ir

	الف) واجب است از خرید آن خودداری شود ب) خریداری کردن آنها اشکال ندارد	
۱۳	اگر ورزش به قصد آمادگی برای انجام وظایف الهی باشد چه حکمی دارد؟ الف) واجب است ب)مستحب است	۱۱۱

د)کشف ارتباط

۱۴	۱- قران کریم رمز سعادت و رستگاری ما را آن دانسته ۲- حکم شرط بندی درباره بازی ها و ورزش های معمولی ۳- قبل از ورود به عرصه کار باید با آن آشنا شویم ۴- حکم استفاده از موسیقی سنتی یا غیر سنتی و مدرن ۵- مانع سلطه رسانه ای و ارتباطی بیگانگان ۶- تولید فیلم های سینمایی و تلویزیونی به نیت اعتلای فرهنگ اسلامی ۷- اسلام فقط ورزشی که همراه با آن باشد بد میشمارد و منع میکند ۸- شیوه مطمئن و قابل اعتمادی که پیش روی هر انسان خردمندی است ۹- روح حاکم بر جامعه نشان دهنده هویت و شخصیت آن است ۱۰-هر دستور خداوند دلایل خاص خود را دارد که به آن میگویند	الف) جایز_حلال ب) زندگی دینی ج) قمار د) تزکیه نفس ک) حکمت ل) احکام تجارت م) فرهنگ هـ) واجب کفایی و) حرام ی) نفی سبیل	۱۰۸ ۱۱۶ ۱۱۷ ۱۱۵ ۱۱۵ ۱۱۴ ۱۱۱ ۱۰۹ ۱۱۴ ۱۱۰

ه)تعریف اصطلاحات

۱۵	الف) تعریف فرهنگ: ب) واجب کفایی:	۱۱۴

و)درک متن

۱۶	"*یکی از انحرافات قبل از اسلام که امروزه هم در برخی جوامع رایج شده است ، ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع است. رواج این ارتباط بازگشتی به دوران جاهلیت است و بنیان خانواده را متزلزل میکند. در کشورهایی که این قبیل رابطه ها وجود دارد خانواده استحکام خود را از دست داده و فرزندان تک سرپرست فراوان شده اند. قران کریم در همان زمان نزول که این عمل فراوان بود در مقابل آن ایستاد و آن را گناه کبیره شمرد و راه های آسان و بدون گناه برای ارتباط جنسی پیشنهاد داد تا هیچ گاه موقعیت خانواده متزلزل نشود و سلامت جسمی و روحی انسان ها در خطر نیفتد.*" الف) یکی از انحرافات قبل از اسلام چه چیز بود و بازگشت به این ارتباط چه عواقبی دارد؟ ب) قران کریم چه پیشنهادی در این زمینه دارد و چرا؟ ج) در کشورهایی که این نوع رابطه ها وجود دارد چه آسیب هایی میبینند؟	۱۱۲

ز)پاسخ کوتاه

۱۷	هر نوع تجارتی که به نفع رژیم صهیونیستی باشد چه حکمی دارد؟	۱۱۸

medicalstus.ir

۱۸	یکی از مهم ترین عوامل عقب ماندگی اقتصاد و فاصله طبقاتی را بنویسید.	۱۱۷
۱۹	چرا باید با احکام تجارت آشنا شویم؟	۱۱۷
۲۰	سبک زندگی اقتصادی در عصر امروز مبتنی بر چه چیزی است؟	۱۱۶
۲۱	تزکیه نفس چه زمانی اتفاق میافتد؟	۱۰۸
۲۲	برای تداوم تزکیه نفس چه باید کرد؟	۱۰۸
۲۳	احکام و قوانین دین اسلام چه آثار و فوایدی دارد؟	۱۰۹
۲۴	خداوند برای منع یک عمل به چه چیزی نگاه میکند؟	۱۱۱
۲۵	((و بسا چیزی را خوش نمی‌دارید و آن برای شما خوب است و بسا چیزی را دوست می‌دارید و آن برای شما بد است و خدا میداند و شما نمیدانید)) این آیه قران بانگر چه چیزی است؟	۱۱۱
۲۶	ایجاد پایگاه های اینترنتی و شبکه های اجتماعی در فضای مجازی به منظور اشاعه ی فرهنگ و معارف اسلامی و مقابله با اندیشه های کفر آمیز و ابتذال اخلاقی چه حکمی دارد؟	۱۱۵
۲۷	یکی از مهمترین ابزارهای کشورهای سلطه گر برای تسلط بر دیگر کشورها کدام است؟	۱۱۵
۲۸	مرکز وسایل ارتباطی کشورهای سلطه گر در کشورهایی نظیر کدام کشور و صاحبان آنها چه کسانی هستند؟	۱۱۵
۲۹	برای مانع شدن سلطه رسانه ای و ارتباطی بیگانگان چه باید کرد؟	۱۱۵
۳۰	وظیفه ما در برابر منع سلطه رسانه ای و ارتباطی چیست؟	۱۱۵
۳۱	دولت روابط اقتصادی با کشورهای سلطه گر را چگونه باید تنظیم کند؟	۱۱۸
	ح)پاسخ تشریحی	
۳۲	امروزه کشورهای سلطه گر چگونه کشورهای دیگر را به خود وابسطه میکنند؟	۱۱۸
۳۳	مسئولین کشور در مدیریت اقتصاد کشور چه اهدافی را باید دنبال کنند؟	۱۱۷
۳۴	چرا مسئولین و مدیران کشور باید از اشرافی گری و تجمل گرایی اجتناب کنند؟	۱۱۷
۳۵	حکم شرط بندی چیست؟	۱۱۶
۳۶	شرکت در مجالس شادی مانند جشن عروسی ، جشن های مذهبی و ملی چه حکمی دارد؟	۱۱۵
۳۷	تولید ، توزیع و تبلیغ لوحه های فشرده چه هنگام از گناهان بزرگ شمرده میشوند و خرید و فروش آنها چه حکمی دارد؟	۱۱۵
۳۸	حق نشر ، حق تکثیر یا کپی رایت به چه معناست؟ نظر مراجع دینی در این مورد چیست؟	۱۱۴
۳۹	فرهنگ یعنی چه و نوع و اجزا و عناصر فرهنگی هر جامعه نشان دهنده چیست؟	۱۱۴
۴۰	معیار های اصلی تشخیص ارزشمندی و فرهنگ برتر جوامع را بنویسید.	۱۱۴
۴۱	سه مورد از انحرافات قبل از اسلام که امروزه فراگیر شده اند کدامند؟	۱۱۲
۴۲	آیا میان نعمت های الهی در آخرت و احکام دین ارتباط و هماهنگی وجود دارد؟	۱۱۰
۴۳	چرا باید به همه احکام و دستورات خداوند عمل شود؟ اهمیت این موضوع در چیست؟	۱۱۰
۴۴	گاهی از طریق علم علت احکامی که نمیدانیم بدست می آوریم آیا اسلام این تلاش را تأیید میکند؟	۱۱۰

medicalstus.ir

۴۵	چرا خداوند در احکام دین خطرات انحرافی را گوشزد کرده است؟	۱۱۰
۴۶	نگاه اسلام در مورد ورزش چیست؟ در احکام اسلامی چه ورزشی منع شده است؟	۱۱۰ ۱۱۱
۴۷	رفتار پیامبران و فقه ها و مجتهدین در برابر تمایلات انحرافی جامعه چگونه بوده؟	۱۱۱
۴۸	چرا دین اسلام قمار را حرام شمرده است و انسان ها را از آن منع کرده است؟	۱۱۲

ردیف	پاسخنامه سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	تزکیه نفس رمز رستگاری است.	۱۰۸
۲	برای آشنایی با حلال و حرام در کسب و کار باید قبل از ورود به عرصه کار و کسب با احکام تجارت آشنا شویم. مخاطب این حدیث تاجران و بازرگانان هستند.	۱۱۷
۳	الف: پرهیزکاری و تقوا – طلب خشنودی خداوند ب: زیرا با عمل نکردن به دستورات خدا و گرفتار شدن به گناه خود را از زندگی خوب دنیایی و زندگی جاودانه سرشار از نعمت و آسایش اخروی محروم کرده اند و در واقع به خود ظلم کرده اند.	۱۱۰
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۴	درست	۱۰۸
۵	نادرست	۱۰۹
۶	درست	۱۱۰
۷	درست	۱۰۹
۸	درست	۱۰۹
۹	درست	۱۱۰
۱۰	درست	۱۱۴
	ج)گزینه صحیح	
۱۱	ب) واجب کفایی	۱۱۶
۱۲	الف) واجب است از خرید آن خودداری شود	۱۱۷
۱۳	ب) مستحب است	۱۱۱
	د)کشف ارتباط	
۱۴	۱- د) تزکیه نفس ۲- و) حرام ۳- ل) احکام تجارت ۴- الف) جایز و حلال ۵- ی) نفی سبیل ۶- هـ) واجب کفایی ۷- ج) قمار ۸- ب) زندگی دینی ۹- م) فرهنگ ۱۰- د) حکمت	۱۰۸- ۱۱۸

medicalstus.ir

	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۵	الف: فرهنگ ، روح حاکم بر جامعه و نشان دهنده هویت و شخصیت آن است. ب: واجب کفایی عملی است که بر همه واجب است اما اگر کسانی در حد کفایت به آن اقدام کنند از دوش دیگران برداشته میشود.	۱۱۴
	و)درک متن	
۱۶	الف) ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع ، رواج این ارتباط بازگشتی به دوران جاهلیت است و بنیان خانواده را متزلزل میکند. ب) قران کریم در همان زمان نزول که این عمل فراوان بود در مقابل آن ایستاد و آن را گناه کبیره شمرد و راه های آسان و بدون گناه برای ارتباط جنسی پیشنهاد داد تا هیچ گاه موقعیت خانواده متزلزل نشود و سلامت جسمی و روحی انسان به خطر نیافتد. ج) در کشورهایی که این قبیل رابطه ها وجود دارد خانواده استحکام خود را از دست داده و فرزندان تک سرپرست فراوان شده اند.	۱۱۲
	ز)پاسخ کوتاه	
۱۷	حرام است	۱۱۸
۱۸	اشرافی گری ، تجمل گرایی برخی از مسئولین و فساد اداری و مالی	۱۱۷
۱۹	تا گرفتار کسب حرام نگردیم.	۱۱۷
۲۰	مبتنی بر تولید انبوه کالا و مصرف فراوان و نیز توجه به رفاه بیش از حد و لذت های مادی.	۱۱۷
۲۱	زمانی اتفاق میافتد که نفس ما از آلودگی ها پاک شود.	۱۰۸
۲۲	برای تداوم و پاک ماندن جان و دل انسان باید علاوه بر توبه به سایر دستوراتی که خداوند فرمان داده عمل کند.	۱۰۸
۲۳	علاوه بر این که زندگی سالم در دنیا را تضمین میکند سعادت و نیک بخشی اخروی و ابدی را نیز تأمین میکند.	۱۰۹
۲۴	خداوند به ضرر های یک عمل نگاه میکند نه دوست داشتن یا نداشتن مردم.	۱۱۱
۲۵	تسلیم بودن در برابر دستورات خداوند حکیم هرچند که ما مصلحت آن را ندانیم.	۱۱۱
۲۶	مستحب است و در مواردی واجب کفایی افرادی که توانایی علمی ، فنی و مالی دارند به ایجاد آن مبادرت ورزند.	۱۱۵
۲۷	وسایل ارتباطی از قبیل پایگاه های اینترنتی ، شبکه های اجتماعی ، ماهواره ها و سایر رسانه های اجتماعی.	۱۱۵
۲۸	کشورهایی نظیر آمریکا و صاحبان آن ها سرمایه داران بزرگی هستند که معمولا در دولت های خود نفوذ فراوان دارند.	۱۱۵
۲۹	یکی از مهمترین مصداق های قاعده نفی سبیل است و بر دولت اسلامی واجب است که زیر ساخت های لازم را برای پایگاه های ارتباطی بومی و داخلی فراهم کند.	۱۱۵
۳۰	بر ما نیز واجب است که حتل المقدور از وسایل ارتباطی داخلی بهره ببریم و مانع نفوذ سلطه رسانه ای بیگانگان شویم.	۱۱۵
۳۱	بر دولت واجب است روابط اقتصادی با کشورها را به گونه ای تنظیم کند که آن کشورها نتوانند در مواقع خطر کشور ما را تحت فشار قرار دهند.	۱۱۸
	ح)پاسخ تشریحی	

medicalstus.ir

۳۲	امروزه کشورهای سلطه گر میکوشند تا از طریق برقراری روابط تجاری هدفمند کنترل اقتصادی سایر کشورها را به دست بگیرند و آن ها را به خود وابسته کنند و استقلال آنها را از بین ببرند.	۱۱۸
۳۳	استقلال اقتصادی و عدم سلطه و نفوذ بیگانگان پیشروی به سوی عدالت و قسط و کاهش اختلاف طبقاتی حرکت به سوی آبادانی و عمران در عین دوری از دنیا زدگی و تجمل گرایی	۱۱۷
۳۴	۱) باعث عقب ماندگی اقتصادی و به وجود آمدن فاصله طبقاتی میشود ۲) باعث بی اعتمادی عمومی و رواج تجمل گرایی و مصرف گرایی در میان مردم میشود	۱۱۷
۳۵	شرط بندی از امور زیان بار روحی و اجتماعی است و انجام آن حتی در بازی ها و ورزش های معمولی حرام است.	۱۱۵ ۱۱۶
۳۶	جایز است و حتی اگر موجب تقویت صله رحم یا تبلیغ دین شود مستحب است به شرط آنکه در این مجالس احکام دین مانند روابط میان محرم و نامحرم رعایت شود.	۱۱۵ ۱۱۶
۳۷	در بردارنده تصاویر یا متونی هستند که موجب انحراف و فساد میشوند و یا در بردارنده موسیقی مطرب و مناسب مجالس لهو و گناه باشند از گناهان بزرگ شمرده میشوند و خرید و فروش آنها حرام است.	۱۱۵
۳۸	مجموعه حقوقی است که به پدید آورنده یک اثر در حوزه کارهای ادبی ، سینمایی ، موسیقی تعلق میگیرد. یکی از این حقوق این است که تنها پدید آورنده آن اثر اجازه نشر و تکثیر آن را دارد و هرگونه استفاده و بهره برداری از اثر نیاز به دریافت اجازه از پدید آورنده دارد. طبق نظر مراجع اگر تولید کننده یک اثر ، تکثیر و کپی آن را جایز نداند تکثیر آن حرام است و خرید و استفاده از این آثار حرام است.	۱۱۵

	دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی **مستقر در استان کرمانشاه**	
کتاب: دین و زندگی	**درس: دهم(پایه های استوار)**	**طراحی توسط : معصومه صادقی(استان گیلان / عمارلو)**
رشته: ادبیات و علوم انسانی	**پایه: ....دوازدهم.....**	**سال تحصیلی : ۱۴۰۴ – ۱۴۰۳**

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	آیهٔ شریفهٔ «یَا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا أَطِیعُوا اللَّهَ وَأَطِیعُوا الرَّسُولَ وَأُولِی الْأَمْرِ مِنْکُمْ...» به کدام معیار تمدن اسلامی اشاره دارد؟	۱۲۴
۲	با تدبر درآیهٔ شریفهٔ «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِینَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْکُفَّارِ رُحَمَاءُ بَیْنَهُمْ...» بگویید اگر به این آیه در جوامع اسلامی عمل شود چه آثاری به دنبال خواهد داشت؟	۱۲۷
۳	سخن پیامبر (ص) که فرمود:« هیچ مردی نیست که زنی از محارم خود را شاد کند، مگر آنکه خداوند، روز قیامت او را شاد خواهد کرد» به کدامیک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد؟	۱۲۵

medicalstus.ir

	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۴	گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام، نیازمند تغییر در نگرش انسان ها و تحولی بنیادین تنها در شیوهٔ زندگی فردی مردم بود.	۱۲۴
۵	یکی از برنامه های انسان مسلمان، مشارکت و تلاش او در ایجاد جامعه ای براساس معیارهای اسلامی است.	۱۲۲
۶	رسول خدا (ص) دعوت خود را در جامعه ای آغاز کرد که نشانه های بسیاری از تعقل و تفکر و دانایی در آن یافت می شد.	۱۲۷
	ج)گزینه صحیح	
۷	رسول خدا (ص) در کنار دعوت به توحید، انسان ها را با کدام بُعد دیگر از زندگی آشنا کرد؟ الف) زندگی در دنیا ب) ساده زیستی ج) زندگی در آخرت د) زندگی اجتماعی	۱۲۴
۸	اولین آیاتی که بر رسول خدا (ص) نازل شد و آغازگر رسالت وی بود دربارهٔ ..... بود. الف)یگانگی خدا ب) عبادت ج) دانش و آموختن د) عدالت خواهی	۱۲۸
۹	سخن پیامبر که فرمود: ای مردم بگویید« معبودی جز الله نیست، تا رستگار شوید» به کدامیک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد؟ الف)آخرت گرایی ب)توحید محوری ج)پذیرش ولایت و حاکمیت خداوند د)حق خواهی و باطل ستیزی	۱۲۴
	د)کشف ارتباط	
۱۰	هر عبارت از ستون الف را به عبارتی از ستون ب مرتبط نمایید (الف) (ب) ۱. معیارپذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت الف) وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا ۲.معیار عدالت محوری ب) قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۳.معیار ارتقاء جایگاه زن و خانواده ج) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ۴.معیار خردورزی و تعقل گرایی د) وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ	۱۲۴-۱۲۵-۱۲۶-۱۲۸
	و)درک متن	
۱۱	با توجه به متن زیر به سوالات پاسخ دهید: *«رسول خدا (ص) دعوت خود را در جامعه ای آغاز کرد که مردم آن سراسر زندگی شان سرشار از خرافات و جهل بود. شعر می سرودند اما برای شراب، غارت، عشق حیوانی و بت. شتر سالم را با آهن حرارت دیده داغ می زدند تا شتر دیگری که مریض است بهبود یابد. گفته اند در میان این مردم فقط هفده نفر بودند که خواندن و نوشتن می دانستند.»* الف) متن بالا به کدامیک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد؟ ب) اولین آیاتی که بر رسول خدا (ص) نازل شد و آغازگر رسالت وی بود، دربارهٔ چه موضوعی بود؟	۱۲۷-۱۲۸
	ز)پاسخ کوتاه	

medicalstus.ir

۱۲	رسول خدا (ص) از همان ابتدای دعوت مردم را به چه امری دعوت نمود؟	۱۲۴
۱۳	یکی از مهمترین اهداف پیامبر (ص) که در آن مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بستاند کدام هدف بود؟	۱۲۵
۱۴	از اهداف مهم پیامبر اکرم (ص) که به عنوان کانون رشد و تربیت انسان ها بود کدام هدف بود؟	۱۲۵
۱۵	قبل از بعثت رسول خدا (ص)، پادشاهان، روسای قبایل و اشراف روابط خود با دیگران را بیشتر براساس چه چیزی تنظیم می کردند؟	۱۲۶
۱۶	در کتاب مقدس قرآن کریم، دعوت به چه مواردی دیده می شود؟	۱۲۸
۱۷	ترجمهٔ آیهٔ شریفهٔ:«آنان در مال خود برای محرومان و فقیران نیز حق معینی قرار داده اند» به کدام یک از معیارهای اسلامی اشاره دارد؟	۱۲۵
۱۸	جبههٔ یکتاپرستان، عدالت خواهان و صالحان چه نامیده می شود؟	۱۲۶
۱۹	جبههٔ مشرکان، کافران، ستمگران و مفسدان چه نامیده می شود؟	۱۲۶
۲۰	سخن رسول خدا (ص) که فرمودند:«طلب علم بر هر مرد و زن مسلمانی واجب است» به کدامیک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد؟	۱۲۷
۲۱	از جمله برنامه های یک انسان مسلمان، مشارکت و تلاش او در ایجاد چه جامعه ای می باشد؟	۱۲۲
۲۲	عبارت« شتر سالم را با آهن حرارت دیده داغ می زدند تا شتر دیگری که مریض است بهبود یابد» به کدامیک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد؟	۱۲۷
۲۳	رسول خدا (ص) با چه ویژگی هایی توانست انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و زن پدید آورد؟	۱۲۶
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۴	معیارهای تمدن اسلامی را نام ببرید:	۱۲۴-۱۲۷
۲۵	از معیارهای تمدن اسلامی، اصل عدالت محوری را توضیح دهید:	۱۲۵
۲۶	جایگاه زن قبل از ظهور اسلام چگونه بود؟	۱۲۵
۲۷	بعد از ظهور اسلام و با پیوستن مردم به اسلام، زن به چه جایگاهی دست یافت؟	۱۲۶
۲۸	رسول خدا (ص) همواره تلاش می کرد تا چگونه جامعه ای را بنا نهد؟	۱۲۷
۲۹	رسول خدا (ص) دعوت خویش را از چه جامعه ای آغاز کرد؟	۱۲۷
۳۰	چه عواملی در زمان رسول خدا (ص) سدّ جاهلیت و خرافه گرایی را شکست؟	۱۲۸
۳۱	از معیارهای تمدن اسلامی اصل حق خواهی و باطل ستیزی را توضیح دهید:	۱۲۶
۳۲	از معیارهای تمدن اسلامی اصل ارتقای جایگاه خانواده برای رشد انسان ها را توضیح دهید:	۱۲۵
۳۳	از معیار های تمدن اسلامی اصل مبارزه با خرافه گرایی و دعوت به تفکر و علم آموزی را توضیح دهید:	۱۲۷
۳۴	دو مورد از ویژگی های جامعهٔ عدالت محور پیامبر (ص) را نام ببرید:	۱۲۵

medicalstus.ir

ردیف	پاسخنامه سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	پذیرش ولایت الهی و نفی حکومت طاغوت	۱۲۴
۲	اتحاد و همدلی مسلمانان و رفع مشکلات اقتصادی، سیاسی و فرهنگی جوامع اسلامی	۱۲۷
۳	ارتقای جایگاه خانواده برای رشد انسان ها	۱۲۵
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۴	غ	۱۲۴
۵	ص	۱۲۲
۶	غ	۱۲۷
	ج)گزینه صحیح	
۷	گزینه ج	۱۲۴
۸	گزینه ج	۱۲۸
۹	گزینه ب	۱۲۴
	د)کشف ارتباط	
۱۰	۱.گزینه ج ۲.گزینه د ۳.گزینه الف ۴.گزینه ب	۱۲۴ ۱۲۸
	و)درک متن	
۱۱	الف) مبارزه با خرافه گرایی و دعوت به تفکر و علم آموزی ب) دربارهٔ دانش و آموختن	۱۲۷ ۱۲۸
	ز)پاسخ کوتاه	
۱۲	یکتا پرستی	۱۲۴
۱۳	برپایی جامعه ای عدالت محور	۱۲۵
۱۴	ارتقای جایگاه خانواده	۱۲۵
۱۵	منافع مادی	۱۲۶
۱۶	دعوت به تفکر،تدبر و خردورزی	۱۲۸
۱۷	برپایی جامعه ای عدالت محور	۱۲۵
۱۸	جبههٔ حق	۱۲۶
۱۹	جبههٔ باطل	۱۲۶

medicalstus.ir

۲۰	دعوت به تفکر و علم آموزی	۱۲۷
۲۱	جامعه ای براساس معیارهای اسلامی	۱۲۲
۲۲	مبارزه با خرافه گرایی و دعوت به تفکر و علم آموزی	۱۲۷
۲۳	با گفتار و رفتار خویش	۱۲۶
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۴	توحید محوری، آخرت گرایی، پذیرش ولایت و حاکمیت خداوند بر جامعه، عدالت محوری، ارتقای جایگاه خانواده برای رشدانسانها حق خواهی و باطل ستیزی، اعتدال گرایی و توجه به زندگی اخروی و دنیوی، مبارزه با خرافه گرایی و دعوت به تفکر و علم آموزی	۱۲۴-۱۲۷
۲۵	یکی از مهم ترین اهداف پیامبر اکرم(ص) برپایی جامعه ای عدالت محور بود به طوری که در آن مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد برای همهٔ انسان ها فراهم باشد، نه اینکه نعمت ها و ثروت های زمین در انحصار گروهی محدود باشد.	۱۲۵
۲۶	در آن عصر، زن همچون کالا در نظر گرفته می شد و در بسیاری از اقوام و قبایل از کمترین حقوق فردی و اجتماعی، حتی حق مالکیت برخوردار نبود. تولد دختر در خانواده سرافکندگی آن خانواده را به دنبال داشت. و زن از هرگونه احترام و جایگاه محروم بود.	۱۲۵
۲۷	زن منزلت انسانی خود را کسب کرد و استقلال مالی به دست آورد. حضور زن در جامعه با عفاف و پاک دامنی توأم شد، رابطهٔ زناشویی در چارچوب خانواده و به شکل ازدواج قرار گرفت و استفادهٔ ابزاری از زن لغو شد تا خانواده کانون رشد فضایل اخلاقی، دوستی و مودّت گردد و محیط جامعه از فساد و بی بند و باری محفوظ بماند و حریم عفاف و عزّت زن حفظ شود.	۱۲۶
۲۸	رسول خدا (ص) تلاش کرد جامعه ای بنا نهد که مردم آن جامعه در عین توجه به رستگاری اخروی به عنوان هدف اصلی زندگی، برای رشد و تعالی زندگی دنیوی خود نیز تلاش کنند.	۱۲۷
۲۹	رسول خدا (ص) دعوت خود را در جامعه ای آغاز کرد که نشانه های بسیار اندک از تعقل و تفکر و دانایی در آن یافت می شد. زندگیشانسرشار از خرافات و جهل بود. شعر می سرودند، اما برای شراب، شکار، غارت، عشق حیوانی و بت. برای آمدن باران آتش می افروختند.شتر سالم را با آهن حرارت دیده داغ می زدند تا شتر دیگری که مریض است بهبود یابد.	۱۲۷
۳۰	دعوت مکرّر قرآن کریم به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق دائمی رسول خدا (ص) به علم آموزی از طرف دیگر، سدّ جاهلیت و خرافه گرایی را شکست.	۱۲۸
۳۱	از اقدامات مهم رسول خدا (ص) ایجاد نگرشی جدید در جامعه بود که موجب تحول در روابط بین ملتها گردید. تا پیش از آن، پادشاهان، روسای قبایل، اشراف و بزرگان، معمولا روابط خود با دیگران را بیشتر براساس منافع مادی، زیر سلطه درآوردن قبایل و سرزمین های یکدیگر تنظیم می کردند و مردم را به سوی این اهداف سوق می دادند. رسول خدا (ص) این صف بندی ها و جبهه گیری ها را محدود اعلام کرد.	۱۲۶
۳۲	یکی از اهداف مهم پیامبر (ص) ارتقای جایگاه خانواده، به عنوان کانون رشد و تربیت انسانها و مانع اصلی فساد و تباهی بود. احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او از عناصر اصلی این برنامه به شمار می رفت. در آن عصر، زن همچون کالا در نظر گرفته می شد و در بسیاری از اقوام و قبایل از کمترین حقوق فردی و اجتماعی، حتی حق	۱۲۵

medicalstus.ir

	مالکیت برخوردار نبود. تولد دختر در خانواده سرافکندگی آن خانواده را به دنبال داشت. در چنین شرایطی که زن از هرگونه احترام و جایگاه محروم شده بود، پیامبر(ص) با گفتار و رفتار خویش انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و زن پدید آورد.	
۳۳	رسول خدا (ص) دعوت خود را در جامعه ای آغاز کرد که نشانه های بسیار اندک از تعقل و تفکر و دانایی در آن یافت می شد. زندگیشان سرشار از خرافات و جهل بود. شعر می سرودند، اما برای شراب، شکار، غارت، عشق حیوانی و بت. برای آمدن باران آتش می افروختند. شتر سالم را با آهن حرارت دیده داغ می زدند تا شتر دیگری که مریض است بهبود یابد.پیامبر (ص) آمد تا این آداب جاهلی را نابود کند و مردم را به سوی زندگی مبتنی بر تفکر و علم سوق دهد.	۱۲۷
۳۴	یکی از مهم ترین اهداف پیامبر اکرم(ص) برپایی جامعه ای عدالت محور بود به طوری که در آن مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد برای همهٔ انسان ها فراهم باشد، نه اینکه نعمت ها و ثروت های زمین در انحصار گروهی محدود باشد.	۱۲۵

	دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی **مستقر در استان کرمانشاه**	
کتاب: دین و زندگی	**درس: دهم(پایه های استوار)**	**طراحی توسط : فاطمه رضایی(استان گلستان / بندر ترکمن)**
رشته: ادبیات و علوم انسانی	**پایه: .....دوازدهم.....**	**سال تحصیلی : ۱۴۰۴ –۱۴۰۳**

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	آیه «. وَ مِنْ آیاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَکُمْ مِنْ أَنْفُسِکُمْ أَزْواجاً لِتَسْکُنُوا إِلَیْها وَ جَعَلَ بَیْنَکُمْ .. »چه نشانه‌ها و پیام‌هایی برای اهل اندیشه دارد؟	۱۲۶
۲	آیه شریفه « وَ مِنْهُمْ مَنْ یَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِی الدُّنْیَا حَسَنَةً وَ فِی الْآخِرَةِ حَسَنَةً... » به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد؟ الف) اعتدال گرایی ب) علم گرایی ج)باطل ستیزی	۱۲۷
۳	اگر به آیه شریفه « مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللهِ وَ الَّذینَ مَعَهُ أَشِدّاءُ عَلَی الْکُفّارِ رُحَماءُ بَیْنَهُمْ » عمل شود، چه آثاری به دنبال خواهد داشت؟	۱۲۷
۴	هر یک از عبارات قرآنی زیر بیانگر کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی است ؟ الف) لَقَدْ أَرْسَلْنا رُسُلَنا بِالْبَیِّناتِ وَ أَنْزَلْنا مَعَهُمُ الْکِتابَ ب) یَا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا أَطِیعُوا اللَّهَ وَأَطِیعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِی الْأَمْرِ مِنْکُمْ	۱۲۵ ۱۲۴

medicalstus.ir

۵	وقتی کسی خبر دختردار شدن را به پیامبر می‌داد ایشان چه می‌فرمود؟	۱۲۶
۶	از نظر رسول خدا (ص)طلب علم بر هر زن و مرد مسلمان..... است.	۱۲۸
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۷	رسول خدا صلی الله پایه‌های تمدن خود را در شهر مدینه بنا نهاد. ص( ) غ( )	۱۲۴
۸	پیامبر صلی الله دعوت خود را در جامعه‌ای آغاز کرد که نشانه‌های بسیاری از تعقل و تفکر داشت.ص( ) غ( )	۱۲۷
۹	رسول خدا صلی الله تلاش کرد تا مردم جامعه را از رشد و تعالی زندگی دنیایی شان دور کند. ص() غ()	۱۲۷
۱۰	در جامعه عدالت محور پیامبر نعمت‌ها و ثروت‌های زمین در انحصار گروهی محدود نبود. ص( ) غ()	۱۲۵
	ج)گزینه صحیح	
۱۱	چه عواملی سبب شد تا فاصله طبقاتی و بی توجهی به محرومان امری زشت تلقی گردید؟ الف)رفتار پیامبرص-بیانات قران کریم( ) ب) بیانات قران کریم –رفتار ائمه ( ) ج)رفتار ائمه-گفتار پیامبرص()	۱۲۵
۱۲	خلفای بنی امیه و بنی عباس بر چه اساسی حکومت نمی کردند؟ الف)دستورات الهی( ) ب)امیال خود( ) ج)دستورات طاغوت( )	۱۲۵
۱۳	از اقدامات رسول خدا(ص) ایجاد .....در جامعه بود که موجب .....در روابط بین ملت ها گردید. الف)تحول-نگرش جدید( ) ب)نگرش جدید-تحول( ) ج)تحول-تحول( )	۱۲۶
۱۴	رسول خدا(ص) از همان ابتدای دعوت خود مردم را به چه امری فرا خواند؟ الف)عدالت محوری( ) ب)تشکیل حکومت اسلامی ( ) ج)یکتاپرستی ( )	۱۲۴
	د)کشف ارتباط	
۱۵	ارتباط موارد سمت راست و چپ را تعیین کنید.(در سمت چپ یک مورد اضافی است)	
	الف)به عنوان کانون رشد و تربیت انسان ها ۱)ارتقای جایگاه خانواده ۱۲۵ ب)از مهم ترین اهداف پیامبر(ص) ۲)برپایی جامعه عدالت محور ۱۲۵ ج)موضوع اولین آیات نازل شده بر پیامبر(ص) ۳)دعوت به تفکر و تعقل ۱۲۸ ۴)دانش و آموختن	
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۶	جامعه عدالت محور:	۱۲۵

medicalstus.ir

۱۷	حاکمیت ولایت الهی:	۱۲۴
	و)درک متن	
۱۸	**متن زیر را بخوانید و به سوال آن پاسخ دهید.** *زهرا در کنکور امسال در رشته دلخواه خود دندانپزشکی تهران قبول شد از این اتفاق خانواده‌اش خصوصاً پدرش بسیار خوشحال شدند آشنایان برای عرض تبریک به خدمت پدر زهرا رفتند. در این بین یکی از آنها که باور غلط داشت رو به پدر زهرا کرده و گفت چرا باید دختر بیشتر از دیپلم تحصیل کند؟ چرا باید به شهر دیگری برود؟ دختر باید در خانه باشد.پدر زهرا متاسف شد و در جواب او گفت: مگر عصر جاهلیت است که دخترم را از حقوقش محروم کنم.* **با توجه به این گفت و گو بیان کنید زن در عصر جاهلی چه جایگاه و وضعیتی داشت که پدر زهرا به آن اشاره کرده است؟**	۱۲۵ ۱۲۶
	ز)پاسخ کوتاه	
۱۹	کدام معیار تمدن اسلامی از دلایل تشکیل حکومت اسلامی به شمار می‌آید ؟	۱۲۴
۲۰	خداوند از تکذیب کنندگان دین چگونه یاد می‌کند؟	۱۲۵
۲۱	قران کریم ویژگی چه کسانی را این گونه ذکر می کند که در مال خود حقی برای محرومان قرار داده اند؟	۱۲۵
۲۲	رسول خدا صلی الله چگونه توانست انقلابی عظیم در جایگاه خانواده پدید آورد؟	۱۲۶
۲۳	به چه دلیل پیامبر(ص) یکی از اهداف خود را ارتقاء جایگاه خانواده قرار داد؟	۱۲۵
۲۴	*در هر یک از موارد زیر ویژگی های افراد را توصیف کنید. جبهه باطل: جبهه حق:	۱۲۶
۲۵	گذر از عصر جاهلیت به اسلام نیازمند چه تغییر و تحولی بود؟	۱۲۴
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۷	در زمان رسول خدا ص چه عواملی سد جاهلیت را شکست و یکی از جاهل ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت؟	۱۲۸
۲۸	تا قبل از اسلام پادشاهان، روسای قبایل، اشراف و بزرگان، روابط خود با دیگران را چگونه تنظیم می‌کردند ؟	۱۲۶
۲۹	رسول خدا صلی الله تلاش کرد تا چه جامعه‌ای را بنا نهد؟	۱۲۷
۳۰	جامعه ی قبل از اسلام از نظر تعقل و تفکر و توجه به علم چه وضعی داشت؟	۱۲۷

ردیف	پاسخنامه سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	خلقت یکسان زن و مرد-محل انس و آرامش بودن خانواده –رشد اخلاقی و معنوی	۱۲۶
۲	الف)اعتدال گرایی	۱۲۷
۳	اتحاد و یکدلی مسلمانان و رفع مشکلات مختلف اقتصادی، سیاسی و فرهنگی جوامع اسلامی	۱۲۷
۴	الف)عدالت محوری	۱۲۵

medicalstus.ir

	ب)پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت	۱۲۴
۵	وقتی به ایشان می گفتند کسی دختردار شده است، می فرمود :دختران چه فرزندان خوبی هستند، سرشار از لطف،آماده کمک به پدر و مادر،انس گیرنده، باعث برکت و ریزبین و هنرمند و ظریف کار	۱۲۶
۶	واجب	۱۲۸
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۷	صحیح	۱۲۴
۸	غلط	۱۲۷
۹	غلط	۱۲۷
۱۰	صحیح	۱۲۵
	ج)گزینه صحیح	
۱۱	گزینه الف	۱۲۵
۱۲	گزینه ب	۱۲۵
۱۳	گزینه ب	۱۲۶
۱۴	گزینه ج	۱۲۴
	د)کشف ارتباط	
۱۵	الف ۱	۱۲۵
	ب ۲	۱۲۵
	ج ۴	۱۲۸
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۶	جامعه عدالت محور یکی از مهم ترین اهداف پیامبر ص بود طوری که در آن مظلوم به آسانی بتواند حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد برای همه انسان ها فراهم باشد نه اینکه نعمت ها و ثروت های زمین در انحصار گروهی محدود باشد.پیامبر از هر فرصتی برای رفع تبعیض های طبقاتی حاکم بر نظام جاهلی و برقراری فرهنگ برابری و مساوات در جامعه کمال استفاده را می نمود.	۱۲۵
۱۷	رسول خدا به حکومت برانگیخته شده بود تا جامعه ای بنا نهد که در ان به جای حکومت ستمگران و طاغوتیان ،ولایت الهی حاکمیت داشته باشد و نظام اجتماعی بر پایه قوانین و دستورات الهی استوار گردد.	۱۲۴
	و)درک متن	
۱۸	در عصر جاهلیت زن همچون کالا در نظر گرفته می شد و در بسیاری از اقوام و قبایل از کمترین حقوق فردی و اجتماعی، حتی حق مالکیت برخوردار نبود.تولد دختر در خانواده سرافکندگی آن خانواده را به دنبال داشت.با گرویدن مردم به اسلام زن منزلت انسانی خود را کسب کرد و استقلال مالی به دست اورد.حضور زن در جامعه با عفاف و پاکدامنی توام شد رابطه زناشویی در چارچوب خانواده و به شکل ازدواج قرار گرفت و استفاده ابزاری از زن لغو شد .	۱۲۵ ۱۲۶

medicalstus.ir

	ز)پاسخ کوتاه	
۱۹	پذیرش ولایت الهی	۱۲۴
۲۰	از کسانی یاد می کند که یتیمان را از خود می رانند و دیگران را به اطعام مساکین تشویق نمی کنند	۱۲۵
۲۱	اوصاف نمازگزاران	۱۲۵
۲۲	رسول خدا با گفتار و رفتار خویش	۱۲۶
۲۳	تا خانواده کانون رشد و فضایل اخلاقی گردد	۱۲۵
*	۲۴-جبهه باطل :جبهه مشرکان، کافران ، ستمکران و مفسدان است. ۲۵-جبهه حق:جبهه یکتا پرستان، عدالت خواهان و صالحان است.	۱۲۶ ۱۲۶
۲۶	نیازمند تغییر در نگرش انسان ها و تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم بود.	۱۲۴
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۷	نزول تدریجی آیات قران کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق های دائمی رسول خدا ص به علم آموزی از طرف دیگر سد جاهلیت را شکست.	۱۲۸
۲۸	تا قبل از ان معمولا روابط خود را بیشتر بر اساس منافع مادی، زیر سلطه در آوردن قبایل و سرزمین های یکدیگر تنظیم می کردند.	۱۲۶
۲۹	رسول خدا ص تلاش کرد جامعه ای بنا نهد که مردم آن جامعه در عین توجه به رستگاری اخروی به عنوان هدف اصلی زندگی، برای رشد و تعالی زندگی دنیایی خود نیز تلاش کنند یعنی افرادی تربیت شوند که هم از زیبایی های جهان افرینش و نعمت های خداوند بهره صحیح را ببرند و هم با بندگی و راز و نیاز با خدای متعال خود را برای تقرب الهی و رستگاری جاودانه اماده سازند.	۱۲۷
۳۰	نشانه های بسیار اندک از تعقل و تفکر داشت زندگیشان سرشار از خرافات و جهل بود شعر می سرودند اما برای شراب، شکار و غارت و عشق حیوانی و بت.برای آمدن باران آتش می فروختند .شتر سالم را با اهن حرارت دیده داغ می زدند تا شتر دیگری که مریض است بهبود یابد . گفته اند در میان این مردم فقط ۱۷نفر بودند که خواندن و نوشتن بلد بودند.	۱۲۷

	دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی **مستقر در استان کرمانشاه**	
کتاب: دین و زندگی	**درس: یازدهم(عصر شکوفایی)**	**طراحی توسط : زهرا کرم بین (استان مازندران)**
رشته: ادبیات و علوم انسانی	**پایه:دوازدهم انسانی**	**سال تحصیلی : ۱۴۰۴ -۱۴۰۳**

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	

medicalstus.ir

۱	با تآمل در آیه شریفه: « فاستقم کما اُمرتَ وَّ مَن تابَ مَعَکَ وَ لا تَطغَوا اِنَّهُ تَعلَمونَ بَصیرٌ » به سؤالات زیر پاسخ دهید: الف)خداوند پیامبر را به چه امری دعوت می کند ؟ ب) چرا این امر برای جامعه اسلامی مهم است؟	۱۳۵
۲	با توجه به سوره شریفه ماعون هر یک از آیات یک تا سه : « اَرَاَیتَ الَّذی یُکَذِّبُ بِالدّینِ فَذلِکَ الَّذی یَدُعُّ الیَتیمَ وَ لا یَحُضُّ عَلی طَعامِ المسکینِ » از نظر مفهومی چه ارتباطی با عدالت و حقوق مردم دارند؟	۱۴۰
۳	ارتباط آیه : « ... و لا یَحُضُّ عَلی طَعامِ امسکینِ » را با عدالت اقتصادی را بنویسید.	۱۴۰
۴	هدف از بیان خطبه امام علی (ع) چه بود؟ « ...ملت ها در خواب عمیقی فرو رفته بودند و فتنه و فساد، جهان را فرا گرفته بود...»	۱۳۳
۵	با توجه به آیه شریفه: « اَرَاَیتَ الَّذی یُکَذِّبُ بِالدّینِ فَذلِکَ الَّذی یَدُعُّ الیَتیمَ وَ لا یَحُضُّ عَلی طَعامِ المسکینِ »تفاوت انسان دین دار و بی دین در چیست؟	۱۴۰
۶	با توجه به مفهوم حدیث: « کسی که دوست دارد نگاهش به چهره کسانی که از آتش دوزخ در امانند، به جویندگان علم بنگرند.» به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد؟	۱۳۸
۷	دیدگاه رسول اکرم (ص) که امام رضا آن را نقل کرده اند، در باره ارزش علم چه بود؟	۱۳۹
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۸	قبل از ورود به دوره تمدن اسلامی، خارج از شبهه جزیره عربستان، آمیزه ای از تهی دستی، شلاق خوردن و اندیشه های خشک کاهنان و موبدان بود.	۱۳۳
۹	انحطاط اخلاقی و جنگ های پی در پی، امپراتوری روم را به افول کشانده است.	۱۳۵
۱۰	مورخان گواهی داده اند که خداوند از خشنودی حضرت خدیجه خشنود و از خشمش به خشم می آید.	۱۳۷
۱۱	با توسعه سرزمین های اسلامی، زنان مسلمان حق مالکیت و کار داشتند.	۱۳۷
۱۲	تمدنی که پس از پیامبر اکرم (ص) در طول چند قرن پدید آمد، جنبه های مثبت فراوانی داشت و نمی توان برای آن نقطه ضعفی تصور کرد.	۱۳۶
	ج)گزینه صحیح	
۱۳	از نظر امام رضا (ع) علم آموزی و مذاکره علمی نشانه چیست؟ الف) تسبیح پروردگار- عبادت ب)تسبیح پروردگار- تسبیح پروردگار ج) عبادت- تسبیح پروردگار د) عبادت- عبادت	۱۳۹
۱۴	نهج البلاغه نشان از چه دارد؟ الف)علم آموزی و عبادت ب)خرد ورزی و احترام به تفکر و تعقل ج) مذاکره علمی و تسبیح پروردگار د) ارزشمندی علم و علاقه به دانش	۱۳۹
۱۵	از نظر پیامبر (ص)« ... سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد.» نشانه چیست؟ الف) از مهمترین اهدف رسالت ب) عبادت ج) یکی از معیارهای تمدن اسلامی د) برترین جهاد	۱۴۰

medicalstus.ir

۱۶	کدام یک از آیات بیانگر تلاش پیامبر با همراهی مردم برای بنا کردن مقدمات تمدنی بر پایه معیارهای الهی و دینی است؟ الف) اَرَاَیتَ الَّذی یُکَذِّبُ بِالدّینِ ب) فَذلِکَ الَّذی یُدُعُّ الَیتیمَ ج) فاستقم کما اُمرتَ وَ مَن تابَ مَعَکَ د) وَ لا یَحُضُّ عَلی طَعامِ المسکینِ	۱۳۵

د)کشف ارتباط

۱۷	یک) در بسیاری از شهرها در کنار هر مسجد، مدرسه ای بنا شد. دو) تحصیل برای زنان آزاد بود و اندیشمندان بزرگی از آنان پیدا شدند.	الف) توجه به دات و حقوق مردم ب) رشد و باندگی علم و فرهنگ ج)تحکیم بنیاد خانواده ۱۳۹
۱۸	یک) عدم توافق رستم فرح زاد با زهره بن عبداله دو) توافق رستم فرح زاد با زهره بن عبداله	الف) برابری طبقات ب) گواهی به یگانگی خدا ج) اعتقاد به معاد ۱۴۱

ه)تعریف اصطلاحات و مفاهیم

۱۹	ابتر :	۱۳۶
۲۰	علم های شیطان:	۱۳۳

و)درک متن

۲۱	*آقای حسینی و علی نیا هر سال برای روز عاشورا چند کیسه برنج و چند کیلو گوشت به مسجد محله خود اهدا می کرد تا برای وعده ناهار روز عاشورا، از طرف عزاداران امام حسین (ع) استفاده شود. سال گذشته آقای حسینی گفت که یکبار هم برای بچه های بهزیستی این کارها را انجام دهیم و یکسال غذا به مسجد ندهیم که آقای علی نیا مخالفت کرد و گفت که در این صورت دیگر نمی توانیم از اهل مسجد خواسته ای داشته باشیم . که آقای حسینی گفتند مگر در راه خدا این کار را انجام نمی دهیم ؟!* **الف) کدامیک از این دو نفر عدالت اقتصادی را زیر پا می گذارند؟** **ب) کدام یک انسان دین داری است؟**	۱۴۰
۲۲	*فاطمه و مریم دو خواهری بودند که علاوه بر داشتن ایمان، تفاوتهایی با هم د اشتند؛ فاطمه همیشه در منزل بود و دردعا و نمازهای مستحبی و مناجات سپری می کرد و غیر از مدرسه به هیچ جایی نمی رفت و هیچ کتابی نمی خواند. ولی مریم غیر از مدرسه به کلاسهای نجوم و فیزیک هم می رفت و کتابهای فراتر از کتاب درسی می خواند. همچنین در محفلهای علمی و ادبی و پژوهشسراهای دانش آموزی شرکت داشت.* **الف) کدامیک ثواب بیشتری می کرد؟** **ب) کدا یک از رشد و بالندگی کمتری برخوردار بود؟**	۱۳۸

ز)پاسخ کوتاه

۲۳	بهترین زنان جهان چه کسانی هستند؟	۱۳۷
۲۴	پیام رسان نهضت عاشورا که بود؟	۱۳۷

medicalstus.ir

۲۵	بر اساس کدام کتاب ادیان زن را موجود درجه دو م تلقی می کردند؟	۱۳۸
۲۶	از آموزه های بهداشتی اسلام که در مورد سامتی و درمان، دنیای اسلام را متحول کرد، چهار مورد را نام ببرید.	۱۳۹
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۷	چرا برخی اعراب، پیامبر را ابتر می نامیدند؟	۱۳۶
۲۸	پیامبر چگونه توانست با نوع رفتارش با فاطمه (س) باعث فرو ریختن سنت های جاهلی شد؟	۱۳۶
۲۹	رفتار حضرت فاطمه بر چه اساسی موجب احیای ارزش های فراموش شده انسانی شد؟	۱۳۶
۳۰	چرا حضرت فاطمه در برابر زنی با کثرت سؤال، احساس رنج و زحمت نمی کرد ؟	۱۳۹
۳۱	اینکه نیاکان ما در جهان اسلام توانستند علوم و دانش بشری را از چند شاخه محدود به پانصد شاخه برسانند، به چه معناست؟	۱۳۹
۳۲	سنتهای موافق و مخالف لشکر ایران و اسلام که در یکی از جنگها توسط فرماندهان سپاه گفته شد، کدامند؟	۱۴۱
۳۳	توصیف امیر المؤمنان علی (ع) از ایام قبل از تمدن اسلامی را بیان کنید.	۱۳۳
۳۴	حضرت علی (ع) در باب احترام به تفکر و تعقل چه مطالبی را بیان فرمودند؟	۱۳۹
۳۵	نقش حضرت فاطمه (س) و حضرت خدیجه (س)در یاری و پشتیبانی از رسول خدا (ص) چگونه بود؟	۱۳۶
۳۶	عملکرد پیامبر (ص) با توجه به شرایط فرهنگی و اجتماعی قبل از اسلام چه بود؟	۱۳۵
۳۷	وضعیت ایران و روم قبل از اسلام چگونه بود؟	۱۳۳

ردیف	پاسخنامه سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	الف) خداوند در این آیه از پیامبر می خواهد که نه تنها خودش، بلکه جامعه را برای برقراری جامعه توحیدی و تمدن اسامی به پایداری و استقامت در راه دعوت کند و به چنین مرحله ای از آمادگی برساند. ب) زیرا همواره جامعه نسبت به عظمت مسؤلیت های بزرگشان آگاه می گردند و باعث دوری از افراط و تفریط در جامعه شده .	۱۳۵
۲	در ایه اول، کسانی که دین را تکذیب می کنند، در واقع از انجام وظایف اجتماعی خود شانه خالی می کنند.یکی از مهمترین وظایف اجتماعی در دین، عدالت اقتصادی است – در آیه دوم، یتیمان به دلیل نداشتن پدر، به حمایت های مالی و اجتماعی بیشتر نیاز دارند. بی توجهی به یتیمان در واقع یک بیعدالتی اقتصادی است زیرا عدالت اقتصادی ایجاب می کند که به افراد ناتوان و نیازمند کمک کرد.- آیه سوم در مورد افرادی صحبت می کند که نه تنها به مسکینان و نیازمندان کمک نمی کنند، دیگران را نیز از انجام این خیر باز می دارند که این رفتر نشان دهنده نوعی بیعداتی اقتصادی و اجتماعی است.	۱۴۰
۳	در این آیه افرادی که به فقرا و مسکینان توجه نمی کنند و نه تنها در این زمینه اقدامی نمی کنند بلکه دیگران نیز از انجام این کار منصرف می کنند . در یک سیستم اقتصادی عادانه، همه افراد جامعه باید مسؤلیت پذیر باشند و به افراد ضعیف تر کمک کنند . عدم توجه به این مسؤیت بیعداتی اقتصادی را به دنبال دارد.- افرادی که حتی تشویق به غذا دادن به مسکینان نمی کنند، مانع از کاهش فقر و ایجاد عدالت اقتصادی می شوند	۱۴۰

medicalstus.ir

۴	تا مسلمانان بدانند از چه نقطه ای حرکت کردند و به چه نقطه ای رسیده اند و آن را چراغ راه آینده قرار دهند.	۱۳۳
۵	انسان دین دار، به عدالت اقتصادی باور دارد و انسان بی دین ندارد.	۱۴۰
۶	رشد و بالندگی علم و فرهنگ	۱۳۸
۷	آگر آموختن دانش با هدف الهی همراه باشد، کار نیک تلقی می شود. عم آموزی، عبادت است و مذاکره علمی، تسبیح و تقدیس پروردگار . عمل و رفتار هماهنگ با عمل، جهاد در راه خداست. فرشتگان، شیفته دوستی با دانشمندان اند و با درود و تحیات خویش به آنان تهنیت می گویند.	۱۳۹
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۸	ص	۱۳۳
۹	ص	۱۳۵
۱۰	غ	۱۳۷
۱۱	ص	۱۳۷
۱۲	غ	۱۳۶
	ج)گزینه صحیح	
۱۳	ج	۱۳۹
۱۴	ب	۱۳۹
۱۵	ج	۱۴۰
۱۶	ج	۱۳۵
	د)کشف ارتباط	
۱۷	یک=ب دو= ج	۱۳۹
۱۸	یک= اف دو= ب	۱۴۱
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۹	بی دنباله	۱۳۶
۲۰	نشانه های شیطان	۱۳۳
	و)درک متن	
۲۱	الف) آقای علی نیا ب) آقای حسینی	۱۴۰
۲۲	الف) مریم ب) فاطمه	۱۳۸
	ز)پاسخ کوتاه	

medicalstus.ir

۲۳	مریم – آسیه- خدیجه- فاطمه (س)	۱۳۷
۲۴	حضرت زینب (س)	۱۳۷
۲۵	براساس تورات	۱۳۸
۲۶	وضو- غسل- طهارت – نجاست	۱۳۹
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۷	ایشان پیامبری بودند که پسری برایش نمانده بود و فقط چهار دختر داشت که سه دختر بزرگ تر قبل از رحلت پیامبر (ص) از دنیا رفته بودند و فقط کوچک ترین آنها که فاطمه بود، برای پیامبر باقی مانده بود. از این رو برخی از اعراب، پیامبر را ابتر یعنی بی دنباله صدا می کردند تا تحقیرش نمایند.	۱۳۶
۲۸	رفتار پیامبر با دخترشان برای جامعه آن روز بسیار آموزنده بود. این پدر بزرگوار همراه با دختر خردسالش، رسالت تغییر و انقلاب در نگرش انسان ها را بر عهده گرفتند. دو پنجره روبروی هم، خانه پدر و دختر را به یکدیگر متصل می کرد و هر صبح به دخترش سلام می کرد و هرگاه قصد سفر داشت، به منزل فاطمه می رفت و با او خداحافظی می کرد . فاطمه بعد از سفر، اولین کسی بود که پیامبر به سراغش می آمد و حال او را می پرسید	۱۳۶
۲۹	فاطمه زهرا پس از رسول خدا چشمه سار جاری خوبی ها و ارزش ها در جامعه اسلامی شد. حضرت فاطمه وارث و ترویج کننده همه ارزش هایی شد که پیامبر اکرم به ارمغان آورده و پیامبران بزرگ الهی همچون نوح و ابراهیم و موسی و عیسی برای آنها مبعوث شده بودند.	۱۳۶
۳۰	فرمودند: من هم کارگزارم و خود را خادم خداوند قرار داده ام. مزد من در برابر هر سؤالی که پاسخ دهم، از مجموع مروارید هایی که فاصله میان زمین و آسمان را پر کند؛ بیشتر است. پس سزاوار است که از پرسش های تو احساس رنج و زحمت نکنم.	۱۳۹
۳۱	به معنای توسعه زیاد علم بود که ناچار بودند آن را شاخه شاخه کنند و به صورت تخصصی بدان بپردازند.	۱۳۹
۳۲	سنت های موافق: گواهی به یگانگی خدا و رسالت پیامبر اسلام (ص)- آزاد ساختن بندگان خدا از بندگی انسان ها به سوی بندگی خداوند- همه از یک پر و مادر زاده شده اند و برادر و خواهر یکدیگر هستند. سنت ایرانیان مخالف دین اسلام: کشاورز و پیشه ور حق ندارند به طبقه بالاتر روند و از امتیازات آن برخوردار شوند. اگر این طبقات در ردیف اشراف قرار گیرند، یا از گلیم خود درازتر خواهند کرد و با اعیان و اشراف به ستیز برخواهند خواست.	۱۴۱
۳۳	خداوند رسول خویش، محمد (ص) را زمانی فرستاد که مدتی از بعثت پیامبران پیشین می گذشت. ملت ها در خوابی عمیق فرو رفته و فتنه و فساد، جهان را فرا گرفته بود. رشته ها از هم گسیخته و آتش جنگ، زبانه می کشید. مردم آن زمانه، مذاهب پراکنده و خواسته های متنافض و روش های متفاوت داشتند. برخی خدا را شبیه سایر مخلوقات می دانستند و برخی نیز غیر او را پرستش می کردند.	۱۳۳
۳۴	منزلت عالم و دانشمند، والاتر از کسی است که با کوشش، روزها را به روزه می گذراند و شب ها را به عبادت سپری می سازد.	۱۳۹
۳۵	فاطمه زهرا پس از رسول خدا چشمه سار همیشه جاری خوبی ها و ارزش ها در جامعه اسلامی شد. قبل از او نیز حضرت خدیجه که پشتیبانی صمیمی برای پیامبر بود؛ ثروت فراوان و شخصیت اجتماعی خود را فدای تلاش های رسول خدا کرد و نقش ممتاز خود را در شکل گیری بزرگ تحول جهانی ایفا نمود.	۱۳۶

medicalstus.ir

۳۶	رسول خدا آمد تا با همکاری و تلاش و همراهی مردم مقدمات تمدنی بر پایه معیارهای الهی و دینی را بنا کند. تمام رفتارهای پیامبر اکرم منطبق بر همین معیارها و معرفی آنها به جامعه و مردم بود. پیامبر از میزان توانایی مردم و موانع پیش رو کاملاً آگاه بود. پیامبر می دانست جامعه که مجموعه ای از انسان های قوی و ضعیف، موافق و مخاف و مؤمن و منافق است، تا چه میزان او را همراهی خواهد کرد. از همین جهت همواره جامعه را نسبت به عظمت مسؤلیت های بزرگشان آگاه می کرد و گاه به شدت به آنان هشدار می داد.	۱۳۵
۳۷	خسرو پرویز، پادشاه ایران در زمان طلوع اسلام خود را آدمی فنا ناپذیر از میان خدایان و خدایی بسیار جلیل در میان مردمان می شمرد. در پادشاهی ساسانی حدود یک درصد کل جمعیت آن روز ایران، همه چیز را در اختیار داشتند و بقیه مردم چون بردگان از حقوق اویه و اساسی خویش محروم بودند. امپراتوری روم با استبداد اداره می شد و مسیحیت تحریف شده را، دستاویز حکومت خود قرار داده بود. تبعیض های نژادی، انحطاط اخلاقی و جنگ های پی در پی و طولانی مدت، این امپراتوری را به افول کشانده بود.	۱۳۳ و ۱۳۵

	دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی **مستقر در استان کرمانشاه**	
کتاب: دین و زندگی	**درس:یازدهم(عصر شکوفایی)**	**طراحی توسط : سیدعلی نجفی زاده(استان لرستان/ خرم آباد)**
رشته: ادبیات و علوم انسانی	**پایه: دوازدهم**	**سال تحصیلی : ۱۴۰۴ –۱۴۰۳**

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	((أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالدِّينِ فَذَلِكَ الَّذِي يَدُعُّ الْيَتِيمَ وَلَا يَحُضُّ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ)) الف : ترجمه آیه فوق را بنویسید . ب : این آیه به کدام یک از ابعاد تمدن اسلامی اشاره دارد ؟	۱۴۰
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۲	پس از پیامبر(ص) درطول چند□قرن تمدنی پدید نیامد و هیچ جنبه مثبتی نداشت .	۱۳۶
۳	حضرت خدیجه (س) درشکل گیری بزرگترین تحول جهانی نقش ممتازی ایفا ننمود .	۱۳۶
۴	تلاش پیامبر(ص) و پیشوایان دینی سبب علاقه مسلمانان به علم و دانش شد.	۱۳۹
۵	تمام رفتار های پیامبر(ص) منطبق بر معیارهای الهی و دینی بود.	۱۳۵
۶	یکی از ابعاد عدالت ، عدالت اقتصادی است که قرآن کریم تفاوت انسان دین دار و بی دین را در آن دانسته است.	۱۴۰
	ج)گزینه صحیح	
۷	یکی از ویژگی های فرهنگ علمی دوره اسلامی در مورد علم چه بود ؟	۱۳۸

medicalstus.ir

	الف : گسترده بودن ب: عدم اختصاص به طبقات خاص ج : عدم توجه به علوم تجربی د : فلسفی بودن	
	د)کشف ارتباط	
۸	الف زن موجود درجه دوم ب: برترین جهاد ج : حامی بزرگ پیامبر الف : حضرت خدیجه ب: نفی اسلام ج: حضرت فاطمه د: سخن حق	۱۳۶-۱۴۰
	و)درک متن	
۹	*"فردی توانایی هیچ گونه کار خیری را ندارد یعنی حتی توان انفاق در حد خرد را نیز ندارد اما او هیچ گاه خاصیت زبان خود را نادیده نمی گیرد و در هرجا احساس نماید که حقی ناحق و یا ظلمی واقع شده بدون هیچ جانبداری از آن دفاع می کند."* این عمل نزد خداوند به چه چیزی تعبیر شده است ؟	۱۴۰
	ز)پاسخ کوتاه	
۱۰	سه زن تاریخ ساز از خاندان پیامبر را نام ببرید .	۱۳۷
۱۱	حضرت فاطمه(ع) وارث و ترویج کننده کدام ارزش ها شدند ؟	۱۳۶
۱۲	منزلت عالم از بیان امام علی چگونه است ؟	۱۳۹
۱۳	از بیان پیامبر برترین جهاد چیست ؟	۱۴۰
	ح)پاسخ تشریحی	
۱۴	امام رضا (ع) در حدیث مفصلی که در ارزش علم از پیامبر اکرم (ص) نقل می کند، چه می فرمایند؟	۱۳۹
۱۵	سه حدیث از پیامبر اکرم(ص) در شان حضرت فاطمه (ع) را بنویسید؟	۱۳۷
۱۶	سخن رسول اکرم (ص) را درباره جویندگان علم بنویسید؟	۱۳۸
۱۷	با توجه به معیار تمدن اسلامی یعنی توجه به عدالت و حقوق مردم چه نکاتی مستفاد می گردد ؟	۱۴۰

ردیف	پاسخنامه سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	الف : آیا کسی را که [روز] جزا را دروغ می خواند دیدی این همان کس است که یتیم را به سختی می راند و [کسی را] به طعام دادن به مستمند تشویق نمی کند ب: توجه به عدالت و حقوق مردم	۱۴۰
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۲	غ	۱۳۶
۳	غ	۱۳۶
۴	ص	۱۳۹
۵	ص	۱۳۵
۶	ص	۱۴۰

medicalstus.ir

	ج)گزینه صحیح	
۷	ب	۱۳۸
	د)کشف ارتباط	
۸	الف = ب ب= د ج= الف	۶۱۳
	و)درک متن	
۹	الف : جهاد برتر	۱۴۰
	ز)پاسخ کوتاه	
۱۰	خدیجه - فاطمه - زینب	۱۳۷
۱۱	حضرت فاطمه زهرا وارث و تروج کننده همه ارزش هایی شدند که پیامبر اکرم و انبیایی همچون نوح ابراهیم موسی و عیسی بودند	۱۳۶
۱۲	«منزلت عالم و دانشمند، والاتر از کسی است که با کوشش، روزها را به روزه میگذراند و شبها را به عبادت سپری میسازد».	۱۳۹
۱۳	سخن حقی است که در مقابل ستمگر به زبان آورده شود.	۱۴۰
	ح)پاسخ تشریحی	
۱۴	اگر آموختن دانش با هدف الهی همراه باشد، کار نیک (حسنه) تلقی میشود. علم□آموزی، عبادت است و مذاکره علمی، تسبیح و تقدیس پروردگار. و عمل و رفتار هماهنگ با علم،جهاد در راه خداست ... فرشتگان، شیفته دوستی با دانشمندانانند و با درود و تحیات خویش به آنان تهنیت می گویند .	۱۳۹
۱۵	بهترین زنان جهان چهار تنانند: مریم، آسیه، خدیجه و فاطمه . خداوند از خشنودی فاطمه خشنود و از خشمش به خشم میآید . فاطمه پارهای از تن من است، هرکه او را بیازارد مرا آزرده است و هرکس مرا بیازارد، خدا را آزرده است.	۱۳۷
۱۶	کسی که دوست دارد نگاهش به چهره کسانی افتد که از آتش دوزخ در امانند، به جویندگان علم بنگرد. سوگند به کسی که جان من در دست قدرت اوست، هر شاگردی که برای تحصیل علم (نه به قصد شهرت و نه برای تظاهر و تفاخر،) رفت و آمد کند، در هر گامی، ثواب و پاداش عبادت یک ساله عابد برای او منظور میگردد؛ و برای هر قدمی که در این مسیر مینهد، شهر آبادی در بهشت برای او آماده میسازند. و زمین نیز برای او طلب آمرزش می‌کند.	۱۳۸
۱۷	الف: برقراری عدالت از اهداف رسالت پیامبر و از مهمترین معیارهای تمدن اسلامی است ب: تفاوت انسان دین دار و بی دین در رعایت عدالت اقتصادی است	۱۴۰

دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی

مستقر در استان کرمانشاه

medicalstus.ir

کتاب: دین و زندگی	درس: دوازدهم (نگاهی به تمدن جدید)	طراحی توسط : سیما خضریان (استان همدان)
رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه: دوازدهم	سال تحصیلی : ۱۴۰۴ – ۱۴۰۳

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
	این درس فاقد تدبر در آیات و حدیث است	
	ب)درستی و نادرستی گزاره ها	
۱	غسل تعمید، از اعتقادات درست دین مسیحیت است.	۱۴۸
۲	اروپا تاکنون، حداقل شاهد دو تمدن بزرگ بوده است.	۱۴۷
۳	شروع تمدن دوم اروپا با روی آوردن به دین مسیحیت آغاز شد.	۱۴۷
۴	رشد سریع علم و مصرف زدگی ، هر دو از پیامدهای منفی تمدن جدید است.	۱۴۹
۵	نگاه مادی تمدن جدید به انسان بیشترین آسیب را به نهاد خانواده وارد کرده است.	۱۵۲
۶	اعتقادات و آداب و رسوم ساخته کلیسا، جامعه اروپا را به سمت رشد و بالندگی سوق داد.	۱۴۸
۷	توجه به قانون و مشارکت مردم در تشکیل حکومت، از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه عدل و قسط است.	۱۵۱
۸	هر قدر آگاهی و هوشیاری مسلمانان از تمدن جدید اروپا بیشتر باشد، قدرت تاثیر پذیری آنان بیشتر خواهد بود.	۱۴۷
	ج)گزینه صحیح	
۹	الف-اساس شکل گیری نظام های سیاسی جدید تمدن غرب چیست؟ ۱-قدرت سرمایه داران و نفع طلبی فزاینده آن ۲- حق تعیین سرنوشت و دخالت مردم در امور خود ب-نتیجه مشارکت مردم در سرنوشت خود در کدام گزینه بیان شده است؟ ۱- شکل گیری نظام های سیاسی جدید ۲- برخی از حکومتهای استبدادی و موروثی از صحنه خارج شدند. ج-منظور از علم زدگی به عنوان یکی از آثار منفی تمدن جدید ، چه نوع علمی است؟ ۱- علم تجربی ۲- علم عقلی د- استخراج معادن، مهار کردن آبها با سدهای بزرگ مربوط به کدامیک از آثار تمدن جدید می باشد؟ ۱- رشد سریع علم ۲- توانایی بهره مندی بیشتر از طبیعت و-به رسمیت شناختن حقوق متقابل زن و شوهر و داشتن شغل، به کدام یک از آثار و پیامدهای تمدن جدید اشاره دارد؟ ۱- توجه به قانون ۲- مشارکت مردم در تشکیل حکومت	۱۵۱- ۱۵۱- ۱۵۰- ۱۴۹-- ۱۵۰-
	د)کشف ارتباط	

medicalstus.ir

۱۰	موارد سمت راست با کدامیک از موارد سمت چپ تناسب مفهومی و موضوعی دارد؟ ستون سمت راست: ۱- وزرات تنهایی؛ ۲- مصرف زدگی؛ ۳- حکومتهای استبدادی و موروثی؛ ۴- بی قید و بندی در استفاده از منابع؛ ۵- به رسمیت شناختن حقوق کارگران؛ ۶- تصرف منابع طبیعی و معدنی در کشورها؛ ۷- نظریات و کشفیات جدید در علوممختلف؛ ۸- ایجاد مکاتب و فرقه های عرفانی و معنوی ستون سمت چپ(۱ مورد اضافی): الف-علم زدگی؛ ب- توجه به قانون؛ ج- نابودی طبیعت؛ د- رشد سریع علم؛ ر- فرو پاشی نهاد خانواده؛ ز- توانایی بهره مندی از طبیعت؛ و- ظهور ظلم فراگیر و پدیده استعمار؛ ی- مشارکت مردم در تشکیل حکومت؛ م- آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم	۱۵۲- ۱۵۰- ۱۵۱- ۱۵۰- ۱۵۱- ۱۵۱- ۱۴۹- ۱۵۰
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۱	علم زدگی:	۱۵۰
۱۲	وزرات تنهایی:	۱۵۲
۱۳	خانواده گسترده:	۱۵۲
	و)درک متن	
۱۴	درک متن ۱ "*علم، چون شمشیر برنده‌ای است. اگر به دست اهلش نباشد، برنده‌ی خود خواهد شد.* ۱-به نظر شما، از این عبارت کدامیک از پیامدهای مثبت یا منفی تمدن جدید مفهوم می گردد؟ بنویسید. ۲- چه عواملی باعث می‌شود که "علم" به جای خدمت به انسانیت، به تهدیدی برای آن تبدیل شود؟ (ذکر ۲ مورد) ۳-چگونه می‌توان از" علم" به عنوان ابزاری برای بهبود زندگی بشر استفاده کرد؟ درک متن۲"*تمدن جدید با تمام پیشرفت‌هایش، چالش‌های جدی نیز به همراه داشته است. یکی از این چالش‌ها، مصرف‌گرایی افراطی است که به تخریب محیط زیست و ایجاد نابرابری‌های اجتماعی منجر شده است. این در حالی است که بسیاری از مردم هنوز به دنبال معنا و هدفی فراتر از زندگی مادی هستند. در این میان، برخی از مکاتب فکری که با آموزه های دینی و وحیانی بیگانه اند، مانند اُومانیسم سکولار، تلاش کرده‌اند تا پاسخگوی این نیازها باشند، اما نتوانسته‌اند نیازهای معنوی انسان را برطرف کنند.*" ۱-چرا مکاتب و فرقه های انحرافی، موجب سردرگمی جوامع امروز شده اند؟ ۲-مصرف گرایی چه آسیب‌هایی به طبیعت وارد کرده است؟	۱۵۰
	ز)پاسخ کوتاه	
۱۵	زمینه های پیدایش تمدن جدید اروپا را بنویسید.	۱۴۷
۱۶	برخی ازتعالیم تحریف شده کلیسا دربارۀ ازدواج را بنویسید.	۱۴۸
۱۷	آثار مثبت تمدن جدید در حوزه علم را نام ببرید. (ذکر ۲ مورد)	۱۴۹
۱۸	آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم را بیان کنید. (ذکر ۲ مورد)	۱۵۰

medicalstus.ir

۱۹	تمدن دوم اروپا به چه عنوانی مشهور شد؟ و با چه تحولی آغاز گردید؟	۱۴۷
۲۰	ویل دورانت، در چه چیزی اروپائیان را مدیون صنعتگران مسلمان می داند؟	۱۴۹
۲۱	به عقیده مبلغان مسیحی، انسان در چه صورتی عفو ابدی را بدست می آورد؟	۱۴۸
۲۲	دو مورد از آسیب هایی که تمدن جدید بر نهاد خانواده وارد کرده را بنویسید.	۱۵۲
۲۳	چند مورد از اعتقادات نادرست مسیحیت را در قرون وسطی بنویسید. (ذکر ۲ مورد)	۱۴۸
۲۴	چرا مکاتب عرفانی نوظهور نتوانسته‌اند به طور کامل نیازهای معنوی انسان را برطرف کنند؟	۱۵۰
۲۵	نگارش کتابهایی در اخلاق و معنویت و پدید آمدن آثار هنری بزرگ مربوط به کدامیک از تمدن اروپاست؟	۱۴۸-۱۴۹
۲۶	استخراج نفت و معادن از اعماق زمین مربوط به کدامیک از پیامدهای تمدن جدید در حوزه علم می باشد؟	۱۴۹
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۷	استدلال مبلغان مسیحی برای انجام غسل تعمید را بنویسید.	۱۴۸
۲۸	آشنایی با نقاط قوت و ضعف تمدن جدید اروپا چه فوایدی دارد؟	۱۴۷
۲۹	نتایج مثبت قرون وسطی را برای مردم اروپا بیان کنید. (ذکر ۴ مورد)	۱۴۷
۳۰	"نابودی طبیعت" از آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم را توضیح دهید.	۱۵۰
۳۱	از آثار مثبت تمدن جدید "رشد سریع علم "را توضیح دهید. (با ذکر مثال)	۱۴۹
۳۲	آشنایی به قانون و حقوق چه فوایدی برای تمدن جدید بدنبال داشت؟ توضیح دهید.	۱۵۱
۳۳	چه ارتباطی بین "علم زدگی" و تخریب "محیط زیست" وجود دارد؟ توضیح دهید.	۱۵۰
۳۴	جدی ترین آسیبی که مصرف زدگی بر رشد و تعالی انسان دارد چیست؟ توضیح دهید.	۱۵۰
۳۵	اعتقادات ساختگی رهبران کلیسا، چه نتایجی را برای تمدن اروپا به همراه داشت؟ بیان کنید.	۱۴۸

ردیف	پاسخنامه سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
	*این درس فاقد تدبر در آیات و حدیث است	
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۱	غ	۱۴۸
۲	غ	۱۴۷
۳	د	۱۴۷
۴	غ	۱۴۹
۵	د	۱۵۲
۶	غ	۱۴۸
۷	د	۱۵۱

medicalstus.ir

۸	غ	۱۴۷
	ج)گزینه صحیح	
۹	الف- گزینه۱ ب-گزینه۲ ج-گزینه ۱ د-گزینه۲ و-گزینه۱	۱۵۱ ۱۵۱ ۱۵۰ ۱۴۹- ۱۵۰ ۱۵۱
	د)کشف ارتباط	
۱۰	۱-ر ۲-م ۳-ی ۴-ج ۵-ب ۶-و ۷-د ۸- الف	 ۱۵۲ ۱۵۰ ۱۵۱ ۱۵۰ ۱۵۱ ۱۵۱ ۱۴۹ ۱۵۰
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۱	از حدود قرن هیجدهم میلادی به علت پیشرفتهای گسترده در علم این احساس پدید آمد که علم تجربی تنها رمز سعادت ملتها و راه بدست آوردن کلید خوشبختی جوامع است، اما با گذشت چندین قرن و شکست های پی در پی جوامع غربی در عرصه ی اخلاق و ظهور بحرانهای اخلاقی در این جوامع ، به این نتیجه رسیدند علم تجربی نمی تواند پاسخگویی همه نیازهای آنان باشد و یا سعادتمندی انسان را در این علم جستجو کند.	۱۵۰
۱۲	امروزه شمار فزاینده ای از کودکان در غرب، در خانواده ها یا خانه هایی بزرگ می شوند که پدر یا مادر در آن حاضر نیست و آن یکی هم که حاضر است چون نمی تواند یک تنه وظیفه پدر و مادر را توأمان ایفا کند، غالباً از زیر بار مسئولیتی که پدر و مادرها در خانواده های اصیل برای انتقال دادن ارزش های اخلاقی به جوانان بر عهده داشته اند شانه خالی می کند و همین امر باعث شده است در برخی از کشورهای غربی میلیونها انسان تنها زندگی می کنند، به طوری که دولتهای غربی ناچار شده اند وزراتخانه ای تحت عنوان " وزرات تنهایی" تأسیس کنند.	۱۵۲

medicalstus.ir

۱۳	خانواده گسترده: یعنی خانواده ای که علاوه بر پدر و مادر ، شامل اقوام و خویشان می باشد.	۱۵۲
	و)درک متن	
۱۴	متن۱: ۱ -مصرف زدگی_علم زدگی_ نابودی طبیعت ۲-وجود انقلاب صنعتی، فرهنگ مصرف گرایی، غفلت از تعالی و تکامل بُعد معنوی انسان، شعار "علم تجربی رمز سعادت انسان است"، ظهور مکاتب عرفانی و فرقه های انحرافی (برای پاسخگویی ذکر دو مورد کافی است.) ۳-در صورتیکه دستاوردهای علمی و صنعتی موجب پرورش و تکامل بعد معنوی و متعالی انسان شود و ضمن بهره مندی از منابع طبیعی و خدادادی و موجبات صیانت از طبیعت را فراهم سازد و در خدمت محیط زیست باشد. متن شماره ۲:۱-چون پاسخ به نیازهای معنوی بشر ازسوی این مکاتب برآمده از آموزه‌های وحیانی و الهی نیست.۲- مصرف گرایی موجب تغییر الگوی زندگی انسان و دل مشغولی دائمی آنان شده است و انسان را از اساسی ترین نیاز خود یعنی پرورش و تکامل بُعد معنوی و متعالی باز می دارد.	۱۵۰ ۱۵۰ ۱۵۰ ۱۵۰ ۱۵۰
	ز)پاسخ کوتاه	
۱۵	وجودِکلیسا و تعالیم تحریف شده- بهره گیری از تجربیات سایر تمدن ها	۱۴۷
۱۶	پس از ازدواج امکان جدایی زن وشوهر نیست، زن حق مالکیت ندارد، باید نام خانوادگی زن به نام خانوادگی شوهر تغییر یابد، کشیش ها حق ازدواج نداشتند و ..... (برای پاسخگویی ذکر دو نکته کافی است)	۱۴۸
۱۷	رشد سریع علم- توانایی بهره مندی بیشتر از طبیعت	۱۴۹
۱۸	مصرف زدگی- نابودی طبیعت- علم زدگی (ذکر دو مورد کافی است)	۱۵۰
۱۹	به تمدن دوره قرون وسطی معروف شد-با کنارگذاشتن اعتقادات باستانی و بت پرستی و روی آوردن به مسیحیت آغاز شد.	۱۴۷
۲۰	ویل دورانت بسیاری از هنرها و فنون برجسته اروپایی همچون معماری، اسلحه سازی و..... را مدیون صنعتگران مسلمان می داند.	۱۴۹
۲۱	با اعتراف گناهکار در برابر کشیش، توبه کننده آمرزیده می شود و عفو ابدی را به دست می آورد.	۱۴۸
۲۲	فرو پاشی نهاد خانواده-بی بند و باری جنسی- استفاده ابزاری از زنان (ذکر دو مورد کافی است.)	۱۵۲
۲۳	هر کودکی پس از تولد باید غسل ویژه ای داده شود تا از گناه پاک شود(غسل تعمید)-اعتراف گناهکار به گناهان خود در حضور کشیش برای بدست آوردن عفو ابدی- عدم امکان جدایی زن و شوهر از هم- زن حق مالکیت ندارد - کشیش ها حق ازدواج ندارند (ذکر دو مورد کافی است.)	۱۴۸
۲۴	زیرا این مکاتب برآمده از آموزه‌های وحیانی نیستند و نتیجه ای جز سر درگمی برای بشر تشنه امروزی نداشته اند.	۱۵۰
۲۵	تمدن دوم اروپا که به تمدن دوره قرون وسطی مشهور است.	۱۴۸
۲۶	پیامد مثبت حوزه علم ،توانایی بهره مندی بیشتر از طبیعت	۱۴۹
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۷	مسیحیان معتقد بودند که آدم در بهشت اولیه مرتکب گناه شده است و این گناه به فرزندان آدم نیز سرایت کرده است و هر کسی با گناه اولیه به دنیا می آید. بنابر این هر کودکی پس از تولد باید غسل ویژه ای (غسل تعمید) داده شود تا از آن گناه پاک گردد.	۱۴۸

medicalstus.ir

۲۸	۱- ما مسلمانان مانند سایر ملتها با این تمدن ارتباط مستقیم داریم بنابر این تحت تاثیر آن قرار می گیریم و هم می توانیم بر آن اثر بگذاریم؛هر قدر آگاهی و هوشیاری ما بیشتر باشد، قدرت تأثیر گذاری ما بیشتر خواهد بود ۲- این کمک را به ما می کند که با عبرت گرفتن از ضعف ها و آسیب های تمدن غرب بتوانیم برنامه ریزی درست و کم اشتباهی را برای سامان دهی تمدن اسلامی داشته باشیم.	۱۴۷
۲۹	۱- معتقد شدن مردم بت پرست اروپا به دین الهی ۲- از بین رفتن بت ها و بتخانه ها ۳- حاکم شدن اتحاد در سرزمین اروپا ۴- ساخته شدن بناهای باشکوه مذهبی ۵- نگارش یافتن کتاب هایی در اخلاق، معنویت و فرهنگ ۶- پدید آمدن آثار هنری بزرگ (ذکر ۴ مورد کافی است)	۱۴۷
۳۰	افزایش توان علمی بشر و دستیبابی وی به ابزارهای نوین، توانایی وی برای بهره برداری از منابع طبیعی را به سرعت افزایش داد و به تخریب ساختار طبیعی محیط زیست انجامید. اگر در تمدن اسلامی زمین امانتی الهی در دست انسان بود، در این تمدن زمین منبعی سرشار از ثروت است که بشر هیچ قید و بند و محدودیتی برای استفاده از آن ندارد.	۱۵۰
۳۱	تولید علم در قرون اخیر جهشی فوق العاده داشته است، به طوری که دوران جدید را می توان دوران علم نامید. اختراع صنعت چاپ، کشف الکتریسته، ساخت ماشین، اختراع وسایل ارتباطی مانند: تلفن، رایو، تلویزیون و... زندگی در جهان امروز را متحول کرده است.	۱۴۹
۳۲	مردم با حقوق خود در مقابل دولتها و در رابطه با یکدیگر آشنا شدند -به تدوین قوانین حقوقی پرداختند و برای حفظ آنها سازمانهایی تأسیس کردند -حق کارگر، حق کودک، حق تعلیم و تربیت، حق داشتن شغل، حقوق متقابل زن و مرد و حق مردم در مقابل دولت به رسمیت شناخته شد.	۱۵۱
۳۳	افزایش توان علمی و دستیابی او به ابزارهای نوین ، توانایی او برای بهره برداری از منابع طبیعی را به سرعت افزایش داد و به تخریب محیط زیست انجامید. در تمدن جدید زمین منبعی سرشار از ثروت است که بشر هیچ قید و بندی و محدودیتی برای استفاده از آن ندارد.	۱۵۰
۳۴	جدی ترین آسیب مصرف زدگی ، تغییر الگوی زندگی و دل مشغولی دائمی مردم به کالاهای گوناگونی است که همه روزه وارد بازار می گردد و اذهان و افکار را به خود مشغول می کند و در نتیجه انسان را از اساسی ترین نیاز خود، یعنی پرورش و تکامل بعد معنوی و متعالی خویش غافل می سازد.	۱۵۰
۳۵	این آیین ها و اعتقادات به تدریج اروپا را با فساد، عقب ماندگی و مشکلات دیگر دست به گریبان کرد. برخی از رهبران روشنفکر کلیسا و بسیاری از دانشمندان به دنبال چاره برآمدند و برای رسیدن به راه حل مناسب به مطالعه و تحقیق دست زدند.	۱۴۸

medicalstus.ir

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	با توجه به آیه"و کذلک جعلناکم امه وسطا لتکونوا شهداء علی الناس..." الف) جایگاه جامعه اسلامی چگونه باید باشد؟ ب) این آیه به کدام حوزه از تمدن اسلامی اشاره دارد ؟	۱۵۹و ۱۶۰
۲	این فراز از آیه" وجادلهم بالتی هی احسن" چگونه چهره منطقی و عقلانی دین اسلام را نشان می دهد؟	۱۶۳
۳	آیه " ولتکن امه یدعون الی الخیرو یامرون بالمعروف و ....." به کدام راهکار تحکیم جامعه اشاره دارد؟	۱۶۱
۴	دو مورد از شیوه هایی را که پیامبر ص در تبلیغ به کار می بردند، بیان کنید.	۱۶۲
۵	کدام دو عمل نیک که موجب دستیابی به مقام متقین و داشتن سرانجام نیک می شود در آیه زیر اشاره شده است؟ "استعینوا بالله و اصبروا ان الارض لله یورثها من یشاء من عباده و العاقبه للمتقین"	۱۵۸ و ۱۵۹
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۶	حق را می توان با روش های نادرست نیز به دیگران رساند.	۱۶۳
۷	تحکیم بنیان خانواده سبب رشد فضائل اخلاقی در جامعه می شود.	۱۵۹
۸	پیشرفت علمی یک کشور، مهم ترین عامل برای حضور کارامد در میان افکار عمومی جهان است.	۱۶۱
۹	بیشتر رسانه ها توسط کسانی مدیریت می شود که نه تنها به دنبال حقیقت نیستند بلکه می خواهند باطل را حق جلوه دهند.	۱۶۳
	ج)گزینه صحیح	
۱۰	حرکت به سوی تمدن متعالی اسلام نیازمند چیست؟ الف)تحکیم خانواده ب) اقدامات فردی یا گروهی پراکنده ج)جامعه ای مستحکم و توانمند	۱۵۹
۱۱	کدام مفهوم نیروی محرکه برای پیمودن مسیر تا نیل به تمدن اسلامی است ؟ الف) پیشرفت علمی ب) خودباوری ج) شناسایی ضعف و کمبودها	۱۶۲
۱۲	پیام اسلام، پیامی مطابق با ..... انسان هاست. الف) فطرت ب) جامعه ج) آرمان ها	۱۶۲
۱۳	"کشوری که مردم آن از ..... بی بهره باشند، هرگز به حقوق خود دست نخواهند یافت". الف) استقلال ب) عزت نفس ج)علم	۱۶۱
	د)کشف ارتباط	

medicalstus.ir

۱۴	دین اسلام را نمی توان با تعصبات جاهلانه یا با روش های فریب کارانه تبلیغ کرد. الف)تلاش برای کسب آگاهی و بصیرت برنامه ریزی برای استحکام بنیان های جامعه و برطرف ساختن نقاط ضعف ب)ترسیم چهره منطقی و عقلانی دین اسلام ج)تبدیل جامعه به کانون اصلی تبلیغ اسلام	۱۶۳ ۱۶۶
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۵	به ارث بردن زمین :	۱۵۷
۱۶	امت وسط :	۱۶۰
	و)درک متن	
۱۷	*فجایع و ظلم هایی که امروزه در فلسطین اشغالی رخ می دهد، برکسی پوشیده نیست؛ تاکنون سازمان های بین المللی ده ها قطعنامه در محکومیت جنایات رژیم صهیونیستی صادر کرده اند؛ بدون اینکه تاثیری داشته باشد، این موضوع نشان می دهد باید با شناخت دقیق فرصت ها، مردم دنیا را نسبت به شرایط سخت و ظالمانه ای که در آن قرار گرفته اند آگاه کنیم و با زنده کردن روحیه جهاد و مبارزه، به تقویت جبهه عدالت خواهان بپردازیم. اما نه با شعار بلکه با عمل، حضور فعال و موثر در جامعه جهانی داشته باشیم.* **۱-در تکمیل متن بالا بیان کنید چگونه می توان برای زدودن موانع حق و حق پرستی از جامعه و جهان در عمل اقدام نمود؟**	۱۶۴-۱۶۶
	ز)پاسخ کوتاه	
۱۸	نمونه بارز حق ستیزی و زورگویی در عرصه جهانی چیست؟	۱۶۶
۱۹	دو مورد از اقداماتی را که برای حضور فعال و موثر در جامعه جهانی لازم است، بیان کنید	۱۶۳و۱۶۴
۲۰	اگر بنیان خانواده سست شود چه پیامدی دارد؟	۱۵۹
۲۱	دو اقدام برای همراه ساختن افراد در جامعه برای رسیدن به هدف بیان کنید.	۱۶۰
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۲	توضیح دهید تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری چگونه به تحکیم پایه های جامعه کمک می کند؟	۱۶۱
۲۳	پیامبر ص چگونه در راستای تحکیم جامعه مسلمانان به تربیت امت آن روز خود اقدام کرد؟	۱۶۲
۲۴	از نظر امام خمینی چه چیزی باید اصل و اساس سیاست ما با بیگانگان قرار گیرد؟	۱۶۴
۲۵	دشمنان حق چگونه از ابزارهای پیام رسانی سوء استفاده می کنند و راه مبارزه با آنها چیست؟	۱۶۴
۲۶	روش های صحیح دعوت از نظر قرآن را بیان کنید	۱۶۳
۲۷	خداوند در قرآن درباره روش تبلیغ پیامبر ص چه می فرماید؟	۱۶۲

medicalstus.ir

۲۸	از مهم ترین عوامل استحکام نظام اسلامی چیست؟	۱۶۱
۲۹	رهبر انقلاب در باره اقدام جوان معتقد و عدالت طلب در شناسایی نقاط ضعف جامعه چگونه اشاره می کند؟	۱۶۰
۳۰	تحکیم بنیان خانواده سبب چه چیز می شود؟	۱۵۹
ردیف	**پاسخنامه سوالات**	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	الف) جامعه واقعی اسلامی، جامعه ای است که بتواند در عصر خود اسوه باشد و راه معتدل و میانه زندگی را پیش گیرد و آن را به دیگر جوامع نشان دهد. ب)تحکیم پایه های جامعه خود	۱۵۹و۱۶۰
۲	یکی از راه های صحیح دعوت که در این فراز به آن اشاره شده است استفاده از جدال احسن در بحث و مناظه هاست که بیانگر تصویر عقلانی و منطقی اسلام است	۱۶۳
۳	همراه کردن سایر افراد جامعه با خود	۱۶۰
۴	طلب مغفرت برای مردم ، مهربان بودن و مشورت کردن با آنان	۱۶۲
۵	یاری خواستن از خدا و صبر	۱۵۸
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۶	غ	۱۶۳
۷	ص	۱۵۹
۸	غ	۱۶۱
۹	ص	۱۶۳
	ج)گزینه صحیح	
۱۰	ج	۱۵۹
۱۱	ب	۱۶۲
۱۲	الف	۱۶۲
۱۳	ج	۱۶۱
	د)کشف ارتباط	
۱۴	ب	۱۶۳
۱۴	ج	۱۶۶
	ه)تعریف اصطلاحات	
۱۵	حکومت و اقتدار در زمین ، یعنی حاکمیت جهان به بندگان صالح می رسد	۱۵۷

medicalstus.ir

۱۶	جامعه ای که شیوه معتدل دارد و نمونه و الگو برای سایر امت هاست.	۱۶۰
	و)درک متن	
۱۷	باید برای این موضوع برنامه ریزی کرد، قیام نمود . این مهم میسر نمی شود مگر با تلاش و پشتکار، جهاد و آمادگی برای شهادت در راه خدا و تحمل همه سختی های این راه که همان راه حق و حقیقت است.	۱۶۶-۱۶۴
	ز)پاسخ کوتاه	
۱۸	اقدامات صهیونیست ها در فلسطین اشغالی	۱۶۶
۱۹	۱-ترسیم چهره عقلانی و منطقی از اسلام ۲- استفاده از بهترین و کارامدترین روش ها برای رساندن پیام	۱۶۳
۲۰	فساد گسترش می یابد و نسل هایی که از قوت و قدرت روحی کافی برخوردار نیستند، مسئولیت های اجتماعی را بر عهده می گیرند	۱۵۹
۲۱	تشکیل گروه های مطالعاتی خودجوش در میان همکلاسی ها و دوستان صمیمی یا خویشان زیر نظر یک راهنمای باتجربه تولید محتواهای رسانه ای موثر درباره تمدن اسلامی و شاخص های آن	۱۶۰
	ح)پاسخ تشریحی	
۲۲	پیشرفت علمی، پایه های استقلال یک ملت را تقویت می کند و مانع تسلط بیگانگان می شود. هر یک از ما باید بکوشیم با همت بلند و پشتکار فراوان، استعداد خود را به کار گیریم تا به مرتبه ای از قدرت علمی برسیم که توجه دیگر ملت ها را به سوی خود جلب کنیم.	۱۶۱
۲۳	پیامبر ص با ایجاد خودباوری و تقویت عزت نفس در یاران اندک خود ، سبب شد در شهر کوچک مدینه امتی تربیت شود که برای اصلاح جهان قیام کند و از همان ابتدا برای آزادی ستم دیدگان جهان و گسترش توحید در تمام دنیا برنامه ریزی نماید.	۱۶۲
۲۴	این است که دشمنان ما و جهان خواران تا کی و کجا ما را تحمل می کنند و تا چه مرزی استقلال و آزادی ما را قبول دارند . به یقین، آنان مرزی جز عدول از همه هویت ها و ارزش های معنوی والهی مان نمی شناسند.	۱۶۴
۲۵	دشمنان اخلاق و عدالت و دینداری در جهان علاوه بر اینکه از همه رسانه ها و شیوه ها بهره می برند؛ با سوء استفاده از تمایلات مادی انسان ها، عموما این ابزار را در جهت تخریب اخلاق دینی به کار می گیرند و هدف اصلی خودرا نسل جوان و ملت ها قرار می دهند که نسل سازنده با انرژی و پویای جامعه است. از جمله راه های مبارزه با شیوه های دشمنان حق، کسب آگاهی از شگرده ا و شیوه های پیچیده آنان، برخورد انتقادی و عزتمندانه در برابر الگوهایی است که به ما معرفی می کنند و دوری از حالت تسلیم و انفعال	۱۶۴
۲۶	۱-سخن حکیمانه و استدلال ۲-اندرز نیکو ۳-مجادله و بحث نیکو	۱۶۳

medicalstus.ir

۲۷	به لطف و رحمت الهی با آنان(مشرکان) نرمی پیشه کردی و اگر تو درشت خوی سخت دل بودی بیشک از پیرامون تو پراکنده می شدند. پس از آنان درگذر و برای آنان آمرزش بخواه و در کار با آنان مشورت کن و آنگاه که تصمیم گرفتی برخدا توکل کن که خداوند اهل توکل را دوست دارد	۱۶۲
۲۸	استحکام پایه های اقتصادی و تلاش برای کاهش فقر، توسعه عدالت در همه ابعاد، تقویت اتحاد ملی، انسجام اسلامی و مشارکت عمومی و عمل به وظیفه مقدس امر به معروف و نهی از منکر	۱۶۱
۲۹	احتیاج است به یادآوری این آرمان ها با همان زبان زبان جوان مومن انقلابی که از خصوصیاتش صراحت است، از خصوصیاتش شجاعت در گفتار اس این احساس روحیه تهاجم را در جوان دانشجو و انقلابی کاملا قبول دارم. بایستی ارزش ها به صورت صریح و هوشیارانه دائما مطالبه شود	۱۶۰
۳۰	رشد فضائل اخلاقی در جامعه، کاهش فساد و حضور انسان های بافضیلت و کارامد	۱۵۹

	دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی **مستقر در استان کرمانشاه**	
کتاب: دین و زندگی	**درس: سیزدهم(مسئولیت بزرگ ما)**	**طراحی توسط : اسلام مریدی(استان همدان / سردرود)**
رشته: ادبیات و علوم انسانی	**پایه: دوازدهم انسانی**	**سال تحصیلی : ۱۴۰۴ –۱۴۰۳**

ردیف	سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	با توجه به آیه «وَلَقَد کَتَبنا فِی الزَّبورِ مِن بَعدِ الذِّکرِ اَنَّ الاَرضَ یَرِثُها عِبادِیَ الصّالِحونَ» به سوالات زیر پاسخ دهید؟ الف) ترجمه آیه را بنویسید؟ ب) زمین را چه کسانی به ارث خواهند برد؟ ج) وعده خداوند در کدام یک از کتاب های آسمانی ذکر شده است؟	۱۵۶
۲	با توجه به آیه «اِستَعینوا بِاللّهِ وَ اصبِروا اِنَّ الاَرضَ لِلّهِ یورِثُها مَن یَشاءُ مِن عِبادِه وَ العاقِبَةُ لِلمُتَّقینَ» به سوالات زیر پاسخ دهید؟ الف) ترجمه آیه را بنویسید؟ ب) سرانجام نیک برای چه کسانی است. ج) در این آیه از بندگان چه درخواستی کرده است؟	۱۵۸
۳	با توجه به آیه «اُدعُ اِلی سَبیلِ رَبِّک بِالحِکمَةِ وَ المَوعِظَةِ الحَسَنَةِ وَ جادِلهُم بِالَّتی هِیَ اَحسَنُ»روش های دعوت را بیان کنید.	۱۶۳
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۴	جامعه کانون رشد فضیلت ها و محل تربیت نسل های خلّاق، توانمند و با همّت است.	۱۵۹

medicalstus.ir

۵	پایه های استقلال یک ملت را پیشرفت علمی تقویت می کند.	۱۶۱
۶	پیام اسلام، پیامی مطابق با علم انسان هاست.	۱۶۲
۷	خداوند یک وعده حتمی داده است و آن این است که در آینده، حکومت به صالحان می رسد.	۱۵۹
۸	پیشرفت علمی، پایه های اقتصادی یک ملت را تقویت می کند و مانع تسلط بیگانگان می شود.	۱۶۱
۹	استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور مهم ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است.	۱۶۱
۱۰	حق را می توان با هر روشی به دیگران رساند.	۱۶۳
۱۱	بنا به فرمایش رهبر انقلاب علم درون جوش و درون زا است.	۱۶۱
۱۲	وقتی حضرت ابراهیم و حضرت اسماعیل پایه های خانه کعبه را بالا بردند و بنای یک جامعه توحیدی را گذاشتند.	۱۵۹

ج)گزینه صحیح

۱۳	کدام محیط، کانون رشد فضیلت ها است؟ الف) جامعه پاک ب) مدرسه خوب ج) خانواده د) دانشگاه	۱۵۹
۱۴	با توجه به آیه «اِنَّ الاَرضَ لِلّهِ یورِثُها مَن یَشاءُ مِن عِبادِه» زمین در نهایت به چه کسانی خواهد رسید و مقصود از ارث بردن چیست؟ الف) بندگان زجر کشیده خداوند - بخشی از زمین را مالک می شوند. ب) بندگان صالح خداوند – به دست گرفتن حکومت جهان ج) کسانی که حکومت جهان را بر عهده می گیرند – زجر کشیده هستند. د) بندگان صالح و شایسته – بخشی از زمین را مالک می شوند.	۱۵۸ ۱۵۹
۱۵	در آیه شریفه «اِستَعینوا بِاللّهِ وَاصبِروا» عاقبت نیک و پیروزی برای چه کسانی است؟ الف) کسانی که تقوا پیشه می کنند. ب) کسانی که مقاومت می کنند. ج) کسانی که در برابر مشکلات صبر می کنند. د) کسانی که امت وسط هستند.	۱۵۸
۱۶	با توجه به آیه شریفه «وَ کَذلِکَ جَعَلناکُم اُمَّةً وَسَطًا لِتَکونوا شُهَداءَ عَلَی النّاسِ وَ یَکونَ الرَّسولُ عَلَیکُم شَهیداً» امت اسلامی چگونه توصیف شده است؟ الف) امت پاکیزه و نیکو ب) امت خوش رفتار با همه مردم ج) امت میانه رو خوش رفتار د) امت معتدل و میانه رو	۱۵۹
۱۷	با توجه به پیام امام خمینی(ره) دشمنان تا چه حدی استقلال و آزادی ما را تحمل می کنند؟ الف) با شنیدن سخن حق دلشان نرم می شود و پذیرای حق و عدالت می باشد. ب) مرزی جز عدول از هویت ها وارزش های معنوی والهی مان نمی شناسند. ج) تا بتوانیم معقول و خردمندانه از دین الهی دفاع کنیم وپاسخ گوی آنها باشیم. د) زمانیکه خودباوری سبب شود که برای اصلاح جهان و آزادی ستمدیدگان قیام کنیم.	۱۶۴

medicalstus.ir

۱۸	در بیان مقام معظم رهبری، دست نیافتن ملت‌ها به حقوق خویش نتیجه‌ی چه چیزی می‌دانند و چه چیزی را مایه‌ی اقتدار ملی معرفی می‌کنند؟ الف) بی‌بهره بودن از علم و دانش - علم ب) بی‌بهره بودن از علم و دانش - عزّت ج) تفرقه و عدم ترسیم چهره‌ی عقلانی از اسلام - علم د) تفرقه و عدم ترسیم چهره عقلانی از اسلام – عزت	۱۶۱
۱۹	«تقویت استقلال یک ملت» و «عالم شدن یک ملت» به معنای حقیقی کلمه به‌ترتیب بازتاب کدام عوامل است؟ الف) اتحاد ملی و انسجام اسلامی - درون‌جوش و درون‌زا بودن علم ب) اتحاد ملی و انسجام اسلامی - به کار افتادن استعدادهای یک ملت ج) پیشرفت علمی - به کار افتادن استعدادهای یک ملت د) پیشرفت علمی - درون‌جوش و درون‌زا بودن علم	۱۶۱

د)کشف ارتباط

۲۰	۱)کانون رشد فضیلت ها و پاکی ها است. ۲) پیام اسلام، پیامی مطابق با آن برای انسان هاست. ۳) نمونه بارز حق ستیزی و زورگویی در عصر جهانی هستند. ۴) پایه های استقلال یک ملت به وسیله آن تقویت می شود. ۵) تقویت توانایی فردی ۶) حضور کارآمد درمیان افکارعمومی جهان بصیرت	الف) فطرت ب) صهیونیست ها ج) پیشرفت علمی چ) خانواده خ) استحکام و اقتدار نظام حکومتی کشور ه) تلاش برای آگاهی و د) ما می توانیم	۱۵۹ ۱۶۲ ۱۶۶ ۱۶۱ ۱۵۸ ۱۶۱

ه) تعریف اصطلاحات

۲۱	منظور از این جمله که پیام اسلام، پیامی مطابق با فطرت انسان هاست چیست؟	۱۶۲
۲۲	منظور از حکمت در آیه ۱۲۵ سوره نحل " ادْعُ إِلَی سَبیل رَبّکَ ..... چیست؟	۱۶۳
۲۳	منظور از موعظه حسنه در آیه ۱۲۵ سوره نحل " ادْعُ إِلَی سَبیل رَبّکَ ..... چیست؟	۱۶۳
۲۴	منظور از جدال احسن در آیه ۱۲۵ سوره نحل " ادْعُ إِلَی سَبیل رَبّکَ ..... چیست؟	۱۶۳

و) درک متن

۲۵	با توجه به متن داده شده به سوالات زیر پاسخ دهید؟ *«میان یک پیام و روش تبلیغ آن باید تناسب منطقی و معقول برقرار باشد. حق را نمی توان با روش های نادرست به دیگران رساند. دین اسلام یک دین منطقی و استدلالی است و هر آموزه و حکم آن بر اساس حکمت الهی تنظیم شده است. چنین دینی را نمی توان با تعصب های جاهلانه یا با روش های فریبکارانه تبلیغ کرد و نظر مردم را به سمت آن جلب نمود. ما باید از همان روش هایی که خداوند، در قرآن کریم به پیامبر گرامی اش آموزش داده، استفاده کنیم و بهره ببریم».* الف) چرا نمی توان از هر روشی برای تبلیغ دین اسلام استفاده کرد؟	۱۶۳

medicalstus.ir

	ب) سه روش دعوت مردم به دین اسلام از نظر قرآن کدام هستند؟	
	ز) پاسخ کوتاه	
۲۶	برای دستیابی به تمدن بزرگ اسلامی، ما به عنوان ایرانی مسلمان، دو تجربه را پشت سر گذاشته ایم، آن ها را بنویسید.	۱۵۷
۲۷	چرا شناخت دنیای جدید ضروری است؟	۱۵۸
۲۸	ایجاد تمدن اسلامی نیازمند چه چیزهایی است؟	۱۵۸
۲۹	تحکیم بنیان خانواده چه نتایجی در پی دارد؟	۱۵۹
۳۰	سست شدن بنیان خانواده چه نتایجی در پی دارد؟	۱۵۹
۳۱	پیشرفت علمی یک جامعه چه نتایجی در پی دارد؟	۱۶۱
	ح)پاسخ تشریحی	
۳۲	برای تقویت توانایی های فردی، چه اقداماتی باید انجام دهیم؟ نام ببرید و توضیح دهید.	۱۵۸
۳۳	چرا نمی توان دین اسلام را با تعصب های جاهلانه یا با روش های فریب کارانه تبلیغ کرد؟	۱۶۳
۳۴	برای هدف بزرگ تحقق تمدن آرمانی اسلام، و برای دستیابی به آن باید چه اقداماتی را انجام دهیم ؟	۱۵۸ ۱۵۹
۳۵	وقتی حضرت ابراهیم و حضرت اسماعیل پایه های خانه کعبه را بالا بردند چه دعایی کردند؟	۱۵۹
۳۶	تحکیم یا سست شدن نظام خانواده چه فواید وچه ضررهایی دارد؟	۱۵۹
۳۷	برای اینکه کانون اصلی تبلیغ اسلام در جهان باشیم چه اقداماتی را باید انجام دهیم؟	۱۶۰ ۱۶۱
۳۸	مهم ترین عوامل استحکام نظام اسلامی چیست؟	۱۶۱
۳۹	یکی از رسالت های اصلی انبیا را بنویسید و چرا گروهی از اهل باطل زیر بار این حق نمی روند؟	۱۶۴
۴۰	خداوند درباره روش تبلیغ رسول خداچه می فرماید؟	۱۶۲

ردیف	پاسخنامه سوالات	صفحه
	الف) تدبر در آیات و حدیث	
۱	الف) وما در زبور بعد ذکر نوشتیم که قطعا زمین را بنده گان شایسته من به ارث می برند. ب) بندگان شایسته خدا ج) تورات و زبور	۱۵۶
۲	الف) از خداوند طلب یاری کنید و استقامت و صبر داشته باشید قطعا که زمین از آن خداست و به ارث می برد از بنده گانش کسی که خدا بخواهد و سرانجام از آن پرهیز گاران است. ب) بندگان با تقوای خدا ج) ۱) کمک از خداوند ۲) صبر کردن	۱۵۸

medicalstus.ir

۳	بهره مندی از حکمت و استدلال در هنگام دعوت- استفاده از موعظه حسنه و اندرز نیکو- استفاده از جدال احسن و بهتر، هنگام بحث و مناظره	۱۶۳
	ب) درستی و نادرستی گزاره ها	
۴	غ	۱۵۹
۵	ص	۱۶۱
۶	غ	۱۶۲
۷	ص	۱۵۹
۸	ص	۱۶۱
۹	ص	۱۶۱
۱۰	غ	۱۶۳
۱۱	ص	۱۶۱
۱۲	ص	۱۵۹
	ج)گزینه صحیح	
۱۳	ج	۱۵۹
۱۴	ب	۱۵۸
۱۵	ج	۱۵۸
۱۶	د	۱۵۹
۱۷	ب	۱۶۴
۱۸	الف	۱۶۱
۱۹	ج	۱۶۱
	د)کشف ارتباط	
۲۰	۱) – د	۱۵۹
	۲) – الف	۱۶۲
	۳) – ب	۱۶۶
	۴) – ج	۱۶۱
	۵) – و	۱۵۸
	۶) – ه	۱۶۱
	ه)تعریف اصطلاحات	

medicalstus.ir

۲۱	هر انسان روشن ضمیری که جویای حقیقت باشد، ، به طور طبیعی جذب اسلام می شود.	۱۶۲
۲۲	حکمت به معنای دانش عمیق و درک صحیح از مسائل است.	۱۶۳
۲۳	موعظه حسنه به بیان نکات آموزنده و اخلاقی به شکلی لطیف و محبت‌آمیز اشاره دارد.	۱۶۳
۲۴	جدال احسن به بحث و گفت‌وگو با شیوه‌ای منطقی و محترمانه که به طرف مقابل احترام گذاشته می‌شود، مربوط می‌شود.	۱۶۳
	و)درک متن	
۲۵	الف) چون دین اسلام یک دین منطقی و استدلالی است ب) بهره مندی از حکمت و استدلال در هنگام دعوت- استفاده از موعظه حسنه و اندرز نیکو- استفاده از جدال احسن و بهتر، هنگام بحث و مناظره	۱۶۳
	ز)پاسخ کوتاه	
۲۶	۱) یکی برچیدن نظام استبدادی وابسته به بیگانه و بر پاساختن نظامی متکی بر آرای مردم و قوانین اسلام ۲) دیگری پیروزی در دفاع مقدس	۱۵۷
۲۷	شناخت دنیای جدید نیز جهت درک درست واقعیت‌ها و انتخاب روش‌های مؤثر، ضروری و لازم است.	۱۵۸
۲۸	نیازمند اعتقاد راسخ به دین، عزّت نفس، توکّل و اعتماد به خداوند، شجاعت، پایداری، عزم و اراده قوی است.	۱۵۸
۲۹	سبب رشد فضائل اخلاقی در جامعه، کاهش فساد و حضور انسان‌های با فضیلت و کارآمد می‌گردد	۱۵۹
۳۰	فساد گسترش می‌یابد و نسل‌هایی که از قوّت و قدرت روحی کافی برخوردار نیستند، مسئولیت‌های اجتماعی را بر عهده می‌گیرند.	۱۵۹
۳۱	پایه‌های استقلال یک ملت را تقویت می‌کند و مانع تسلط بیگانگان می‌شود.	۱۶۱
	ح)پاسخ تشریحی	
۳۲	۱) تلاش برای کسب آگاهی و بصیرت: اجرای هر طرحی، بدون آگاهی از موفقیت‌ها و شکست‌های قبلی میسر نیست. گذشته، دربردارنده تجربه‌های فراوان است که بصیرت و روشن بینی ما را افزایش می‌دهد و ما را به تصمیم گیری‌های درست‌تر نزدیک می‌سازد. ۲) تقویت ایمان و اراده: مشارکت در این اقدام بزرگ نیازمند اعتقاد راسخ به دین، عزّت نفس، توکّل و اعتماد به خداوند، شجاعت، پایداری، عزم و اراده قوی است.	۱۵۸
۳۳	دین اسلام یک دین منطقی و استدلالی است و هر آموزه و حکم آن بر اساس حکمت الهی تنظیم شده است. چنین دینی را نمی توان با تعصب های جاهلانه یا با روش های فریبکارانه تبلیغ کرد و نظر مردم را به سمت آن جلب نمود.	۱۶۳
۳۴	۱) تقویت توانایی های فردی ۲- تحکیم بنیان خانواده ۳- تحکیم پایه های جامعهٔ خود ۴- حضور مؤثر و فعال در جامعهٔ جهانی	۱۵۸ ۱۵۹
۳۵	وقتی حضرت ابراهیم و حضرت اسماعیل پایه های خانه کعبه را بالا بردند و بنای یک جامعه توحیدی را گذاشتند، نه تنها برای خود دعا کردند، بلکه از خداوند خواستند ذرّیّه و نوادگانی به آنان عطا کند که ادامه دهنده راه توحید باشند.	۱۵۹

medicalstus.ir

۳۶	تحکیم این بنیان سبب رشد فضائل اخلاقی در جامعه، کاهش فساد و جرم و حضور انسان های با فضیلت و کارآمد می گردد . اگر بنیان خانواده سست شود، فساد و تباهی گسترش می یابد و نسل هایی که از قوّت و قدرت روحی کافی برخوردار نیستند، مسئولیت های اجتماعی را بر عهده می گیرند.	۱۵۹
۳۷	۱) شناسایی ضعف ها و کمبودها و تلاش در جهت اصلاح آنها ۲) همراه کردن سایر افراد جامعه با خود ۳) تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری ۴) استحکام بخشیدن به نظام اسلامی ۵) تقویت عزت نفس عمومی	۱۶۰
۳۸	استحکام پایه های اقتصادی و تلاش برای کاهش فقر، توسعه عدالت در همه ابعاد، تقویت اتحاد ملّی، انسجام اسلامی و مشارکت عمومی و عمل به وظیفه مقدس امر به معروف و نهی از منکر، از مهم ترین عوامل استحکام نظام اسلامی است	۱۶۱
۳۹	یکی از رسالت های اصلی انبیا، مبارزه با ظلم و برقراری عدل و گسترش حق و حقیقت بوده است . اما باید هوشیار باشیم که همواره گروهی از اهل باطل هستند که نه تنها زیر بار حق نمی روند، بلکه سد راه حق جویی می شوند؛زیرا گسترش عدالت، منافع آنها را تهدید می کند . این گروه ها تا همه را تابع خود نکنند و یوغ اسارت بر گردن دیگران نیفکنند، آرام نمی گیرند	۱۶۴
۴۰	به لطف و رحمت الهی با آنان(مشرکان) نرمی پیشه کردی . و اگر تو درشت خوی سخت دل بودی، بی شک از پیرامون تو پراکنده می شدند . پس از آنان درگذر و برای آنها آمرزش بخواه و در کار با آنان مشورت کن و آنگاه که تصمیم گرفتی بر خدا توکّل کن که خداوند اهل توکّل را دوست دارد.	۱۶۲

